

Szent József
Katolikus Óvoda, Általános Iskola
és Gimnázium

OM azonosító: 034851

Pedagógiai programja

Jóváhagyta:

Budapest, 2023. november 20-án

fenntartó

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETŐ.....	4
1.1	A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA, FELADATA.....	4
1.2	JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	4
1.3	AZ INTÉZMÉNY HÁTTERE, HELYZETE	4
1.4	AZ INTÉZMÉNY ADATAI:	4
2	AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	5
2.1	AZ ÓVODA NEVELÉSI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLKITŰZÉSEI	5
2.1.1	<i>Bevezető.....</i>	5
2.1.2	<i>Küldetésünk.....</i>	5
2.1.3	<i>Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei.....</i>	6
2.1.4	<i>Gyerekképünk.....</i>	6
2.1.5	<i>Óvodaképünk.....</i>	6
2.2	AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI, TEVÉKENYSÉGEI.....	7
2.2.1	<i>Vallási és erkölcsi nevelés - a hitre nevelés</i>	7
2.2.2	<i>Az egészséges életmód alakítása</i>	8
2.2.3	<i>Az érzelmi, a közösségi és az értékorientált nevelés biztosítása.....</i>	11
2.2.4	<i>Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása</i>	13
2.2.5	<i>Hagyományok őrzése.....</i>	14
2.3	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	16
2.3.1	<i>Személyi feltételek</i>	16
2.3.2	<i>Tárgyi feltételek.....</i>	16
2.3.3	<i>Az óvodai élet megszervezése</i>	17
2.3.4	<i>Hetirend.....</i>	17
2.3.5	<i>Az óvodai csoportok napirendje.....</i>	18
2.3.6	<i>A tevékenységek szervezeti formái.....</i>	19
2.4	AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	19
2.4.1	<i>Játék</i>	19
2.4.2	<i>Verselés, mesélés.....</i>	20
2.4.3	<i>Ének, zene, dalos játék, gyermek tánc</i>	22
2.4.4	<i>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka</i>	24
2.4.5	<i>Mozgás</i>	25
2.4.6	<i>A külső világ tevékeny megismerése.....</i>	26
2.4.7	<i>Munka jellegű tevékenységek</i>	28
2.4.8	<i>A tevékenységben megvalósuló tanulás.....</i>	29
2.5	A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	29
2.6	A GYERMEKVÉDELEMSELŐZŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	32
2.6.1	<i>Gyermekvédelem:</i>	32
1.1.1.	<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések</i>	34
2.7	A SZÜLŐ, A GYERMEK A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	34
2.8	AZ ÓVODA EGYÉB KAPCSOLATAI:	34
3	AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	36
3.1	AZ INTÉZMÉNYBEN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJA, FELADATAI, ELJÁRÁSAI	36
3.1.1	<i>Alapelvek, értékek.....</i>	36
3.1.2	<i>Célok, feladatok.....</i>	36
3.1.3	<i>Az nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai</i>	36
3.2	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PROGRAMJA.....	37
3.2.1	<i>Nevelési területek</i>	37
3.2.2	<i>Tanulási területek.....</i>	41
3.3	AZ ISKOLAPSZICHOLOGIAI ELLÁTÁS	44
3.3.1	<i>Az iskolapszichológus jogai és kötelességei az iskolában</i>	44

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

3.3.2	<i>Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége:</i>	45
3.4	TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS.....	45
3.4.1	<i>A teljes körű egészségfejlesztés</i>	45
3.4.2	<i>Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv</i>	47
3.5	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	47
3.5.1	<i>Közösségek</i>	48
3.5.2	<i>A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai</i>	50
3.6	A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	50
3.6.1	<i>A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása</i>	50
3.6.2	<i>Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység</i>	51
3.6.3	<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok</i>	51
3.6.4	<i>A tehetség és a képesség kibontakozását segítő tényezők</i>	51
3.6.5	<i>A szociális hátrányok segítését jelentő tevékenység</i>	53
3.7	A GYERMEKVÉDELEMSELŐZŐ ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	54
3.8	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	55
3.9	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	56
3.10	A SZÜLŐ, A TANULÓ, ÉS PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	57
3.11	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	58
3.11.1	<i>Az értékelés rendje</i>	59
3.11.2	<i>A vizsgatárgyak részei és követelményei</i>	59
3.11.3	<i>Az előrehozott érettségi vizsgával kapcsolatos rendelkezések</i>	60
3.11.4	<i>Helyi szervezésű tanulmányi vizsgák</i>	60
3.12	A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	61
3.12.1	<i>Az első osztályosok beiskolázása</i>	61
3.12.2	<i>Továbbtanulás</i>	61
3.12.3	<i>Átvétel más intézményből</i>	61
4	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE.....	63
4.1	A HELYI TANTERV ÓRASZÁMAI.....	63
4.1.1	<i>A választott kerettanterv megnevezése és típusa</i>	63
4.2	AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	68
4.3	A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	69
4.4	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	70
4.5	A VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK SZABÁLYAI	71
4.6	A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK SZABÁLYAI.....	71
4.7	A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI.....	71
4.7.1	<i>Magyar nyelv</i>	71
4.7.2	<i>Magyar irodalom</i>	71
4.7.3	<i>Matematika</i>	72
4.7.4	<i>Idegen nyelv: Angol és német</i>	72
4.7.5	<i>Történelem</i>	72
4.7.6	<i>Fizika</i>	72
4.7.7	<i>Kémia</i>	73
4.7.8	<i>Biológia</i>	73
4.7.9	<i>Földrajz</i>	74
4.7.10	<i>Informatika</i>	74
4.7.11	<i>Ének-zene</i>	74
4.7.12	<i>Rajz és vizuális kultúra</i>	74
4.7.13	<i>Hittan</i>	75
4.7.14	<i>Testnevelés</i>	75
4.8	A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI	75
4.8.1	<i>A tanulók ellenőrzése, értékelése</i>	75
4.8.2	<i>Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének általános jellemzői</i>	76
4.8.3	<i>A féléves és az év végi érdemjegy, értékelés kialakításának általános szabályai</i>	77
4.8.4	<i>Szöveges értékelés az alsó tagozaton</i>	77
4.8.5	<i>A magatartás értékelése</i>	78
4.8.6	<i>A szorgalom értékelése</i>	78

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

4.8.7	<i>Szóbeli számonkérések és értékelésük</i>	79
4.8.8	<i>Írásbeli számonkérések és értékelésük</i>	80
4.8.9	<i>Egyéb értékelési formák és értékelésük:</i>	81
4.8.10	<i>Tanulmányok alatti vizsgák rendje</i>	82
4.8.11	<i>Az elektronikus naplóban alkalmazott érdemjegyek értékeinek és osztályzatainak összefoglaló táblázata:</i> 83	
4.9	A JUTALMAZÁS ÉS A FEGYELMEZÉS FORMÁI	84
4.10	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	85
4.11	AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ ISKOLAI FELADATOK	86
4.12	AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	87
4.12.1	<i>Az iskola egészségnevelési elvei</i>	87
4.12.2	<i>Az iskola környezeti nevelési elvei</i>	87
4.13	A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	87
5	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	89
6	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	89

1 Bevezető

1.1 A pedagógiai program célja, feladata

A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá a fenntartó egyetértésével. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

1.2 Jogszályi háttér

A pedagógiai program tartalmát a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet, az 51/2012. EMMI rendelet határozza meg.

1.3 Az intézmény háttere, helyzete

Az intézmény jogelődje, a Mustármag Ökumenikus Keresztény Iskola és Óvoda 1990-ben az óvodával, majd 1991-ben az általános iskolával kezdte meg működését. Az alapítás 1989. tavaszán kezdett megvalósulni, amikor Lakner Zoltán tanár javaslatára Keresztény Iskolabizottság alakult. 1991. március 14-én az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat jóváhagyta a Mustármag Ökumenikus Keresztény Iskola első négy évfolyamának szeptemberi évkezdését, így szeptemberben- szerény költségvetési, személyi és tárgyi lehetőségekkel megkezdődött a tanítás az alsó tagozaton. Egy évvel később beindult a felső tagozat is, majd 1994. szeptemberében a gimnáziumi képzés.

Az időközben végbement törvényi változások kapcsán az intézmény csak úgy maradhatott meg keresztény óvodának és iskolának, ha valamelyik egyház átveszi az önkormányzati fenntartásból. Ennek eredményeként az 1996. április 3-án kelt Alapító Okirat szerint az intézmény fenntartását az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye vette át. Ezzel egy időben kapta új nevét és lett Mustármag Keresztény Óvoda Általános Iskola és Gimnázium. 2016-ban a fenntartó javaslatára és a szülők támogatásával az intézmény fennállásának 20/25. tanéve után az iskola mellett található plébánia nyomán vette fel a Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium nevet.

Az intézmény jelenleg 2 épületben működik Békásmegyer-Ófaluban, illetve 1 épületben Budakalászon. családi házak között, kertes, jó levegőjű, nyugodt, falusi jellegű környezetben, Egységes szerkezetű képzést biztosítunk az óvodás kortól egészen az érettségi letételéig. Óvodáinkban vegyes életkorú csoportokban folyik a gyermekek nevelése. Iskolánkban a nyolc évfolyamos általános iskolai képzést a négy évfolyamos, általános tantervű gimnáziumi képzés követi.

Intézményünk alapvetően a vallásukat gyakorló katolikus családok gyermekeinek kíván megfelelő közeget biztosítani szellemi-lelki fejlődésükhöz, de örömmel fogadunk minden olyan gyermeket, akinek szülei elfogadják iskolánk világnézetét, és igénylik a keresztény szellemű nevelést gyermekük számára.

1.4 Az intézmény adatai:

Az intézmény neve:	Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Székhelye:	(általános iskola és gimnázium) 1038 Budapest, Templom utca 5. (óvoda) 1038 Budapest, Ezüsthely u. 70. (Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Békásmegyeri Szent József Óvodája) (óvoda) 2011 Budakalász Vasútsor 7. (feladatellátási hely) Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Budakalászi Jó Pásztor Óvodája)
A fenntartó neve:	Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság (a továbbiakban: EKIF)
címe:	1014 Budapest, Úri u. 62.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Az alapító neve: Békásmegyer-Ófalu Szent József Plébánia
címe: 1038 Budapest, Templom u. 18.

Az intézmény típusa: többcélú közoktatási intézmény (óvoda, általános iskola, gimnázium)

2 Az óvoda pedagógiai programja

2.1 Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

2.1.1 Bevezető

Nevelni annyit jelent, mint segíteni a gyermeket abban, hogy kifejlődjön benne az „ember”, hogy kiteljesedjen személyisége. Minden gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a nevelésben az óvoda kiegészítő szerepet játszik.

Óvodánkban vegyes életkorú csoportok működnek. Ez biztosítja a családi légkört, hiszen lehetőség van arra, hogy a testvérek egy csoportba járhassanak, így a nagyobbak számára természetessé válik a kisebbek befogadása, segítése, a példamutatás, ugyanakkor a kisebbek utánzás révén fejlődhetnek.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Óvodánk arculatát olyan nevelni tudó és akaró óvodapedagógusok határozzák meg, akiket összeköt a közös hit. Nevelésünk alapját közös élményeink, ünnepeink és személyes példánk adja. Olyan erkölcsi értékek felé nyitjuk ki a gyermekek szívét, keltjük fel érdeklődésüket, amelyekre később lehet építeni.

Arra törekszünk, hogy óvodásaink megállják a helyüket az általános iskolában, majd tudásukban megerősödve a gimnáziumban is, hogy beteljesedhessen a Szentírás szava, az elvetett mustármag terebélyes fává növekedhessen az itt töltött évek alatt.

2.1.2 Küldetésünk

A katolikus nevelési feladat több az emberségre, közösségi életre való nevelésnél. Nevelésünk célja a harmonikus személyiség kialakításán túl egy olyan irányt mutatni a gyermek számára, amihez élete minden szakaszában visszatérhet és meríthet belőle. Ezért a katolikus óvoda missziós feladatot tölt be a nevelés és a tanulás megalapozása során.

Óvodánk alapvető küldetése a krisztusi tanítás fényében az egészséges személyiség és a hit alapjainak megteremtése. A gyermek számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, melyre aztán ráépülhet a hit.

A keresztény nevelésünk célja, együttműködni az isteni kegyelemmel, a gyermekek, a szülők, és a magunk keresztény lelkületének a kialakításában. Ennek egyik alapfeltétele a gyakorló keresztény szeretet. Szeretettel, pedig csak úgy tudunk fordulni az Isten és embertársaink felé, ha lelkünkben szétárad a derűs nyugalom és azt mindennap újra meg újra meg tudjuk újítani Krisztus szeretetében.

Nevelési rendszerünk alapja a keresztény életre nevelés. A keresztény nevelés magába foglalja minden emberi cselekedet, érzelem, családi és társadalmi élet tevékenységeinek összességét, hogy rendezze, értékesítse, felemelje, Jézus példája, tanítása szerint.

Védett életet nem biztosíthatunk a gyermekeknek, de próbáljuk környezetüket a családban, óvodában olyanná alakítani, ami építőleg hat lelki életükre, szellemi fejlődésükre, magatartásukra és egészséges életmódjuk kialakítására. Köztük első helyen áll az erkölcs, a becsület és igazmondás. Hogy ezt elérjék, sokat segíthetünk a gyermekeknek közös imával, jó példával, a keresztény hit alapvető ismereteinek közvetítésével.

Feladatunknak tekintjük ezért katolikus óvodánkban, hogy törekszünk az egészséges családkép kialakítására, ahol az apának, anyának, a gyermekeknek és a nagyszülőknek is Istentől rendelt kötelessége és feladata van.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják katolikus szellemiségét.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A katolikus óvoda céljait akkor éri el, ha az óvodapedagógusokat, a nevelőmunkát segítő dolgozókat, az egész alkalmazotti közösséget is áthatja a katolikus küldetéstudat.

2.1.3 Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyet maga Jézus Krisztus bízott rá. Az óvodában is meglátja azt a különös eszközt, amely a teljes ember formálására irányul.

Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okokból. Az egyház maga is közösség. A gyerekeket segíteni kell az egyház tanításainak életkori sajátosságuknak megfelelő megélésében.

A katolikus óvoda része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén, sajátos módon részt vállal a katolikus életre nevelésben, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

2.1.4 Gyerekképünk

Katolikus nevelésünk kiindulópontja, hogy a gyermek Isten ajándéka.

Ezért az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik. Biztosítja minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Gyerekképünket a család teljességében látjuk, ahol édesanya, édesapa, testvérek, nagyszülők vannak jelen, ennek természetességét hangsúlyozzuk. Ószinte kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, hogy azonos elvek szerint neveljünk.

Személyiségük szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van:

- megismertetjük a gyermekeket a keresztény értékekkel,
- egészséges életmódjukat alakítjuk,
- környezettudatos magatartásukhoz segítjük őket.

2.1.5 Óvodaképünk

Az óvoda a közoktatási rendszer legelső láncszeme. Itt szerezheti meg a gyermek egy életre a legalapvetőbb emberi ismereteket, magatartásformákat: a szereteten alapuló értékrendet, az odafigyelést és a rácsodálkozást Istentől kapott világunk nagyszerűségeire.

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye, a családi nevelés kiegészítője. Óvodai nevelésünkben érvényesül a gyermeki fejlődésbe vetett bizalom, mint pedagógiai optimizmus megvalósítása, a különbözőségek elfogadása, a diszkrimináció tilalmának érvényesítése. Hiszünk a gyermek fejlődésében, a gyermek jelzéseire pedig komoly figyelemmel fordulunk. A nem könnyen érthető jelzések értelmezése, a mögöttük lévő szükségletek feltárása, a ki nem mondott, csak tünetekkel jelzett gyermeki segítségkérés figyelmen kívül hagyásának megelőzése, a szabad játék elsődlegességének biztosítása minden napi feladatunk.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul a gyermekek környezettudatos magatartásának alakulásához.

Családias légkörben, katolikus lelkülettel várjuk a hozzánk érkező gyermekeket, akiket hívő óvodapedagógusok és dajkák vesznek körül szeretetükkel.

Feladatunk a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a különleges gondozást igénylő gyermekek odafigyelő, gondos ellátása.

Alapelvnek tekintjük, hogy a gyermekeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezzé.

Pedagógiai feladataink a gyermekek személyiségéhez igazodnak.

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot adó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról. Biztosítjuk a közösségben végezhető sokszínű tevékenységeket - különös

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

tekintettel a mással nem helyettesíthető játékot -, melyeken keresztül az életkorukhoz és egyéni képességeikhez igazodó, megfelelő műveltség tartalmakat közvetítjük.

Amennyiben van óvodánkban nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó vagy migráns gyermek, biztosítjuk számukra a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét. Természetesen ez akkor valósulhat meg, ha azonosulni tudnak óvodánk szellemiségével, értékrendjével.

2.2 Az óvodai nevelés feladatai, tevékenységei

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül:

- Vallási és erkölcsi nevelés - a hitre nevelés
- Az egészséges életmód alakítása,
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása,
- Néphagyományok őrzése

2.2.1 Vallási és erkölcsi nevelés - a hitre nevelés

A személyes önálló hit megalapozása óvodáskorban kezdődik. Az óvodáskorú gyermek hitre nevelése a következőkre irányul: az Isten iránti szeretet és az Istenbe vetett bizalom felélesztése, kapcsolatteremtés az imádságban, bevezetés a közösségi életbe, Jézussal való megismerkedés, aki szereti az embert, és az Atyához vezet, a Szentlélek megismerése, aki szívében lakozik.

Amennyiben a gyermek hite jó alapot kap ebben az életszakaszban, a későbbiekben otthonos lesz a hit világában, fokozatosan kialakul benne a keresztény öntudat, egyszerű módon ki tudja fejezni vallásos érzelmeit, és örömmel vesz részt az egyház közösségi életében.

Ebben a korban a katekézis különös hangsúlyt fektet a szülővel való foglalkozásra, akiknek kulcsfontosságú szerepe van a gyermek hitének megalapozásában, mivel a szülő a gyermek számára modell és példa.

A keresztény életre nevelés célja:

A Jézusi örömhír átadásával bevezetni a gyermekeket a keresztény hitbe és életbe. Szeretnénk, ha óvodásaink olyan felnőttek válnának, akik képesek szeretni és odaadni önmagukat másokért, akik harmóniában élnek magukkal, másokkal és Istennel.

A keresztény életre nevelés feladatai:

- Élettapasztalataik alapján ismerjék fel Istent, mint teremtő és gondviselő Atyánkat.
- Ismerkedjenek meg Jézus életének főbb eseményeivel.
- Ismerjék meg Jézus Krisztust, mint az Atya küldöttét, kapcsolódva a karácsonyi, húsvéti ünnepek körhöz.
- Ismerjék meg a Jézusi tanítás sarkalatos elemeit néhány evangéliumi példabeszéd feldolgozása révén.
- Jézus tanításának ismeretében immár tudatosan viszonyuljanak személyes életük eseményéhez, feladatához.
- Ismerkedjenek meg a Szentlélekkel, kit Jézus küldött vigaszul, s aki szeretetével betölt minket.
- Ismerkedjenek meg Szűz Máriával, Jézus Szent Anyjával és néhány szent életpéldájával.
- Váljanak számukra ismerőssé, érthetővé a főbb vallási szimbólumok, jelek, valamint ezek szerepe a liturgiában.
- Ismerkedjenek meg az egyházi élet személyeivel, eseményeivel, kellékeivel.
- Érezzék meg, hogy ők is tagjai az Egyház közösségének.
- Közös élmények, cselekvések kapcsán a csoport tagjai erősödjenek összetartozásukban.
- Közös áhítat-élmények hatására váljanak képessé személyes imádságra, de gyakorolják a közösségben végzett imádságot is rendszeresen.

A keresztény nevelés feltételei, segítői:

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Lényegesnek tartjuk, hogy a csoportszoba is tükrözze a vallásos légkört esztétikus, harmonikus, gyermekközpontú elrendezésével. Minden csoportban van egy kis fal- részlet, ahol a kereszt, néhány vallásos tárgyú, ünnephez kapcsolódó kép, tárgy és gyertya áll, mely fontos kelléke áhítatunknak.

A hitre nevelés alkalmai:

A mindennapok eseményei az egyházi év ünnepei bőséges alkalmat nyújtanak keresztény hitünk megismerésére és megélésére, ezért óvodánkban nincs külön hittan.

Az éves munkatervben feltüntetjük, hogy melyek azok a sajátos keresztény témák, amelyeket az aktuális év folyamán szeretnénk feldolgozni.

Mivel komplexitásra törekszünk, ezeket a témákat is több oldalról közelítjük meg.

A hitre nevelés sajátos alkalmai:

Az imák:

- az étkezések idején
- a reggeli napkezdő és a délutáni hálaadó ima
- a mindennapi események, spontán helyzetek és az ünnepek alkalmával
- Az ünnepek és megemlékezések
- Jézus élete főbb eseményeinek elbeszélése, feldolgozása, dramatizálása
- A templomlátogatások és a plébános atya látogatásai.

Az egyházi év jeles napjai óvodánkban:

Szeptember 8.	Kisboldogasszony
Október 4.	Assisi Szent Ferenc- az állatok világnapja
November 1.	Mindenszentek ünnepe
November 2.	Halottak napja
November 11.	Szent Márton katona és püspök
November 19.	Szent Erzsébet
December 6.	Szent Miklós püspök- Mikulás ünnep
December:	Az adventi készülődés időszaka: jósággyűjtés, ajándékkészítés, közös kézműves foglalkozások a szülőkkel, a „Szállást keres a szent család” hagyomány felelevenítése, Karácsony ünnepe. Pásztorjáték
Január:	Az újévről való megemlékezés, regölés
Január 6:	Vízkereszt- óvodaszentelés, háromkirály-járás
Február 3.	Szent Balázs püspök - Balázs-áldás a templomban
Február:	Hamvazószerda- Hamvazkodás a templomban
Március 12.	Szent Gergely pápa- Gergely-járás felelevenítése
Március 25.	Gyümölcslőtő Boldogasszony- Üdvözlégy Mária imádság
Március:	Nagyböjt- a Húsvéti készülődés időszaka: jósággyűjtés, ajándékkészítés, a felnőtteknek Keresztút járás, imaórák
Március- április:	Nagyhét- Húsvét megünneplése
Május:	Urunk Mennybemenetelének ünnepe
Pünkösd	Szentlélek eljövetele

A nyári jeles napokról az óvoda nyitva tartásától és a gyermekek létszámától függően emlékezünk meg.

/Június 29.	Szent Péter és Pál apostol ünnepe
Augusztus 15.	Nagyboldogasszony ünnepe
Augusztus 20.	Szent István Király ünnepe/

2.2.2 Az egészséges életmód alakítása

Célja:

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása az óvodás életkorban kiemelt jelentőségű. Feladatunk a gyermekek testi fejlődésének elősegítése.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A gondozás nevelő munkánk alaptevékenysége. Hozzájárul az egész személyiség átfogó fejlődéséhez. Az öröklött adottságokon kívül a környezeti hatások nagymértékben meghatározzák a gyermekek fejlődését. Ezért fokozottan hangsúlyos a gyermeket körülvevő felnőttek életmódja, életmintája, a derűs, vidám, barátságos, tevékeny légkör megteremtése.

Gyermekeink testi-lelki egészségének, prevenciós és korrekciós nevelési feladatok ellátásának érdekében folyamatosan kapcsolatban állunk az óvodai nevelést segítő szakemberekkel (családsegítő szakemberei, orvos, védőnő, logopédus, pszichológus, stb.).

Az egészséges életmód szokásainak kialakítása csak a családdal összhangban lehet eredményes, ezért törekvéseinket a szülőkkel is megosztjuk, együttműködésüket kérve az egységes elvárások megteremtésében

Feladatai:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Testi képességek fejlődésének segítése.
- Egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés a betegségmegelőzés az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- Környezetvédelméhez és megővéséhez kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Az óvodai nevelésünk egyik alapvető feladata a gyermekek testi szükségleteinek kielégítése. Az egészséges életmód alakításánál is a prevencióra törekszünk. A gyermekek életkorának megfelelő életritmust alakítunk ki. A napirendben vannak a rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek, ezek adnak ritmust a napjuknak, így tehát életfolyamataikra is kihatnak.

A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

Az egész óvodai életet átszövi a gondozás. A gyermekek komfort érzetének biztosítása érdekében az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát közvetlen segítő munkatársak feladata bensőséges gyermek - felnőtt kapcsolat kialakítása. A fokozatosság elvét figyelembe véve törekszünk az egyre nagyobb önállóság elérésére, mert az önkiszolgáló feladatok végzése segíti a gyermekeket önállóvá válni.

Az egyes csoportokban dolgozó óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát közvetlen segítő munkatársak megállapodnak a szokások pontos menetében, úgy gyakoroltatják a gyermekekkel.

Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének segítése

A mozgás jelentős szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésben. A többféle mozgáslehetőség kedvezően befolyásolja az egész szervezet működését. Hozzájárul a légző, keringési- és idegrendszer teljesítő képességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. Szervezett formában naponta mozgásos tevékenység során fejlesztjük a gyermekek mozgáskoordinációját. Kirándulásokat, sétákat szervezünk.

A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermeket az egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk és mintát adunk a szülőknek is.

Az óvoda eszközfejlesztését úgy terveztük meg, hogy a gyermeki mozgásfejlődést elősegítsük az udvaron és a csoportszobákban egyaránt. Kerékpárok, rollerok, gördeszkák, ugrálókötelek, labdák, kosárpálánkok, gólyalábas lépegetők, udvari fajtékók –mászókák-, valamint trambulinok, tölesérek, billenők, ugrálólabdák stb. állnak a gyermekek rendelkezésére.

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, egyensúlyérzék, erőnlét, testi teherbíró-képesség, dominancia, téri tájékozódás.

Mindezek fejlesztéséhez a szabad játék folyamán és szervezett módon is megfelelő időt, helyet, eszközöket biztosítunk.

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése

Mindennapi gyümölcs és zöldség biztosítása szülői segítséggel, étrend-kiegészítésként, rendszeres mozgás, rendszeres levegőztetés, napfürdőzés, gyógyteák, méz, megkedveltetése.

Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Egészséges életmód: Alapvető higiénés szokások kialakítása, gyakoroltatása.

Testápolás és tisztálkodás: A testápolás a gyermek tisztaság igényének kialakítását szolgálja. Az óvoda és a család gondozási szokásainak összehangolása segíti a szokások alakítását. Az érzékszervek védelme, a bőrápolás, fogmosás, hajápolás, orr tisztántartása, a WC használat feltételeinek biztosítása a mi feladatunk. A gyermekek fokozódó önállósággal végzik ezeket a feladatokat.

Étkezés: Megismerjük a gyermekek különböző táplálkozási szokásait, kellő toleranciával fogadjuk el a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Később ösztönözzük, de nem kényszerítjük a táplálék elfogyasztására.

Biztosítjuk, hogy a nap bármely szakában elegendő folyadékhoz jussanak a gyermekek.

A kulturált étkezés szokásait gyakoroltatjuk minden nap a közös étkezések során.

Az óvoda étrendjét szülői segítséggel kiegészítjük vitamindús zöldséggel, gyümölccsel.

Öltözködés Igyekszünk meggyőzni a szülőket az időjárásnak megfelelő, réteges öltözködés előnyeiről. Kialakítjuk a gyermekekben azt a képességet, hogy az időjárásnak megfelelően öltözzenek. Törekszünk annak az igénynek a kialakítására, hogy ruhájukat gondosan hajtogassák össze és rakják a helyére és egyre nagyobb önállósággal öltözködjenek.

Betegségmegelőzés, egészség óvása, megőrzése:

Törekszünk arra, hogy a közösségbe csak gyógyultan jöjjenek a gyermekek, az egészséges közösség védelme érdekében. A gondozási, a testi nevelési és mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása, megvalósítása elősegíti a gyermekek egészségének a megóvását. Ennek érdekében edzési lehetőséget biztosítunk.

- levegőzés: Ha van rá mód, naponta többször tartózkodnak a gyermekek a szabadban (délelőtt, délután), télen legalább egy órát, nyáron szinte egész nap.
- testedzés: Különböző mozgáslehetőségek megszervezése.
- napfürdő: A gyermekek sajátosságainak figyelembevételével, a fokozatosság betartásával.
- vízfürdő: a vízhez szoktatás rendszere az óvodánkban közepső, ill. nagycsoportos kortól csoportos úszásoktatás keretében történik, fakultatív módon.
- pihenés: nélkülözhetetlen az egészséges életritmushoz. Megteremtjük a helyiségben a nyugalmat, a csendet, az elalvást segítő hangulatot. Biztosítjuk a gyermekek számára az alváshoz szükséges friss levegőt, fekvőhelyet, ágyneműt, a kényelmes öltözetbe való átöltözést.
- Tekintettel vagyunk az eltérő alvásigényű gyermekekre.
- Különös gondot fordítunk a higiénés szabályok betartására, a környezet tisztán tartására, portalanításra, szükség szerint fertőtlenítésre, folyamatos levegőcserére.

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása

Az egészséges környezet biztosítása a mi feladatunk. Az óvoda feltételrendszere befolyásolja az egészséges életmód megvalósulásának szintjét. A gazdag tárgyi környezet, amely esztétikus, nyugtató hatású színharmóniát áraszt, jó alapot ad a nevelőmunkához.

Az óvoda udvarán árnyas, napos, gumitéglával borított, homokos, füves területen mozgásfejlesztő játékok, eszközök találhatóak, amelyek biztosítják a mozgásigényük kielégítését. A kis zugok, és a faház lehetőséget adnak a változatos játékokra, pihenésre.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A csoportszobák barátságosak, esztétikusak, otthonos, derűs légkört árasztanak. Jellemző a szobák hangulatára a természetes fény, a természetsarok, kincsgyűjtő hely. Kuckók és sarkok kialakításával segítjük az elmélyült játékot.

Az öltöző: Minden gyermeknek saját zsákja, polcrésze van, ahol ruháit, cipőit tárolja. Két csoport használ egy öltözőt.

Mosdó: a fiúk és lányok mosdóhasználatát lehetőség szerint külön biztosítjuk.

Minden gyermeknek van külön fogmosó pohara, fogkefeje, törülközője, fésűje jellel ellátva saját csoportja színével.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása környezettudatos magatartás megalapozása

Teremtett világ értékeinek óvása, megtartása, környezettudatos nevelésünk alapja. Az óvodában törekszünk a szelektív hulladékgyűjtésre, szokás kialakításáért és több esetben jótékony, segítő céllal.

Környezetünk óvására, fenntartására gyermekekkel és szülőkkel közösen szervezünk kertgondozást, kertrendezést, fák-bokrok, egyéb növények ültetését, ápolását.

A gyermekek természetes szokásává válik a madarak etetése, védelme, a különböző állatfajok megismerése.

Kiemelt környezetvédelmi jeles napok, programjaink pl. Takarítás világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja.

Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása

Szükség esetén megfelelő szakemberek segítségét javasoljuk.

Az óvodapedagógus szükség esetén a szülőnek felhívja figyelmét az esetleges eltérésekre, melyek felderítése szakorvosi vizsgálatot igényel.(pl. hanyag tartás, érzékszervi funkciók csökkenése, részképesség- magatartás zavar).

2.2.3 Az érzelmi, a közösségi és az értékorientált nevelés biztosítása

Célja:

Érzelmi biztonságot nyújtó, családi, derűs, kiegyensúlyozott, szeretettel teli, inkluzív légkör megteremtése, mely elősegíti a gyermekek erkölcsi és akaratú tulajdonságainak kibontakoztatását, majdan keresztény emberként a társadalomba való beilleszkedést.

A Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a **magatartásának érzelmi vezéreltsége**. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Feladataink:

- Kedvező érzelmi hatások megteremtése.
- Pozitív attitűd, érzelmi töltés az óvodapedagógus- gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatban.
- Nevelés a másik ember különbözőségének elfogadására, tiszteletére.
- Erkölcsi tulajdonságokat és akaratot segítő közös élményeket biztosító óvodai élet.

Kedvező érzelmi hatások megteremtése

Úgy rendezzük a csoportszobákat, hogy a gyermekek biztonsággal mozoghassanak, találjanak teret a szabad játékokra, vagy éppen a csendes elvonulásra.

A nyugodt tartalmú játékokhoz a gyerekekkel közösen beszéljük meg a szabályokat.(pl. játékeszközök birtoklása).

Megtaníthatjuk az udvarias visszautasítás formáját is, a konfliktusok elkerülése érdekében.

Óvodánk messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, a család és az óvoda szoros együttműködésére

Felvállaljuk a 3-7 éves gyermekek szocializációs folyamatának tudatos, szakszerű irányítását.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A biztonságot nyújtó légkör kialakításához, megteremtéséhez az óvodapedagógus empatikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakít ki a gyermekekkel. Ez az érzelmi biztonság az alapja a gyermek, jó közérzetének, amely nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé.

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Mivel az érzelmek dominálnak, fontos az érzelmi biztonság, szeretetteljes derűs légkör. A családi légkör jó alapot ad a kapcsolatteremtésre, játékra, cselekvésre. Minden csoportnak van jelképe, hozzá kapcsolódó bibliai idézete, szokás- szabályrendszere, hagyománya, ami sajátos egyedi színezetű légkört biztosít, ez mélyíti a gyermekek összetartozását, együttérzését.

A beszoktatás nagyfokú körültekintést, gyöngédséget igényel, ezért biztosítjuk a szülőnek a közös beszoktatást - a gyermek igényei szerint-, hogy minél zökkenőmentesebben tudják elfogadni az új környezetet, annál könnyebben tanulják meg a viselkedési szokásokat.

A beszoktatás első hetében mindkét óvodapedagógus együtt van a csoporttal. A csoportos dajkával közösen dolgozzuk ki a beszokás menetét.

A vegyes csoport adta lehetőségeket kihasználjuk, s bevonjuk a nagycsoportosokat is a kicsik fogadásába. A közös élmények az óvodáskor végéig biztosítják a gyermekek összetartozását.

A gyermekek pozitív kapcsolata úgy alakul ki az óvodával, ha jól érzik magukat a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását elősegíti az óvoda felnőtt és gyermekközössége. Az együttnevelés érdekében törekszünk a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítására.

Pozitív attitűd, érzelmi töltés az óvodapedagógus- gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatban

Az óvodapedagógus minden gyermekre igyekszik személyes időt szánni a jó kapcsolat megőrzése érdekében.

Minden gyermeket bátorít a csoporton belül, alakítja a pozitív én-képüket, a gyermekek érzésvilágát, kellő odafigyeléssel hallgatja meg őket.

Segíti a barátságok kialakulását.

Szabadságot biztosít a gyermekeknek, de világos érthető határokat állít, hogy legyen módjuk a határok átlépésénél a javításra.

Észreveszi és hangsúlyozza a gyermek jó tulajdonságait.

Az óvodapedagógusok a példakép a társas viselkedés alakulásában, ők szervezi meg a csoport életrendjét, és azokat a tevékenységeket, amiben a társas kapcsolatok alakulnak.

Az értelmes fegyelem a csoport életének nyugalmát, biztonságát szolgálja. Az ismétlődő örömteli tevékenységek mélyítik az összetartozás élményét.

A gyermekek a társas együttműködés során tanulják meg az egymás felé fordulást, egymás segítségét.

Nevelés a másik ember különbözőségének elfogadására, tiszteletére

Az óvodapedagógus elfogadja, próbálja megérteni a gyermekek különbözőségeit.

A szocializáció és a társas készségek fejlesztését egészíti ki a másik ember elfogadása, tisztelete. Fokozottan odafigyelünk az eltérő fejlődési ütemű gyermekekre. Megszervezzük fejlesztésük legoptimálisabb módját a szakemberek (logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus) segítségével.

Az óvodai nevelés folyamatában lehetőséget biztosítunk a differenciálásra és az eltérő fejlődési ütemű gyermekeknek egyéni fejlesztésre, valamint a tehetséggondozásra egyaránt.

Különös figyelmet szentelünk a tehetséges gyermekekre, akikre fokozottan jellemző a produktív képzelet, nagyfokú érdeklődés, kitartás, fáradhatatlan aktivitás. Miután a képességek, a tehetség csak megfelelő tevékenység során fejlődhet ki, azokat előkészítjük. A család, a gyermekek kulturális-fizikai környezete, tevékenységi lehetőségei, az óvoda esztétikai, érzelmi, értelmi nevelésének hatásai mind befolyásolják a gyermekek képességeinek alakulását.

Feladataink a képességek maximális kibontakoztatása terén:

- Érdekes, sokféle és egyre magasabb szintű tevékenységeken keresztül fejlesztjük a gyermekek képességeit, lehetőséget biztosítunk sokféle tevékenységre.
- A szülőkkel szorosan együttműködünk - kölcsönösen tájékoztatjuk egymást.

Segítjük a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű, és különböző személyiségű társaikat.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A komplex együttműködő korrekció eredményeként a gyermek helyes önismeretre tesz szert, melynek hatására nemcsak a teljesítménye, hanem kapcsolatai is javulnak.

Ilyen helyzetben feladatunk Krisztus gyógyító szeretetének közvetítése, és az emberi kapcsolatok kialakításának elősegítése.

Erkölcsei tulajdonságokat és akaratot segítő közös élményeket biztosító óvodai élet

A konfliktushelyzetek megoldásában a kialakult magatartási szokásrendszer a segítség, melyben a gyerekek maguktól is rájönnek, mi a helyes és mi a helytelen.

A felnőtt társadalomnak megvannak a törvényei, szabályai, amit mindenkinek be kell tartania, ha becsületesen, konfliktusmentesen akar élni a közösségben. Ezt előkészítve ugyanígy a gyermekeknek is be kell tartania az óvodában kialakított elemi szabályokat, erkölcsi követelményeket.

A gyermekek viselkedéskultúrájának kialakulását segíti a felnőttek példája, bátorítása, türelme, bizalma és pozitív látásmódja. Törekszünk arra, hogy a gyermekeknek legyen életkoruknak megfelelő választási lehetőségük, hogy önálló döntéseket hozhassanak. Az óvodapedagógus észreveszi a fejlődés legapróbb jeleit. A pedagógiai munkát az odafigyelés, a meghallgatás, a saját érzések elmondása, mások érzésének meghallgatása, elfogadása jellemzi.

Különös jelentőségű a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása, amelyek segítik a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődését.

A sokszínű óvodai élet minden tevékenysége alkalmas az értékek közvetítésére:

Versek, mondókák: ritmusukkal, a mozdulatok, szavak egységével.

Mesék: A belső világot elevenítik meg.

Énekes játék: A dallam, ritmus, mozgás szépségét jeleníti meg- formálja zenei ízlésüket. Joguk van ahhoz, hogy a nemzetet éltető hagyományok megismerésére.

Rajzolás, mintázás: Színek, formák, alkotásra motiváló, fantáziagazdagító szerepű.

Mozgás: Alakítja, formálja, javítja a gyermek mozgáskultúráját.

Külső világ tevékeny megismerése: Szűkebb és tágabb környezet ismerete. Szülőföldhöz való kötődés.

B A szocializáció szempontjából meghatározó a **közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak** (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) **és akaratának** (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), **szokás és normarendszerének megalapozása.** (lásd: 2.2.1, 2.3, 2.4 pontok)

C **Az óvoda** a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz **segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét**, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutató jóra és szépre, mindazok megbecsülésére. (lásd: 2.2.5, 2.3 és 2.4 pontok)

D **A gyermeki magatartás alakulása** szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A felnőttek példája hozzájárul a gyermekek viselkedéskultúrájának fejlődéséhez, megbecsüljük és észrevesszük egymás munkáját, megköszönjük a közösségért végzett tevékenységet még akkor is, ha ez sokszor természetes, illetve a felnőttek munkaköri kötelessége. A pozitív önkifejezést erősítjük, a dicséretet, a kérem, megköszönöm, bocsáss meg szóhasználatot gyakran alkalmazunk.

Ezen kívül az óvodapedagógus értékválasztása, műveltségét, esztétikai érzékét példázza. Értékközvetítésében a rácsodálkozás, a szép közös felfedezése és a saját példája a legértékesebb motiváció.

2.2.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

Célja:

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A gyermekek meglévő ismereteinek bővítése, rendszerezése, tiszta, helyes beszéd, szókincsfejlesztés mesével, verssel.

Feladataink:

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat, beszélő környezettel, szabálykövetéssel a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére.

- a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra-, meglévő tapasztalatokra, az élményekre és a meglévő ismeretekre építve. További élmények és tapasztalatok szerzése a természeti és társadalmi környezetről.
- Spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- Értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) a képzelet és a kreativitás fejlesztése.

Meglévő tapasztalatokra, az élményekre, és a meglévő ismeretekre építve. További élmények és tapasztalatok szerzése a természeti és társadalmi környezetről.

A gyermek természetes érdeklődésére, megismerési vágyára alapozva, változatos tevékenykedtetéssel, a tapasztalatait, ismereteit gyarapítjuk. Spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit rendszerezzük. A tanulási folyamatban megadjuk a felfedezés örömét és biztosítjuk a cselekvő megismerést.

Spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása

Az óvodában folyó nevelés nem korlátozódik egy feladatra, a játékba integrálódva az egész napi tevékenység folyamatában jelen van. Játékos tanulással megteremtjük a gyermek és környezete közti együttműködést, a környezet megismerését, ezáltal szociális és értelmi képességeinek fejlődését.

Értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

Az óvodai tevékenységek során olyan légkört teremtünk melyben a gyermek szívesen megnyilatkozhat, bátran kérdezhet.

Az anyanyelvi nevelésben a hangsúly a beszéd tartalmi részének fejlesztésén van.

Lényeges eleme még az anyanyelvi nevelésünknek a beszédhanghallás, melynek gyakorlásával, fejlesztésével megfelelő alapokat biztosíthatunk a gyermekek iskolai olvasás- írás tanulásához.

2.2.5 Hagyományok őrzése

Hazánkat, népünket akkor szeretjük igazán, ha ismerjük múltunkat. A jövő nem képzelhető el a múlt ismerete nélkül. Az ember nem élhet hagyományok, gyökerek nélkül, s hogy azok a gyökerek milyen talajban, és milyen mélyen kapaszkodnak, a mi gyermekeink szempontjából nem elhanyagolható.

Hagyománynak nevezzük az előtünk járó nemzedék által felhalmozott tudást. Amit az ember a világról tudott – ismeret, tapasztalat, természet, élőlények, életbölcesség, viselkedésforma, erkölcs – örökségként ránk, utódainkra hagyományozta. Minden nemzedék hozzáadott valamit ehhez a tudáshoz, többet vagy kevesebbet.

Sokat tehetünk azért, hogy ez a tudás, hagyomány beépüljön a mi gyermekeink életébe, és így megőrződjön.

Lehetőség van arra, hogy a népi kultúra gazdag világából tudatosan válogassunk. A szokások többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, a munkához, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint egyházi ünnepekhez fűződik. Tartalmaz a földművelésre, a mezőgazdasági eszközökre, a természet növényekre, a házi, részben vadon élő állatokra, a népi építkezésre, mesterségekre, sütésre–főzésre, ruházkodásra vonatkozó ismereteket is. Vagyis komplex lehetőséget rejt az óvodai nevelés

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

számára: élményt ad, szórakozást nyújt, ismeretekhez segít, fejleszti az ízlést, közösséget épít, hazaszeretetre nevel, viselkedési mintákat közvetít, megalapozza a gyermek érzelmi, hitbeli, esztétikai és morális biztonságát.

Az óvodai néphagyomány ápolás célja:

- Átvigyük megőrzésre és továbbadásra azokat az értékeket, amelyek a mai világunkat is harmonikusabbá tehetik.
- Népszokások megismertetése, ami mára nem csupán feladat, hanem erkölcsi kötelesség.
- Tevékenységközpontú értékátadás: néphagyomány ápolás, népmese, népdal, néptánc által
- Egyetemes emberi értékek közvetítése.

A hagyományörzés feladata:

- A népi nyelvezet megértése, sajátosságainak megismerése a népmesék, mondókák, népi játékok, népdalok által.
- A kreativitás és nyelvi kifejezőképesség fejlesztése.
- A motorikus koordináció, ritmikus mozgás fejlesztése.
- A gyermekek ismerjék meg a helyi és környékbeli népszokásokat, népi ünnepeket, népművészeti alkotásokat.
- Az esztétikai érzék fejlesztése.
- A hagyományos paraszti kultúra, a népművészet értékei szélesebb körben jelenjenek meg az óvodai élet mindennapjaiban.
- Minél szélesebb körben ismerkedjenek meg a gyermekek a kézműveskedéssel, a természetes anyagok felhasználásával.
- Ismerjék meg az anyagokat és az eszközöket, készség szinten sajátítsák el ezek alkalmazását.
- A néphagyomány ismeretének a megalapozása, szellemi örökségünk átadása.
- A gyermekek sajátítsák el a jeles napokhoz, ünnepekhez, munkaalkalmakhoz kötő népszokásokat.
- Legyenek alapvető ismereteik a tárgyi hagyományról, a népi díszítőművészetről.
- Sajátítsanak el hagyományos népi játékokat.
- Fedezzék fel a szűkebb- és tágabb környezetük hagyományait.
- **A néphagyomány tartalma a mindennapokban, az egyes tevékenységformákban:**
 - **Vers-mese, dramatikus játékok:** népmesék, mondókák, rigmusok, időjósítások, névcsőfolók, találós kérdések.
 - **Ének-zene, énekes játékok, zenehallgatás:** mondókák, énekes gyermekjátékok, népdalok, hangszeres zene, néptánc.
 - **Rajz, mintázás, kézimunka:** sodrás, fonás, nemezelés, agyagozás, mézeskalácssütés, bőrizés, szövés, növényi alapú játékok készítése.
 - **Környezet tevékeny megismerése:** találós kérdések, népi jóslatok, jeles napok, népszokások.
- **Az óvodapedagógus feladata a néphagyomány ápolás területén:**
 - A népi hagyományok gazdag tárházából a gyermekek korának és fejlettségi szintjének megfelelően a gyermekek számára örömteli ingereket, élményeket adó és cselekvésre készítő elemek kiválogatása, azok beillesztése a nevelési folyamatba.
 - Néprajzi ismereteinek folyamatos bővítése.
 - A hagyományörző tapasztalatszerzés feltételeinek és lehetőségeinek megteremtése.
 - A gyermekek és a szülők számára a néphagyományok megismerésének a megteremtése, azokhoz való kötődésének elősegítése.
 - Az óvoda környezetalakításában a néphagyományörzés elemeinek a megjelenítése.
 - A folyamatos napirendbe és a játéktevékenységbe ágyazottan tervezni és szervezni a hagyományörző tevékenységeket.
- **Az óvodai ünnepnapok rendszere:**
 - A gyermeki élet ünnepei:
 - születésnap, névnap

- anyák napja
- évzáró, ballagás
- Természetóvó jeles napok:
 - Állatok Világnapja
 - Víz Világnapja
 - Föld Világnapja
 - Madarak – fák napja.
- Állami ünnepek
- Hagyományörző, hitéleti jeles napok:
 - Ősz: szüret, Dömötör nap, Márton nap, Erzsébet nap
 - Tél: Mikulás, Karácsony, Újév, Farsang.
 - Tavasz: Szent György nap, Húsvét, Pünkösd.

2.3 Az óvodai élet megszervezésének elvei

2.3.1 Személyi feltételek

Óvodapedagógusok

Az óvodai nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek, elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek és a szülők számára.

Nevelőtestületünk jól képzett, felsőfokú végzettséggel és nagy tapasztalattal rendelkező önálló, megalapozott szakmai tudású, hívő katolikus óvodapedagógusból áll.

Fontosnak tartjuk a folyamatos önképzést, a legkorszerűbb pedagógiai, pszichológiai, módszertani ismeretek elsajátítását.

Pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak

Az óvodai nevelés eredményességéhez a pedagógiai munkát közvetlen segítők összehangolt munkája is hozzájárul. Az óvodapedagógusok munkáját csoportonként egy szakképzett dajka segíti, akik a nevelőmunkában fokozottabban részt vesznek.

Valljuk az inkluzív pedagógia fontosságát az óvodapedagógusok, dajkák összehangolt, azonos elvek, elvárások szerinti munkájának fontosságát.

A gondnoki, iskolatitkári teendők, valamint az udvari és a karbantartási feladatok az intézményben együttesen kerülnek ellátásra.

Gyermekek

Az óvoda a gyermekek napközbeni ellátására, fejlesztésekre szerveződik. Az óvodában a gyermekek – amennyiben ez a délutáni altatás időszakában nem ütközik egyéb akadályba - legfeljebb 28 fős, vegyes életkorú csoportokban élnek mindennapi életüket.

Szülők

A szülők személyisége fontos szerepet tölt be az óvodai nevelés hatásrendszerében. Az óvodai nevelés eredményessége a szülőkkel való együttműködéstől, az azonos elvek szerinti neveléstől függ.

2.3.2 Tárgyi feltételek

Óvodának rendelkezik a program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Békásmegyeri feladatellátási hely (*Békásmegyeri Szent József Óvoda*)

Földszintes épületű az óvoda, könnyű szerkezeti elemekből áll. Nagy előnye, hogy családi házak között, nagy kert közepén helyezkedik el és minden csoportszobának közvetlen kijárata van az udvarra.

A kert elől és hátul is füves, fás, bokros, mindkét udvarrész rendelkezik egybefüggő, gumitéglával borított területtel, mely az esős időben is lehetővé teszi a levegőzést. Mindkét udvarrész 2-2 csoport használja. Az udvari játékkészletet folyamatosan bővítjük.

Az épület belülről családias, barátságos, sok zöld növényvel, természetes alapanyagú bútorzattal és harmonikus dekorációval.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Valamennyi csoportszobában a vegyes életkorú gyerekeket figyelembe véve, a különböző testméretek miatt, az asztalok különböző méretűek. A meglévő játékok polcokon való elhelyezésével, gondos szervezéssel, a gyermekek számára hozzáférhető módon kerültek a csoportszobákba.

Az óvodának egy kisméretű tornaterme is van, amelyben biztosítottak az alapvető eszközök a gyermekek mozgásfejlesztéséhez.

A gyermekek biztonsága érdekében az óvoda bejárati ajtóit meghatározott időben zárva tartjuk.

Az óvodában külön nevelői szoba áll rendelkezésére a pedagógusoknak, amely helyszíne az értekezleteknek, közös imádságoknak, de az önképzésnek, egyéni fogadóóráknak is.

A vezetői szobában kialakított tárgyaló is hasonló célt szolgál, hogy megfelelő környezetben tudjuk fogadni a hozzánk forduló szülőket.

Budakalász Jó Pásztor Óvoda – budakalászi feladatellátási hely

Földszintes épületű az óvoda. Családirházas környezetben a plébánia mellett elhelyezkedő épület egy nagy udvart ölel körül és minden csoportszobának közvetlen kijárata van az udvarra.

A kert központi eleme egy nagy, homokozóval körülvett mászóka, valamint egy hatalmas fa. Az udvar rendelkezik egy rekortánnal borított sáv. Az udvari játékkészletet folyamatosan bővítjük.

Az épület belülről modern hangulatot áraszt, de mindemellett családias, barátságos, sok zöld növényvel, természetes alapanyagú bútorzattal és harmonikus dekorációval.

Valamennyi csoportszobában a vegyes életkorú gyerekeket figyelembe véve, a különböző testméretek miatt, az asztalok különböző méretűek. A meglévő játékok polcokon való elhelyezésével, gondos szervezéssel, a gyermekek számára hozzáférhető módon kerültek a csoportszobákba.

A gyermekek biztonsága érdekében az óvoda bejárati ajtóit meghatározott időben zárva tartjuk.

Az óvodában egy nevelői szoba áll rendelkezésére a pedagógusoknak, amely helyszíne az értekezleteknek, a közös imádságoknak is. A szülőkkel való személyes találkozásra, beszélgetésre szülői fogadó helységben lehet sort keríteni. Az óvodában két szoba áll rendelkezésre a különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztésére, támogatására.

Az épület hátsó részén található egy nagyobb méretű tornaterem is külön bejárattal és zuhanyzós öltözőkkel.

2.3.3 Az óvodai élet megszervezése

Szervezeti keretek

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő valamennyi tevékenység mindegyikét kizárólag óvodapedagógus irányítja.

A tervező munka éves munkaterv alapján történik

Nyitvatartási időről az intézményvezető javaslatára a fenntartó határoz, a szülői igények figyelembe vételével, előzetes felmérésével.

Pedagógiai programunk a nevelőtestület által, a fenntartó egyetértésével elfogadott program, mely a gyermekek neveléséhez szükséges teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységeket tartalmazza.

Éves munkatervünk tartalmazza a hagyományos, hosszú évek tapasztalatát hordozó programjainkat, az újítás lehetőségét, de magába foglalja az ellenőrzés területeit, a felelősöket megnevezését is.

2.3.4 Hetirend

A heti- és napirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

JAVASOLT HETIREND

Szabad játék

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai:

játék

mesélés, verselés

ének, zene, dalos játék, gyermek tánc

mozgás

rajz, festés, mintázás, kézimunka

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

külső világ tevékeny megismerése - matematikai tartalmú tapasztalatok
munka jellegű tevékenység
tevékenységben megvalósuló tanulás
hitre nevelés

Nincs meghatározott napja a különböző fő tevékenységi formáknak (a gyermekek spontán érdeklődése alapján, vagy a gyermekek, illetve az egy csoportban dolgozó óvodapedagógusok megbeszélése szerint), játékba ágyazottan komplex módon témakörök feldolgozása történik.

Mozgásos játékokra a hét minden napján gondot fordítunk. Heti egy alkalommal az intézmény tornatermét használjuk.

NAPIREND

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez. Kialakításakor fontos szempontként vettük figyelembe a játék kitüntetett szerepét. Tapasztalataink alapján úgy döntöttünk, hogy állandó és meghatározott legyen az étkezések és az azzal kapcsolatos gondozási feladatok elvégzésére biztosított időkeret, amely a gyermekek szükséglete szerint időben változhat (a kezdése meghatározott, időhöz kötött, befejező időpontja ebédidőben a csoportok, illetve a reggeli és az uzsonna az egyén igényéhez igazodik). A gyermekek gondozása is hangsúlyos nevelésünkben, mert ebben a folyamatban az érzelmi kötődés nagymértékű, szeretettel nevelünk, biztatással, apró segítséssel fejlesztjük a gyermeki önállóságot, valamint sokat dicsérünk, együttműködve valamennyi munkatárssal.

Elengedhetetlennek tartjuk a téli időszakban is a szabad levegőn végzett rendszeres testmozgást.

2.3.5 Az óvodai csoportok napirendje

Időtartam	Tevékenység
7.00-12.00	<ul style="list-style-type: none">Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés)Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadbanHitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtéseMindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban)Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formábanAz egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőnJátékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítéseTevékenységekben megvalósuló tanulás<ul style="list-style-type: none">Verselés, mesélésÉnek, zene, énekes játék, gyermektáncRajzolás, festés, mintázás, kézi munkaMozgásA külső világ tevékeny megismeréseMatematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
12.00-15.00	<ul style="list-style-type: none">Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés)Pihenés
15.00-17.00	<ul style="list-style-type: none">Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés)Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

2.3.6 A tevékenységek szervezeti formái

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
<ul style="list-style-type: none">• Hitre nevelés• Mozgás• Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	<ul style="list-style-type: none">• Játék• Verselés, mesélés• Ének, zene, énekes játék, gyermektánc• Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka• Mozgás• A külső világ tevékeny megismerése<ul style="list-style-type: none">• Matematikai tartalmú tapasztalatok

2.4 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

2.4.1 Játék

Célja:

- A szeretetteljes, derűs, kiegyensúlyozott légkör kialakítása, melyben a játék örömforrás, élményt adó és élményszerzési lehetőség.
- Az önfeledt játék közben oldódnak a gyermekek belső feszültségeik, teremtsenek kapcsolatokat gyermektársaikkal és a felnőttekkel.
- A sokszínű, vidám tevékenységben szerzett ismereteik, tapasztalataik kedvezően befolyásolják személyiségük alakulását, fejlődik és erősödik kreativitásuk.

Feladatok:

- a pedagógus utánozható mintát ad, majd bevonható társ marad,
- a pedagógus indirekt játékirányítás módszerével alakítja a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan,
- a pedagógus jelenlétével lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását,
- az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz,
- a játékhoz a helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség,
- a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése a katolikus óvodapedagógus feladata,
- Együttműködő, empatikus nevelői magatartás segítse a társas kapcsolatok alakulását, a szabad játék túlsúlyának érvényesülését.

Tartalma:

Napirendünkben a leghosszabb, megszakítás nélküli időt jelenti a semmi mással nem helyettesíthető szabad játék. A gyermekek családi, otthonos környezetben tevékenykedhetnek, ismeretekre, tapasztalatokra tehetnek szert. A gyermekek szabadon dönthetnek, önállóan választhatnak, mert a játék "alapvetően önkéntes, belső indíttatású...". Nem zárja ki azonban, hogy ötletekkel gazdagítsuk, ha a játék helyzet úgy kívánja.

A kisebbek számára nagyobb teret biztosítunk a játékhoz, mert mozgásigényük nagyobb. Szeretnek földön játszani, csúszni, mászni.

A kisebb játékos csoportoknak bensőséges kuckókat, zugokat alakítunk ki, hogy egymás zavarása nélkül, félrevonulva játszhassanak.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A gyakorlójáték során az adott tevékenység öröme él át a gyermek, melynek feszültségoldó hatása is van. A mozgások és a hangok játékos ismételtetése leginkább a 3-4 évesekre jellemző, segítik a beszéd- és a finommotorika fejlődését. A gyakorlójáték elemei fellelhetők a szerep- és építőjátékokban is.

A konstruáló (építő) játék kreativitásra nevel, fejleszti a problémamegoldó gondolkodást és a kezűgyességet. E játék során a gyermek eljut az előzetes elképzelés nélküli építéstől a határozott cél és terv alapján történő építésig.

A szerepjáték az óvodáskor legjellemzőbb játékfajtája, a világ megismerésének és az életre való felkészülésnek egyik legfontosabb eszköze. A gyermek a játék során a kiválasztott szerepek átélésével levezeti félelmeit, szorongásait. Utánozza a környezetében élőket, azonosul a kiválasztott szereppel. Valóságos mozzanatokot játszik el, saját vágyait belevetítve azokba. A szerepjáték kiváltja a gyermekből a társak iránti igényt. A szerepjátékban nyilvánulnak meg a gyermekek társas kapcsolatai, az együttműködés, a kölcsönös alá- és fölérendelés, a közös tevékenység. A szerepjáték lényeges sajátossága az utánzás, mintakövetés. A szerepjáték kialakulhat gyakorlójátékból, vagy építőjátékból is. A nagyobbak (6-7 éves kor) már önállóan, kiosztott szerepek és szabályok alapján játszanak.

A dramatikus játék a szerepjáték az a formája, melyben a gyermekek olyan meséket, történeteket és élményeket játszanak el, amelyek érzelmileg hatással vannak rájuk. A dramatizáláshoz, bábozáshoz élményszerű, kifejező mese- illetve versmondással csinálunk kedvet.

A szabályjáték pontos, meghatározott szabályok alapján zajlik, ezek betartását a gyermekek önként vállalják. A játék öröme a növekvő feszültség és megnyugvás váltakozása adja.

A **barkácsolás** játék és munkatevékenység is. Elkészítjük a különböző játékokhoz szükséges eszközöket, kellékeket, de cél a sérült játékeszközök megjavítása is. A barkácsoláshoz főleg természetes alapanyagokat használunk.

Az óvodapedagógus nevelői szerepe a játék irányításában

A gyermek játékának megfigyelésével megismertetjük annak személyiségét, képességeit, készségeit, gondolkodását, ismereteit, fejlettségi szintjét. Egy adott játékszínten megrekedt gyermeket ötletadással, együttjátszással fejlesztünk tovább.

A gyermekeket a kudarcok elviselésére neveljük, példát mutatva arra, hogy egymás sikerének is lehet örülni. Az óvodapedagógus irányító szerepe nélkülözhetetlen tettegesség, baleset, veszélyhelyzet esetén, illetve ha valakire elfogadhatatlan szerepet akarnak ráerőltetni. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy óvodásaink a játék során törekedjenek az igazságosságra, kialakuljon szabálytudatuk, önérvényesítési törekvésük és a közösségi érdek egyensúlyban legyen, becsüljék meg egymás munkáját, kölcsönösen segítsenek egymásnak és így jussanak sikerélményhez.

Mindezen tulajdonságok fogékonnyá teszik őket a keresztény értékekre.

A fejlődés várható eredménye

- az óvodáskor végére a gyermek kitartóan, hosszú időn keresztül részt vesz egy játéktémában,
- játékában meghatározó a szerepjáték, ill. annak elemei,
- keresi mások társaságát, konfliktusai önálló megoldására törekszik,
- képes bonyolult építmények létrehozására,
- kedveli a szabályjátékot és a szabályok betartására törekszik.

2.4.2 Verselés, mesélés

Célja:

Anyanyelvünk sokrétű, bonyolult jelrendszer, melyet a gyermek sokféle tevékenység közben különböző beszédhelyzetekben elsősorban utánzással sajátít el. A gyermekek irodalom iránti érdeklődésének felkeltése, mélyítése a mese és a vers megszerettetésével kerül előtérbe. Ennek lehetséges eszközei között - a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan – alapvetően a népi – (népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi) –, de a klasszikus és a kortárs irodalmi művek helyet kapnak.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Anyanyelvi nevelésünk fő célja, hogy kielégítsük a gyermek kíváncsiságát, fenntartsuk természetes beszédkedvét, éreztessük meg, hogy mindig figyelünk rá. Ehhez elengedhetetlen a kölcsönös szeretet és bizalom, az oldott derűs óvodai légkör, melyben a gyermek gátlások nélkül megnyilatkozhat.

Fontos, hogy engedjük a gyermeket minél többet beszélni, türelmesen hallgassuk végig, érezze, hogy mondanivalója valóban érdekel. Kérdezzen minél többet, bármikor mondhassa el azt, ami érdekli, foglalkoztatja.

Beszédünk az anyanyelv fejlesztésében modell a gyermek előtt. Ezért fontos, hogy beszédünk legyen színes, érzékletes, dinamikus, mindig igényes és érthető. Mondatszerkesztésünk legyen egyszerű, mondanivalónkat világosan közöljük, ügyeljünk a hangsúlyra, hanglejtésre, hangerőre, hangmagasságra, ritmusra. Természetes variálásával elevenítsük meg a gondolatokat és érzelmeket.

Az anyanyelvi nevelés végig kíséri az óvodai életet, átszövi az egész napot. Szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés és az oktatás egész folyamatának.

Fel kell mérnünk a gyermekek beszéd szintjét, anyanyelvi fejlettségét, mert ebben azonos életkor esetén is igen nagy eltérések lehetnek, melyet beszédfejlesztés során figyelembe kell venni.

Beszéd által gazdagodik a gyermek ismerete, növekedik tájékozottsága, biztonságérzete, bátorsága. A helyes és szép beszéd előkészíti a gyermeket irodalmi élmények befogadására, fejleszti esztétikai érzékét, mélyíti érzelmeit és kulturált magatartásának alkotó elemévé válik.

Feladatai:

- A gyermekek irodalmi élményhez juttatása.
- Az irodalmi alkotásokon keresztül fejlesztjük a gyermekek erkölcsi érzelmeit, ítélőképességét, magatartását, esztétikai fogékonyságát, beszédét, a beszéd értését, kifejezőkészségét, helyes és szép kiejtését, helyes hangsúlyozást, a beszédritmust és a szókincsét.
- Szélesítjük a gyermekek látókörét, fejlesztjük az értelmi képességeiket, különösen az emlékezetüket és a képzeletüket.
- Bábozással, dramatikus játékokkal segítjük önkifejezésüket .

A tevékenység tartalma és feltételei:

Az óvodáskor kezdetén a mesék kölyökállatokról, állatcsaládokról, játékszerekről és saját magukról szólnak. Szerkezetileg egyszerűek egy cselekményre épülnek, derűs hangulatot sugároznak, nyelvezetük egyszerű.

Későbbiekben a meseanyagot a magyar népmesékből, a magyar és a nemzetközi gyermekirodalomból válogatjuk. Ekkor a mesék cselekményei már bonyolultabbak, egy-két központi cselekményszálra épülnek.

Tartalmuk társadalmi kapcsolatokat és erkölcsi magatartást illusztrálnak. A nagycsoportosoknak olyan meséket mondunk, amelyeknek cselekménye többfelé ágazik, szereplőinek köre bővül fantasztikus mesealakokkal pl.: tündérek, boszorkányok, sárkányok stb... Ez által a képzeletük is fejlődik. A mesék tartalma sokféle erkölcsi, társadalmi kapcsolatot tükröz, hangulatuk változatos.

A versenyanyagot is a gyermekek életkorához igazítva többnyire a magyar népköltészetből választjuk, de választásunkban jelen van a kortárs és más népek irodalmi anyaga is

Kezdetben mondókák, altatók, hintáztatók, olyan költői alkotások, melyeknek tartalma közel áll a gyermekekhez. Bővítjük a versenyanyagot népi mondókákkal, kiolvasókkal, nyelvi játékokkal. A verseket áthatja a zeneiség; a ritmikusság, az érzelmi telítettség. Több verses mesével is megismerkednek a gyermekek, ahogy bibliai történetekkel is, amelyek számukra érthetőek, hallják Jézus élettörténetét, néhány csodatételét, példabeszédét.

Külön figyelmet kell fordítanunk a szentírási történetek helyes bemutatására.

Jézus Krisztus és a Szentírásban foglalt többi személy nem besorolható a gyermekek által ismert és kedvelt mesealakok közé!

A mesék többségét a magyar népmese gyűjteményekből válogatjuk.

A gyermekek mindennap hallanak mesét a délelőtti időben és elalvás előtt is. A sokat hallott mesét maguk is szívesen elmesélik, illetve eljátsszák, dramatizálják, vagy bábozzák.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A fejlesztés lehetőségei:

- Adunk lehetőséget arra, hogy életszerű helyzetekben, természetes módon minden gyermek beszélgessen arról, ami foglalkoztatja, érdekli.
- Az életkori beszédhibákat játék közben sikeresen és tapintatosan korigáljuk.
- Logopédus segítségét javasoljuk, szükség szerint, hogy a beszédhibákat csökkentsük. A helyes beszédlelés nagyon fontos, jó alkalom a mindennapos mozgás alkalmával megtanítani és gyakoroltatni.
- Biztatjuk, megteremtjük a lehetőséget és segítjük a gyermekeket saját mese és versalkotásra, majd dramatizálásra, mely az önkifejezés egyik módja.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek szorongását, belső feszültségét oldhatjuk a bensőséges személyes kapcsolattal. A mesemondás varázsos, meghitt légkört teremt. A mese- és vershallgatás hangulatkeltő elemekkel történik. A megfelelő időpont kiválasztása befolyásolja a családi, nyugodt légkör kialakítását. Kezdeményezéseink kötetlenek, de törekszünk minden gyermek bevonására. (motiváció, színes előadásmód, stb.)

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek szívesen mondogatnak verseket, mondókákat,
- önállóan is képesek felidézni a hallott meséket,
- igénylik a napi mesehallgatást,
- szeretnek bábozni, mesélni,
- szívesen nézegetnek mesekönyveket, képeskönyveket, vigyáznak azokra.

2.4.3 Ének, zene, dalos játék, gyermek tánc

Célja:

A magyar és az igényesen megválasztott kortárs és keresztény zenei értékek átörökítése a zene nyelvezetén keresztül. Az együttes énekléseken – a játékok, a dallam, a ritmus és a mozgás kölcsönhatásában, melyek együttesen fejlesztik a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát- a zenei anyanyelv megalapozása és kialakulásának elősegítése.

Minden nap szóljon zene az óvodában! Ismerkedjenek meg a zenei tevékenységekhez kapcsolható mozgásformákkal.

Feladatai:

- A gyermekek zenei élményekhez juttatása, a környezet hangjainak megfigyelésével, az ölbéli játékokkal, népi gyermekdalokkal, énekes játékokkal.
- Az éneklés, zenélés tevékenységének megszerettetése az értékes - művészi zene hiteles átadásával. A ritmus, az éneklés, a hallás, a mozgás, tehát a gyermek zenei képességeinek fejlesztése az óvodáskorban elengedhetetlen. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, a zenélés a gyermek mindennapi tevékenységévé válik.
- A zenei képességek fejlesztése a mondókák, dalok, énekes játékok és a tárgyi segédeszközök módszeres alkalmazásával.
- A gyermekek megismertetése a népszokások, hagyományok, népi mondókák és gyermekjátékok hangulatos világával.
- A zenehallgatás kreatív megszerettetése, a művészeti alkotások gondos megválasztásával.
- Egyszerű néptánc lépések megismerése

Tartalma:

- A magyar népi énekes - mozgásos játékok
- Ölbéli-játékok: Arcsimogatók, arcmotogatók, tenyeres vagy ujjasdik, fejbillegetők, hátbaütögetők, höcöggetők, táncoltatók, tornáztatók
Körjátékok: fogyó és gyarapodó játékok, párválasztók, sor és ügyességi játékok.
- A magyar népszokások, a hagyomány dalai, játécai:

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Szüret, advent, karácsony, farsang, húsvét, pünkösd, keresztelő, lakodalom.

- A gyermekeknek írt műdalok, zeneművek.
- Hangszeres zene hallgatása: magyar népzenei alkotások (vokális és hangszeres zene), műdalok, alkalmi dalok, ünnepek dalai, zeneművei.
- A keresztény értékrendet sugalmazó dalok, igényesen válogatott kortárs és egyetemes művészeti alkotások éneklése, hallgatása az egyházi év jeles napjaihoz, a népszokásokhoz, nemzeti ünnepekhez kapcsolódva.

Az ének – zenével, énekes játékkal kapcsolatos képességek fejlesztése

A ritmusérzék fejlesztése:

- az egyenletes lüktetés érzékeltetése,
- a ritmus kiemelése, tapsban, dobantásban, kézzel-lábbal kifejezett játékban,
- lassú-gyors ritmusban való érzékelése, érzékeltetése,
- az egyenletes lüktetés és a ritmus összekapcsolása.
- egyszerű néptánclelőadások megismerése

Hallásfejlesztés

- halk – hangos különbségének érzékelése, érzékeltetése beszédben, mozgásban, mondókában, dalban,
- magas-mély érzékelése, majd térbeli mutatása oktáv, kvint relációkban,
- dallamvonal mutatása,
- dallam felismerés, belső hallás, zenei emlékezet fejlesztése,
- hangszínek megfigyelése, megkülönböztetése.

Az éneklési készség fejlesztése

- az éneklési kedv kialakítása,
- a nap bármelyik tevékenysége közbeni spontán éneklés,
- azonos hangmagasságban történő együttenéklés,
- egyedül éneklés.

Zenei alkotókészség fejlesztése

A gyermekek által kitalált egyszerű dallamfordulatokkal, mondókák, rövidebb mesék „megéneklése”.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A zenei anyag kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermek életkorát és képességszintjét. Napközben minden lehetőséget kihasználunk az énekelgetésre, mondókázásra. A gyermekek önkifejezését, spontán énekelgetését támogatjuk, ösztönözzük.

A beszoktatás időszakát megkönnyíti az énekelgetés közbeni személyes kapcsolat. Az éneklés öröme egész nevelőmunkánkat kíséri végig: énekeléssel vigasztalhatunk, elterelhetjük a gyermek figyelmét, motiválhatunk, szórakoztathatunk. A tiszta éneklést és az igényes dalkiválasztást követelményként állíthatjuk magunk elé. A zenei élmény átéléséhez megteremtjük a nyugodt légkört. A gyermekek tevékenységen való részvétele önkéntes, a vidám, játékos légkör, a közös játéklehetőséggel motiváljuk őket.

A gyengébb zenei képességű gyermekeket egyénileg, tapintatosan fejlesztjük, elkerülve a megszégyenülés lehetőségét.

A fejlődés várható eredményei

- óvodásaink maguk is szívesen vesznek részt zenei tevékenységekben, maguk is kezdeményeznek,
- önállóan is mernek énekelni, s azt mozgással összekapcsolni,
- figyelemmel hallgatják a más által előadott zeneműveket,
- felismerik a zenei fogalompárokat, képesek az egyenletes lüktetés és ritmus megkülönböztetett hangoztatására,

- hitük megvallásaként szívesen énekelnek egyházi énekeket.

2.4.4 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célja:

A háromtól - hét éves gyermek akarati és érzelmi tulajdonságainak fejlesztése a festés, rajzolás, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka, az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotások, a népművészeti elemek, a nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezet által, olyan személyiségjegyek kialakítása az alkotó alakító tevékenység során, mint a kreativitás, az önállóság, az esztétikai fogékonyság és a szép iránti igény.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Maga a tevékenység a gyermeki személyiségfejlesztésnek, önkifejezésnek fontos eszköze, segíti a gyermekek belső világának, fantáziájának kifejezését síkban, térben és színben.

Óvodánkban fontos feladat, hogy valamennyi gyermek ismerje meg és egyéni képessége szerint sajátítsa el a különböző eszközök használatával, a különböző anyagokkal a vizuális nyelv alapjait és technikáit, eljárásait. Az elkészített gyermeki alkotásokat a szülőknek közösségi rendezvényen (Pl. Óvodacsalogató nyílt napok, Családi hét) igyekszünk bemutatni.

Feladatai:

- A rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, ragasztáshoz, vágáshoz, építéshez, kézimunkához szükséges anyagok folyamatos és állandó biztosítása a csoportszobában. Biztonságos légkör kialakítása, melyben a tevékenység, és annak öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Megfelelő motiváció ahhoz, hogy az alkotás öröm legyen a gyermek számára.
- Az alkotó - alakító tevékenység célirányos megtervezése, szervezése a játéktevékenység során.
- Vizuális, manuális esztétikai élmények és tapasztalatok biztosítása.
- Közös élmények kifejezésének lehetősége különböző technikák által, illetve egyéni tapasztalatok szerzése.
- Különböző alaptermészetek elsajátítása.
- A műalkotások, a népművészet és a szép környezet iránti igény, illetve a kíváncsiság felkeltése.
- A gyermekmunkák megtekintésének biztosítása.
- A keresztény élethez és ünnepekhez kapcsolódóan vizuális tevékenységek megszervezése (kereszt, gyertyahajtogatás, betlehemi szíj készítés...).
- A néphagyományokhoz kapcsolódó egyes vizuális tevékenységek megvalósítása (batikolás, tojásfestés...).
- A gyermekek jelenítsék meg érzelmeiket, vágyaikat munkáikban, amelyeket fantáziájuk és élményviláguk alakít.

A tevékenység tartalma és feltételei:

1. Képalakítás

Különböző technikák alkalmazásával kompozíciók kialakítása (festés, ragasztás, vágás, nyomtatás, viaszolás).

A firkálás a gyermek alapvető tevékenységei közé tartozik, a rajzolás első lépcsőfoka, így a hároméves gyermekek firkáit is ugyanolyan érdeklődéssel fogadjuk, mint a nagyobb gyermekek rajzait. A tevékenységek és a technikák kapcsolódjanak a gyermekek élményeihez, vagy ünnepekhez, alkalmakhoz. Valóságghú megfigyeltetésre törekszünk, de nem a valóságghú ábrázolásra.

2. Mintázás

Megvalósítása történeten gyurmával, agyaggal, só-liszt gyurmával, termésekből, papírból, textilből.

Ismerkedjenek meg az agyaggal, annak alakíthatóságával, a tapintás, ütögetés, gömbölyítés, sodrás, simítás, tépés során.

3. Kézimunka

Egyszerű tárgyak, játékok, vagy kellékek készítése, természetes anyagokból. Anyaguk lehet: textil, fonal, különböző termések, gyöngy, tészta, csuhé, gyékény, gyapjú, káka, vessző stb.

4. Művészetekkel való ismerkedés

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A műalkotásokkal múzeumokban, vagy könyvekből ismerkedjenek. A népművészettel a néphagyományokhoz kapcsolódó népi motívumokkal a gyakorlatban ismerkednek a segítségünkkel (tojásfestés, batikolás, jelmezkészítés, szövés, gyertyaöntés...).

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

- biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges eszközöket,
- figyelemmel kísérjük és állandó jelenlétünkkel ellenőrizzük a tevékenységeket, megtanítjuk a balesetveszélyes eszközök használatát,
- teret biztosítunk a gyerekek fantáziájának szabad működésére, önkifejezésére,
- differenciáltan értékelünk – dicséret, ötletadás,
- a gyermekek bevonásával döntünk az elkészült alkotások felhasználásáról.

A fejlődés várható eredménye

- gyermekeink szívesen rajzolnak, mintáznak, kézimunkáznak,
- a napi gyakorlás során fejlődik belső világuk, személyiségük érettebbé válik,
- gyönyörködni tudnak az esztétikus alkotásokban,
- kifejezik értékítéleteiket.

2.4.5 Mozgás

Célja:

A mozgás megszerettetése, a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, a mozgás örömeinek megéreztetése. A gyermekek testi képességeinek fejlesztése, szervezetének edzése, egészségének megóvása.

Feladatai:

- Nagymozgások fejlesztése, pontosítása.
- Az egészséges testi fejlődés feltételeinek biztosítása.
- Az idegrendszer szerveztségének elősegítése alapozó mozgásformák kialakításával.
- Egészséges versenyszellem megalapozása, mozgásos és versenyjátékok megszerettetése.
- Mozgáskoordináció és egyensúlyérzék fejlesztése.
- Ritmusérzék fejlesztése gimnasztikai gyakorlatokkal.
- Állóképesség és a társra figyelés képességének kialakulása.

Tevékenység tartalma és feltételei:

a) Szabad mozgás

A gyermekek belső késztetés hatására örömmel mozognak. Erre minden nap a csoportszobában, tornateremben és az udvaron egyaránt lehetőséget biztosítunk a számukra.

Az udvaron gyakorolhatják a természetes mozgásokat: mászások, fogócska, bújócska, labdajátékok, sporteszközökkel való játékok.

A megismert mozgásformák többszöri ismétlése erősíti a gyermekek önbizalmát, mozdulataik céltudatosabbá válnak, tapasztalatokat szereznek mozdulataik következményéről.

A dalos- és mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek mozgását, alakul ritmusérzékük, különböző térformákat ismernek meg.

A gyermekek mozgásigénye különböző. Ebből fakadóan fontos, hogy mindenki számára megtaláljuk az egészséges terhelést.

b) Szervezett mozgás

A szervezett mozgáson belül megkülönböztetünk napi néhány perces frissítő mozgást, és heti 1-2 alkalommal szervezett hosszabb időtartamú mozgást.

A játékot, a játékoságot alapvető eszközként alkalmazzuk.

A csoport általános fejlettségét, fejlődését mindig figyelembe vesszük a tervezés során.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhatják a különböző mozgásformákat. Differenciált feladatokkal minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatokat.

A szervezett mozgás tartalmát szintén a természetes mozgások és a mozgásos játékok alkotják:

- járás és futásgyakorlatok (különböző irányokban és alakzatokban szerep, vagy utánzójáték formájában kézi szerrel is),
- gimnasztikai gyakorlatok (különböző testhelyzetek: állások, ülések, fekvések, kartartások, kar-, törzs-, lábgyakorlatok kézi szerrel is),
- támaszgyakorlatok (bújás, mászás, csúszás, gurulás),
- dobások (magas, mély, távol),
- mozgásos játékok (futó-, fogó- és versenyjátékok).

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A mozgásfejlesztés alapja a gyermekek mozgásának, testi képességeinek, mozgásigényének megismerése.

Az önkéntes, szabadon választható játék feltételeinek biztosításánál a következőkre ügyelünk: biztonságos helyszínek, eszközök, megfelelő nagyságú tér biztosítása, egymás testi épségének óvása.

A szervezett mozgás elemei tudatosan építjük egymásra, a fokozatosság, az életkori sajátosságok és az egyéni bánásmód elvének figyelembe vételével.

A szervezett testnevelés feltételeinek és folyamatának biztosítása során a legfontosabb feladataink:

- részletekre kiterjedő alapos szervezés,
- portalanítás, szellőztetés,
- érthető, szakszerű utasítások,
- minimális várakozási idő,
- a pozitív ráhatás elvének érvényesítése,
- a gyermekek eltérő mozgásfejlettségi szintjének figyelembe vétele,
- az óvodapedagógus példamutatása, az esztétikus és harmonikus mozgás kialakítása érdekében,
- a játékosságot hangsúlyozása, a szorongások, gátlások oldását segítségadással, biztatással, dicsérettel,
- a gyermekek helyes testtartásának kialakítása érdekében mezítlábas torna, gerinc- és lábboltozat javító torna gyakori alkalmazása.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek szívesen mozognak, mozgásuk összerendezetté válik,
- folyamatosan fejlődik finommozgásuk, egyensúlyérzékük,
- alkalmazkodnak a járások, gimnasztikai gyakorlatok üteméhez, az utasításokat képességeikhez mérten pontosan igyekeznek végrehajtani.

2.4.6 A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. Ezen megismerő folyamatok átszövik az óvodai élet mindennapjait, a népi hagyományokat, a keresztény és a nemzeti kultúrát bemutató tevékenységeken, programokon (pl. múzeumpedagógiai nap, parlamenti látogatás, öregek otthonába szervezett műsorok) keresztül.

Mindezek mellett fontosnak tartjuk a természeti környezet megismerését is, mivel a keresztény vallás alaptétele szerint Isten szeretetből teremtette a világot, melyben megtalálható a teremtmények szeretete, az élet tisztelete és az embernek a gondviselő Istenbe vetett bizalma.

Vallásunk hangsúlyozni szándékozik hitünknek és tanításunknak azon elemeit, amelyek megalapozzák a természetről való gondoskodás felelősségét, a jó gazda szerinti művelést.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Célja:

A természet védelme, megtartása és az embert tisztelő, az emberi életet védő személyiség kialakítása a keresztény erkölcs alapján.

Feladatai:

- A természet tiszteletére megóvására, fenntartására nevelés, a környezettudatos szemléletmód kialakítása, formálása.
- A környezet jelenségeinek, tárgyainak, tulajdonságainak, mennyiségi viszonyainak, formáinak megismerése közvetlen tapasztalatok útján. Változatos lehetőségek biztosítása az élményszerű cselekvésre, tapasztalatszerzésre (rácsodálkozás, felfedezés, kísérletezés), a valóság közvetlen, objektív bemutatása
- A megszerzett tapasztalatok tevékenységekben való alkalmazása.
- A hagyományok, a népszokások, hazánk, földünk megismerése, tiszteletére, szeretetére nevelés.
- A jelenségek, viszonyok, tulajdonságok rendszerezése, összefüggések megláttatása.

A tevékenység tartalma és feltételei:

A környezet megismerésére nevelés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat, amely áthatja az óvodai élet és munka egészét. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek minél többet közvetlenül tapasztaljanak és tevékenykedjenek. Ennek fontos tényezője, hogy óvodánk épülete, termei, felszerelése, udvara, kertje tudatosan ezt a célt szolgálják (veteményes, gyógynövényes, gyümölcsös, akvárium, bútorok, könyvtár, eszközök).

Mivel minden csoport vegyes összetételű, a komplex projektterveket tartjuk a legeredményesebbnek. A napi tervezésénél, a téma feldolgozásánál szabadon döntünk a módszer, az egyéni és csoportos formákról. Megkínáljuk a gyermekeket több lehetőséggel, melyekből szabadon, érdeklődésük szerint választanak. Ezzel fejlődik döntési képességük az egymás közti kapcsolatokban.

Tapasztalatot szereznek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyokról, ítélőképességük, logikájuk fejlődik, kompetenssé válnak a külső világ befogadására.

Minden csoportszobában természetsarkot alakítunk ki, ahol mód van a megfigyelésre (pl. csíráztatás, palántanevelés, hajtatás).

A természet megismerésére segítséget ad a házi könyvtárunk is.

A veteményes-, gyógynövényes-, gyümölcsöskertünkben nevelt termést a gyermekek táplálkozásának kiegészítésére használjuk, vagy későbbi fogyasztásra eltesszük (szárítás, aszalás, befőzés, savanyítás).

Sétákat, kirándulásokat szervezünk, állandó megfigyelőhelyeket keresünk fel (almaszüret, piac- állatkert látogatás, Mogyoróhegy, Vadaspark, Omszki-tó, múzeumlátogatások).

Hagyományyá vált a környezetvédő jeles napokról való megemlékezés

Takarítási világnap: szeptember 20.

Állatok világnapja: október 4.

Víz világnapja: március 22.

Föld napja: április 22.

Madarak és fák napja: május 10.

Megalapozzuk gyermekeink környezetvédő szemléletét papírgyűjtés, takarékoság, természetes anyagok használatával.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A 3-7 éves korosztályra a nagyfokú kíváncsiság, a környezeti hatásokra és ingerekre való nyitottság jellemző. Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink sokoldalú érdeklődését fenntartsuk és bővítsük, fogékony és gazdag ismeretanyaggal rendelkező gyermekeket nevelve. Mindezt az érzelmi nevelés segítségével valósítjuk meg.

Az óvodáskorú gyermek sokat kérdez, kutatja a világ dolgainak okait, összefüggéseit. Válaszaink alkalmazkodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, de mindig az igazságot tartalmazzák.

Példát állítunk a gyermekek elé a környezetünkhöz fűződő szoros kötődés, a hazaszeretet, az élet tisztelete és a természetvédelem terén.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink ismerik az évszakok jellemzőit, meglátják a bennük rejlő szépséget,
- az ismertebb állatok, növények nevét, jellemző tulajdonságait felsorolják, tapasztalatokkal rendelkeznek azok életkörülményeiről,
- ismerik testük részeit, azok funkcióit,
- ismernek sokféle közlekedési eszközt, s a gyalogos közlekedés szabályait,
- szeretik és védik élő-és tárgyi környezetüket, részt vesznek azok formálásában, tisztelik az istentől kapott életet,
- gyermekeink belső igénye a természeti és társadalmi környezetben való kulturált viselkedés.

2.4.7 Munka jellegű tevékenységek

Célja:

A munka jellegű tevékenységek megismerése és megszerettetése a gyermekekkel.

Feladatai:

- Olyan képességek kialakítása, melyek során a gyermek alkalmassá válik a mindennapos teendők és munkafolyamatok elvégzésére.
- Önállóságra nevelés, feladattudat kialakítása és kitartás fejlesztése. Egymás és a felnőttek munkájának megbecsülésére való nevelés.
- Az önkiszolgálás, a naposi munka, az egyéni megbízatások szervezése.
- A gyermekek aktív bevonása a csoportszoba, az udvar, a kert rendjének, tisztaságának megőrzésébe.
- A környezetvédelmi szokások alakítása a gyermekek életkori sajátosságának megfelelően.
- Egymásnak és a felnőtteknek való segítségnyújtásra nevelés.
- Növény-, állat-, és természetvédelemre nevelés.
- Az eszközhasználat célszerű és helyes technikájának kialakítása és gyakorlása.

A tevékenység tartalma:

A gyermekek a munka jellegű tevékenységet az óvodapedagógusok irányításával játékos kedvvel végzik, a munka céljával azonosulnak. Belső fegyelmet, kötelezettségvállalást, teljesítményt igényel tőlük, ezért a feladat végzése alatt állandó biztatással, szükség esetén segítséggel, türelmes magatartással igyekszünk az egyes munkafogások tanulását, cselekvő megtapasztalással elősegíteni. Törekszünk arra, hogy minden gyermek képességének megfelelő munkafeladatot kapjon. Tekintetbe vesszük az életkori sajátosságait, teherbíró képességüket, egyéniségüket. Az otthonról hozott és begyakorolt munkafogásokra is építünk, a családdal együtt alakítjuk ki a munkával kapcsolatos alapvető szokásokat. A játékkal közös vonások vonzzák a gyermekeket, tevékenységi vágyaikat megvalósíthatják. Az önkéntes, örömmel végzett munka mintakövetésre ad alkalmat. A felnőtt munkájának utánzása valamennyire szerepjáték is a gyermekek számára. Fontos a felnőttek példa értékű viselkedése.

A gyermek által végzett munka feltételeinek megteremtése a felnőttektől is állandó együttműködést, figyelmet, törődést, pozitív hozzáállást igényel.

Munkafajták:

Önkiszolgálás

A munkára nevelés egyik fontos feladata, a gyermekek önállóságra nevelése saját szükségleteinek kielégítésére.

Mindhárom területen: étkezés, öltözködés, testápolás terén a fokozatosság elvét gyakoroljuk.

Naposság

Kiemelten fontos, hogy érezzék- és átéljék a közösség és környezet érdekében végzett munka örömét, fontosságát, amely a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A naposi munka bevezetésénél – középső csoportos korban- kezdetben az önkéntesség elvét gyakoroljuk. Könnyebb feladatok elvégzésével kezdjük, későbbiekben már önállóan terítnek, ügyelve az asztalok esztétikus elrendezésére is. Bővül a feladatuk a tevékenységekhez szükséges eszközök előkészítésével, kiosztásával is.

Mindennapi munka

Minden gyermeknek felkeltjük az igényét arra, hogy a játékot, munkaeszközöket szép rendben rakják vissza a helyére és vigyázzanak azok épségére. A rend fenntartásában mindenki folyamatosan vegyen részt. Nagycsoportos korra kialakítjuk azt a képességüket, hogy felelősséget vállaljanak a csoportszoba különböző területeinek rendbetételére. Ezzel alakítjuk ítélőképességüket is.

Alkalomszerű munkák

Teljesítsenek apróbb megbízásokat a gyermekek: pl. üzenet átadása, más csoportból eszköz elkérése. Ünnepre való készülődés során közösen készítünk apróbb ajándékokat. A terem díszítésében, átrendezésében segédkeznek. Segítenek a játékjavítási munkákban, a tevékenységekhez szükséges eszközök előkészítésében.

Növény és állatgondozás, védelem

A növényeket, az állatokat közösen gondozzuk (akvárium, szobanövények, madarak), öntözzük, etetjük, tisztítjuk.

Évszakonként változtatjuk a természetsarokban a növényeket, terményeket, a gyűjtött magvakat, csíráztatunk, hajtatunk.

Kerti és udvari munkák

Évszaknak megfelelően a gyermekek is kerti munkát végeznek kisméretű szerszámokkal: talajmegmunkálást, ásást, gereblyézést, ültetést, kapálást, öntözést, szüretelést, betakarítást.

Udvarrendezésnél az őszi falevelek gereblyezésében, söprögetésében, a levágott fű összegyűjtésében, télen a hó eltakarításában segédkeznek.

2.4.8 A tevékenységben megvalósuló tanulás

Célja:

Az óvodás gyermekek kompetenciáinak megfelelően fejlesztjük azokat a képességeket és készségeket, amelyek során, a felfedezés és a kreativitás erősödik.

A tanulási folyamatban érzelmek közvetítése a gyermek felé, a gyermeki érzelmek bátor kinyilvánítására motiválás az interaktív közös együttlétben.

A tanulás irányítása során a gyermeki személyiség személyre szabott pozitív értékeléssel való kibontakozásának segítése.

Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban és a játékban, időkeretben megvalósuló tevékenység:

- Folyamatos,
- Jelentős részben utánzásos, és modellkövetéses, magatartás és viselkedéstanulás szokások kialakítása, gyakorlása.
- Spontán, játékos tapasztalatszerzéssel, cselekvéses tanulás során.
- Nem szűkül le az ismeretszerzésre,
- az egész nap folyamán adódó helyzetekben érvényesül,
- természetes és szimulált környezetben bontakozik ki, az óvodapedagógusok által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés és felfedezés során, valamint
- kirándulások alkalmával valósul meg.

2.5 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A kisgyermek többsége 6-7 éves korra iskolássá érik. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A sikeres iskolai munkához testi, lelki, szociális érettség egyaránt szükséges.

A fejlődés várható mutatói az óvodáskor végére:

Nevelésünk során az óvodáskor végére várhatóan az alábbi jellemzők alakulnak ki a gyermekekben:

Testi jellemzők:

- Optimális testi fejlettség
 - Testi szükségleteik kielégítése
 - Összerendezett mozgás
 - Finommotorikus mozgás
- A gyermekek önállóan, felszólítás nélkül végzik a testápolási feladatokat.
 - Vigyáznak a mosdó és az öltöző rendjére.
 - Önállóan használják zsebkezdőjüket.
 - Kulturáltan étkeznek.
 - Ügyelnek az asztal esztétikus rendjére.
 - Készségszinten használják a kanalat, villát, kést.
 - Önállóan, megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek.
 - Tudnak cipőt kötni, fűzni.
 - Ruhájukat, összehajtják, és rendben teszik a helyére.
 - Környezetükben igyekeznek rendet tartani, ügyelnek saját külsejükre, megjelenésükre.
 - Megfelelően használják a környezet tisztántartására szolgáló eszközöket (lábtörlő, takarítóeszközök).

Mozgás

- A gyermekek szívesen, örömmel, bátran mozognak.
- Időben és térben jól tájékozódnak.
- Testsémájuk, oldaliságuk kialakult.
- Megértik és végrehajtják az óvodapedagógus utasításait. Élvezik a mozgást, törekednek az igényes és szép mozgás kivitelezésére.
- Képesek egymáshoz alkalmazkodni, egymásra vigyázni. A játékok szabályait betartják.
- Finommotorikájuk fejlettsége képessé teszi őket az írástanulásra. Mozgáskoordinációjuk, testi képességeik életkoruknak megfelelő.
- Ismerik a tornaterem eszközeit és egyes szereit, biztonsággal használják azokat.

Lelki jellemzők:

- Érzékelés
 - Észlelés (téri, vizuális, akusztikus, testséma)
 - Emlékezet (szándékos bevésés, felidézés, megőrzés)
 - Gondolkodás (kialakulóban legyen az elemi gondolkodás)
- A valóság-hű észlelés.
 - Figyelemösszpontosításra való képesség.
 - Gazdag képzeleti működés.
 - Reprodukív emlékezet.
 - Problémamegoldó és kreatív gondolkodás. Kialakulóban lévő elemi fogalmi gondolkodás.

Verselés, mesélés

- Képesek figyelmesen végighallgatni a mesét, belső képekbe rendezni. Érzik és alkalmazzák a versek költői képeit.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

- Kedvelt meséket elbábozzák, dramatizálják, meseélményeiket játékkal és rajzzal is kifejezik.
- Képesek önállóan, folyamatosan mesét mondani, szívesen vállalnak önálló mesemondást, folytatják a megkezdett mesét. Előadásmódjukban érzelmeket, hangulatokat érzékeltetnek, használják a metakommunikáció jelrendszerét.
- Ismernek tíz - tizenkét mondókát, hat - nyolc verset, melyet önállóan is elő tudnak adni.
- A könyvekkel óvatosan bánnak, a képek alapján is felismerik a meséket.

Ének, zene, dalos játék, gyermek tánc

- A mindennapi tevékenységek során, spontán módon, önállóan, énekes játékokat szerveznek. Játékaikhoz kapcsolódva tanult, vagy éppen általuk komponált énekeket énekelnek, azokat tiszta, szép szövegkiejtéssel, szabályos levegővétellel és nem utolsó sorban helyes testtartással teszik.
- Egyvonalas C és kétvonalas C abszolút magassága között csoportosan és egyénileg is szívesen énekelnek.
- Öt-hat mondókát, tíz-tizenkét dalt teljes önállósággal adnak elő és ismernek néhány térforma alakítást pl: kör, csigavonal.
- Használni tudják a ritmushangszereket, illetve egyszerű népi hangszereket.
- Játékos mozdulatokkal ki tudják fejezni a magas-mély, lassú-gyors, halk-hangos zenei fogalompárok különbségeit.
- Képesek a zenei -, beszéd-, zörejangok (üveg, fém, fa, papír) megkülönböztetésére.
- Felismernek dallamotívum alapján hallott dalokat.
- Figyelemmel kísérik a zenehallgatáskor hallott éneket, vokális vagy hangszeres zeneművet.
- Ünnepekkor képesek az igényes előadásmódra és a zene befogadására.
- Megismerkednek az egyszerű néptánc lépésekkel

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

- Belső világuk megjelenítéséhez, kifejezéséhez biztonsággal használnak különböző technikákat, képesek az önkifejezésre.
- Rajzaik színesek, kedvenc színük érvényesül a kompozíciókban.
- Munkájuk egyéni, törekszenek a részletgazdagságra, és az esztétikumra.

Külső világ tevékeny megismerése

- Tudják óvodájuk nevét, saját lakcímüket, születési adataikat, szüleik pontos nevét, foglalkozását.
- Megnevezik saját testrészeiket, érzékszerveiket és azok funkcióit.
- Ismerik a közvetlen környezetükben lévő növényeket, állatokat, gondoskodnak róluk, részt vesznek a környezet védelmében és megtartásában. Észreveszik és óvják a természet szépségét, igénylik maguk körül a szépet és a harmóniát.
- Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, épületeket, üzleteket, emlékhelyeket.
- Ismerik az egyes évszakok jellemzőit, egymásutániségát, napok nevét, sorrendjét, napszakokat.
- Tudnak néhány alapvető közlekedési szabályt, megnevezik a közlekedési eszközöket, jellemzőiket.
- Ismerik a színeket, formákat, anyagokat.
- Tudnák térben tájékozódni. Ismerik az alapvető névutókat, képesek mennyiségeket összehasonlítani. Tudnak egyszerű műveleteket elvégezni tárgyak segítségével 10-es számkörben.
- Környezeti és matematikai ismereteiket szóban is ki tudják fejezni, jól használják a megismert kifejezéseket.
- Képesek összefüggések meglátására, általánosításra, következtetésre, azonosításra, megkülönböztetésre és párosításra szempontok alapján. Tudnak logikusan gondolkodni, problémamegoldó képességük koruknak megfelelően fejlett, képesek önálló feladatmegoldásra. ismernek néhány évszakhhoz, ünnephez kapcsolódó néphagyományt, tevékenységet.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

- Önállóan végzik a saját magukkal kapcsolatos higiénés teendőket.
- Mások munkáját megbecsülik. Szívesen, önállóan tevékenykednek saját maguk, kisebb társaik és környezetük érdekében.

Vallási és erkölcsi nevelés

- Ismerik a keresztény tanítás alapelveit a Mennyei Atyáról, Jézusról, a Szentlélekről az emberről, a természetről és annak alkotó elemeiről.
- Bizalommal és szeretettel fordulnak Istenhez imáikban. Tudnak 2-3 kötött szövegű verses és énekes imát, saját szavaikkal is megpróbálják kifejezni köszönetüket, kérésüket.
- Aktívan vesznek részt a közös imában, figyelmesen hallgatják a bibliai történeteket, és ismerik Jézus életének főbb mozzanatait.
- Ismerik a főbb vallási jelképeket.
- Templomlátogatáskor nyugodtan viselkednek, kellő tiszteletet adva Isten házában.

Szociális jellemzők:

- Beszédfejllettség
 - Együttműködés, kapcsolatteremtés
 - Szabálytudat
 - Kitartás, önfegyelem
 - Elemi ismeretek önmagáról, természetről, társadalomról, megóvásáról, alkalmazkodásról
- Beszédtértés, lehetőség szerint tiszta beszéd, megfelelő szókincs, jó kifejezőképesség, megfelelő beszédtempó, jó hangsúly, anyanyelvnek megfelelő, helyes mondatszerkesztés.
 - Legyenek képesek a társakat és a felnőtteket türelemmel meghallgatni és beszédüket megérteni.
 - Ragaszkodnak az óvodájukhoz, csoportjukhoz, társaikhoz. Tapasztaljuk, hogy ezt kinyilvánítják szavaikban, tetteikben.
 - Váljon igényükké a helyes viselkedés és a szokások betartása.
 - A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
 - Igényükké válik a közös tevékenységbe való részvétel.
 - Társaikért szívesen vállalnak feladatokat, a feladatot megértik, képesek a feladattartásra, munkatempójukkal alkalmazkodnak társaikhoz, ennek érdekében képesek szükségleteik kielégítését késleltetni.
 - Szociálisan éretté, az iskolára készvé válnak.
 - A gyermekek szeretnek és tudnak kreatívan játszani.
 - Képesek alkalmazkodni egymáshoz, alá- fölérendeltségi viszonyban tevékenykedni.
 - Képesek elmélyülni egy-egy játékban.

Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

2.6 A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

2.6.1 Gyermekvédelem:

Célja a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, ill. a veszélyeztetettség megszüntetésében a segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység koordinálásáért alapvetően az az óvodáért felelős igazgatóhelyettes és az óvodai munkaközösség-vezető felel, akik az intézmény gyermekvédelmi felelősével közösen dolgoznak.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen,
- ebből a veszélyeztetettek száma,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- családi környezet,
 - rossz lakásviszonyok,
 - egészségügyi okok,
 - anyagi okok,
 - nevelési hiányosságok,
 - megromlott családi kapcsolat,
 - a gyermeki személyiségben rejlő okok,
- családon kívüli környezet,
 - munkanélküliség,
 - váltakozó párkapcsolatok,
 - hajléktalanok, önkényes lakásfoglalók,
 - életvitel az utcán történik,
 - kéregetésre kényszerítés,
 - életvitel az italboltban történik,
 - pszichiátriai kezelés.

Az óvodáért felelős igazgató helyettes feladatai a gyermekvédelmi munkában:

- gyermekbalesetek megelőzése
- egészségügyi ellenőrzések biztosítása
- gyermekekkel kapcsolatos adatok védelme
- felmérés készítése, készíttetése a HH, a HHH és a veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatban

Az óvodapedagógusok feladatai a gyermekvédelmi munkában

- megismerni a gyermek óvodáskor előtti és óvodán kívüli életét (szülőkkel történő beszélgetések, gyermek viselkedésének, magatartásának figyelése)
- a veszélyeztetett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felmérése
- a veszélyeztetettség okainak felderítése (szituációknak, környezeti hatásoknak), megbeszélése a gyermekvédelmi felelőssel
- a hátrányos helyzetű, erős lemaradást mutató gyermekek felzárkóztatása (tevékenységeken keresztül)
- együttműködés a szülőkkel (rendszeres tájékoztatás, tapasztalatcsere)
- szükség esetén szakember bevonásának kezdeményezése

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- az ismeretek birtokában megteszi a szükséges lépéseket,
- gondoskodik a balesetvédelem biztosításáról,
- segíti az óvodapedagógusok munkáját,
- munkáját megbízás alapján végzi,
- évente elkészíti a gyermekvédelmi programot, gyermekvédelmi ismereteit karbantartja, bővíti,
- rendszeres kapcsolatot tart az óvodapedagógusokkal, óvodavezetővel,
- szükség esetén családlátogatásokat szervez,
- megszervezési, lebonyolítja a szükséges támogatásokat,
- Kapcsolatot tart a szakszolgálatokkal
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Nevelési Tanácsadó,

- Óvoda orvosa, védőnője,
- szakszolgálatok.

1.1.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy a gyermekek egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért óvodánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő gyermekek problémáit igyekszünk kezelni, törekszünk a veszélyeztetettségük megelőzésére, illetve megszüntetésére. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- a rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítésének formái:
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására,
 - mentálisan sérült gyermekek esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,
 - a gyermekek jogainak fokozott védelme,
 - rendszeres kapcsolattartás a gyermekek szüleivel,
 - a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az intézményvezető által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

2.7 A szülő, a gyermek a pedagógus együttműködésének formái

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során megkeresi_szükség szerint a segítségnyújtás adott családhoz illesztett megoldásait.

A további kapcsolattartás formái:

- családlátogatás
- fokozatos beszoktatás,(lehetőség szerint szülővel, a gyermek igényeinek megfelelően)
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- honlap, faliújság
- ünnepek előtti közös készülődé
- közös kerti munkák
- nyílt hetek
- szülői szervezet működésének segítése

2.8 Az óvoda egyéb kapcsolatai:

Intézményen belül az iskola alsó tagozatával

Célja: Hogy katolikus szellemű iskolában folytatódjék gyermekeink nevelése. Az óvodában már kialakult gyermeki és szülői jó kapcsolatok, barátságok megkönnyítik az iskolába való átmenetet, elősegítve a jó iskolai osztályközösséget.

A kapcsolattartás legfőbb formái:

- Közös ünnepek (Luca-, Gergely-nap, betlehemezés)

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

- Bemutató órák, óralátogatás (októberben, első osztályban)
- Iskolalátogatás, nyílt napok (nevelési év folyamán többször)
- Szülői értekezlet (nagycsoportos szülőknek tájékoztatás az iskolai oktatásról)
- Eseti megbeszélések, konzultációk

Szent József Plébániával

A Plébános atya rendszeresen látogatja óvodánkat. Az egyházi év ünnepeit -házszentelés, adventi, nagyböjti készület- velünk ünnepli templomban, illetve az óvodában.

Gyermekeinkkel kialakult hagyomány szerint gyakran járunk a Szent József Templomba, befogadó szentmisére, gyertyaszentelőre, Balázs-áldásra, hamvazkodásra, hálaadásra.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményeivel

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Ennek formái:

- Közös ünnepségek szervezése jeles ünnepeken (pl. Nemzeti Összetartozás Napja) informatikai eszközökön keresztül.
- Óvodalátogatás pedagógusokkal
- Eseti megbeszélések, konzultációk tartása informatikai eszközökön keresztül

Közvetett kapcsolattartás egyéb intézményekkel

KaPI (Katolikus Pedagógiai Intézet)

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat

Pedagógiai Oktatási Központ

Óbuda-Békásmegyeri Nevelési Tanácsadó

Más katolikus óvoda, egyházi és közművelődési intézmény

Egészségügyi intézmények /törvényi megfelelés alapján/

3 Az iskola nevelési programja

3.1 Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eljárásai

3.1.1 Alapelvek, értékek

Intézményünkben a Katolikus Egyház évezredek hagyományai alapján, annak értékrendjéhez, nevelési elveihez igazodva, a fenntartó elvárásainak megfelelően alakítottuk ki pedagógiai programunkat. Ennek alapján szervezzük a tanórákat és az azt követő szabadidős foglalkozásokat.

Szeretnénk keresztény értékrenddel, megfelelő alpműveltséggel rendelkező, jól felkészült fiatalokat képezni. Nemcsak tudást akarunk adni, hanem a tanulók személyiségét akarjuk olyanná formálni, hogy igényelje a tudás megszerzését, a folyamatos önképzést, a világban való állandó tájékozódást. Fontosnak tartjuk a motivációt, és tanítványainknak az iskolai feladatokban sikerhez kell jutniuk.

Pedagógiai tevékenységünk ezek alapján:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

3.1.2 Célok, feladatok

A keresztény nevelés célkitűzése, hogy megteremtse a szeretet légkörét az iskolai közösségben, segítse a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakozzék a nevelés és az oktatás szoros egységében. A katolikus iskola azért tanít és nevel, hogy belülről alakítsa az embert, mert minden tudás, mely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz.

A tantestület keresztény elkötelezettségű, felkészült, jó szakemberekből áll, akikre az új módszerek iránti nyitottság jellemző.

Intézményünk célja, hogy magas szakmai színvonala mellett biztosítsa a fiatalok vallásos nevelését és ezen keresztül olyan fiatalokat neveljünk, akik képesek a mai globalizálódó világban eligazodni, de az információáradatból igényesen, keresztény szellemiséggel szelektálnak.

Valljuk, hogy egyházi iskoláinknak missziós feladatuk van. Éppen ezért a magas szakmai színvonal és a vallásos nevelés biztosításához iskolánkban olyan légkört teremtünk, amelyben tanulóink otthon érzik magukat és ebben a családi légkörben könnyebben teljesítik a szülők és a pedagógusok által megfogalmazott elvárásokat.

Feladatnak tekintjük, hogy változatos pedagógiai módszerekkel vonjuk be tanítványainkat a tanórai munkába, és a tanulási kudarccal küszködő tanulóinkra fokozottan odafigyeljünk. Törekszünk arra, hogy együttműködő jó osztályközösségeket hozunk létre, ahol a tanulók a közösségi élet során fejleszthetik önismeretüket, toleranciájukat, akaraterjüket, segítőkészségüket, szolidaritásérzésüket, empátiájukat.

3.1.3 Az nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A fentiek megvalósítása érdekében

- tiszteletben tartjuk a tanulók személyiségét,
- bevonjuk a gyerekeket saját iskolai életük megszervezésébe,

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

- figyelembe vesszük az oktatás során a tanulók egyéni képességeit, differenciált feladatokkal, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokkal
- tanórán kívüli tevékenységet tervezünk,
- szeretetteljes, megértő magatartást tanúsítunk tanítványainkkal, kollegáinkkal, a szülőkkel,
- a feladatok és az elvárások pontos megfogalmazásával kiszámíthatóságot, rendet, fegyelmet teremtünk,
- a környezet esztétikus kialakításával igényességre, rendre nevelünk.

Nevelési céljaink megvalósulását akkor tekintjük sikeresnek, ha iskolánk diákjai

- a helyi tantervben meghatározott követelményeket képességeiknek megfelelően teljesítik,
- rendelkeznek olyan ismeretekkel, készségekkel, amelyek képessé teszik arra, hogy az érettségi követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,
- ismerik a közösségben éléshez szükséges szabályokat.

3.2 A személyiségfejlesztés programja

Intézményünk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Ennek megfelelően intézményünkben a nevelés és oktatás szoros egységben van.

3.2.1 Nevelési területek

Értelmi nevelés

Fontos feladatunk a tanulók ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése; ennek érdekében:

- Korszerű, a mindennapi életben hasznosítható ismereteket nyújtunk - a továbbképzéseken hallottakat alkalmazzuk, tapasztalatainkat továbbadjuk egymásnak.
- Az egyéni tanulási módszereket elsajátíttatjuk tanulóinkkal, figyelembe vesszük az egyéni képességeiket.
- Pozitív példaképet állítunk diákjaink elé, azért, hogy a tudásnak, a szorgalomnak és a kitartó munkának legyen számukra becsülete.

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink önmagukhoz képest fejlődést mutatnak.

Érzelmi nevelés

Szükség van ésszerű korlátokra, amelyek védik gyermekeinket. Ugyanakkor rá kell vezetnünk őket a rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra, hogy tetteiknek következményei vannak. Nehéz feladat gyerekeinket önfegyelemre nevelni, de szükséges, mert elmulasztásával súlyosan ártunk nekik. Biztonságos, szerető légkörben kell felnőniük, nem szabad lerombolni bennük a szépbe, jóba vetett bizalmukat, játékos kedvüket, azt a képességet, hogy tudjanak csodálkozni. A nevelés és oktatás tudatosan megtervezett tevékenység. Ennek során fejlesztjük a gyermekek személyiségét, kialakítjuk felelősségérzetüket. Fontos feladatunk vonzóvá tenni a keresztény értékrend alapvető elemeit, hogy az anyagi világ kihívásai helyett minden esetben ezt válasszák. Alázatra, türelemre, megbocsátásra nevelünk. Tudniuk kell: csak akkor várhatnak megbocsátást és elfogadást másoktól, ha ők is ezt gyakorolják embertársaikkal. Őszinteségre neveljük a gyerekeket, bemutatva, hogy az törvényszerűen vonzza maga után a megbocsátást és a megbékélést. Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink viselkedésében tapasztaljuk a fent megfogalmazottakat.

Hitéleti nevelés

Intézményünkben a hétköznapiakon, az ünnepeken, a hagyományok kialakításakor a katolikus értékrend közvetítésére törekszünk.

Hitéleti nevelésünk színterei:

Állandó hitéleti programok:

- Hétfő reggelként 7.50-kor minden osztály közös imával kezdi a hetet.
- A tanítás kezdetén és végén a tanulók az órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak.
- A tanévet közös, ünnepi szentmisével kezdjük és fejezzük be. (Veni Sancte, Te Deum)
- Félévenként egy alkalommal minden osztálynak van osztálymiséje az iskola kápolnájában.
- A nagy egyházi ünnepek (Karácsony, Húsvét) előtti szent időben közös szentmisén veszünk részt a Békásmegyeri Szent József Plébániatemplomban.
- Az iskolai szentmisék tervezett időpontjai az éves programban kerülnek meghatározásra.
- Adventi hetekben (december) minden osztály – beosztás szerint – részt vesz egy hajnali misén a Békásmegyeri Szent József Plébániatemplomban
- Nagyböjti hetekben minden osztály részt vesz egy Keresztút járason
- Lelki napok a tanévben: adventben és nagyböjtből, tanítás nélküli munkanap keretében kerülnek megszervezésre
- Szeptember hónapban szervezett közös iskolai kirándulás ("zarándoklat") a magyar kereszténység számára fontos kegyhelyre, zarándokhelyre
- Karizmák ünnepén való részvétel minden év Pünkösöd hétfőjén.
- Tanári lelkigyakorlat a tanévkezdést megelőzően.

Időszakos hitéleti programok:

- atyák, szerzetesek meghívása hittan, illetve osztályfőnöki órákra,
- osztályok vállalása az adventi, nagyböjti időszakban.
- keresztút: amelyet nagyböjtből péntekenként az egyes az osztályok vezetnek a tanítás után a kápolnában
- osztályfőnökök által szervezett egyéb hitéleti programok

Erkölcsei nevelés

Erkölcsei elvárások a pedagógusoktól

Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel rendelkező, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusnak is ilyennek kell lennie. Az egyházi iskola sajátos jellegének biztosítása nagy részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik, mivel a pedagógusok személyes példamutatásukkal is nevelnek.

Dolgozóink élete álljon összhangban az általa és az iskola által képviselt értékekkel. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban álljanak, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerekek számára a hamis tanúságtétel.

Pedagógusainktól elvárjuk a hagyománytisztelést és a megalapozott jövőkép ismeretét. Hivatásunk az, hogy évezredek kincseit adjuk tovább egy új generációnak.

A tanári kar egészének kötelessége: hogy:

- pontosan ott legyenek az osztályban, megakadályozzák, megelőzzék a rendetlenségeket,
- óráikra jól felkészülve lépjenek az osztályba, ezzel megelőzve a tanulmányi és fegyelmezési nehézségeket,

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai programja

- csak akkor büntessenek, ha feltétlenül szükséges, inkább figyelmeztessék növendékeit, lássák el őket jó tanáccsal,
- szorgalmazzák a füzetek rendezettségét, az iskolai felszerelés és a benyújtandó dolgozatok tisztaságát,
- az elektronikus naplót, az adminisztrációt folyamatosan vezessék, hogy azok naprakészen megtekinthetők legyenek,
- egyházi és állami ünnep közeledtével mondjanak néhány szót, ha lehet, életpéldával.

Pedagógusainkat alapvetően a vidámság, játékoság jellemezze, hiszen a gyerekek több időt töltenek az iskolában, mint szüleik a munkahelyen.

Lényeges, hogy a tanárok el tudják fogadni a gyerekeket olyannak, amilyenek. Tiszteljék és szeressék mindegyikük egyéniségét.

Új pedagógus felvételénél mérlegeljük, hogy milyen feladatot bízunk rá. Ennek ismeretében döntjük el, hogy a képzettség, rátermettség és vallási háttér hármasköréből melyiket milyen súllyal vesszük figyelembe.

Folyamatos fejlődésünk érdekében szakmai és lelki továbbképzéseken veszünk részt:

- a kerület, a főváros, a KAPI szervezésében,
- évi két nevelési értekezleten – esetenként bemutató órával,
- tanári lelki gyakorlatok, elmélkedések, kirándulások.

Célunkat elérjük, ha pedagógusaink ezen elveknek megfelelően végzik munkájukat.

Erkölcsei elvárások a tanulóktól

Az iskola tanulói különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból érkeznek iskolánkba. Az egységes erkölcsi elvárások segítik őket a fejlődésben. Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola tisztességre, becsületességre, felelős magatartásra irányuló nevelését, és ezt tudatosan ne akadályozzák.

Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Gyerekeink vegyenek részt az egyházi programjainkon (ünnepi szentmisék, vasárnapi misék, osztálymisék, közös imák, adventi és nagyböjti lelki napok, stb.), segítjük őket hitük kibontakoztatásában, a liturgikus és szentségi élet gyakorlásában.

Megköveteljük a tisztellettjes beszédet tanáraikkal, felnőttekkel, társaikkal.

Megköveteljük az alapos, rendszeres, a képességeknek megfelelő munkát, a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzését.

Megköveteljük a házirend ismeretét és betartását, az iskola épületének, felszerelésének és tisztaságának megőrzését.

Megköveteljük az ápoltság megjelenését, az alkalomhoz illő ruházat kiválasztását.

Tanulóink megismerésének, nevelésének legjobb színterei a tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, tanulmányi kirándulások, nyári táborok.

Erkölcsei nevelésünk eléri célját, ha tanulóink ezen elveknek megfelelően élik mindennapjaikat.

Erkölcsei elvárások a szülőktől

„Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők közössége igazolja. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen a keresztény hit is egy közösség ölében születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.)

Az iskola elvárja a szülőktől, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, és ugyanazt az értékrendet közvetítsék a tanulóknak keresztény életben való elmélyülésének érdekében

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel – szaktanár, osztályfőnök, igazgató vagy plébános – beszéljék meg.

Az iskola elvárja, hogy a szülői értekezleteken, a fogadó órákon a szülők aktívan részt vegyenek, maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel is példát mutatva gyermekeiknek.

Hon- és népismeret

Nevelésünk egyik fontos célja a magyarságra nevelés. Célunk, hogy iskolánk tanulói megismerjék szűkebb környezetüket, Budapestet, majd Magyarországot tájait is.

Neveljünk haza- és természetszeretetre, a turisztika és sport révén elősegítjük gyermekeink testi, lelki fejlődését.

Az osztálykirándulások és a múzeumlátogatások ennek a megvalósítását szolgálják. A felmerülő költségeket a szülők bejegyzésükkel vállalják, illetve iskolánk alapítványa nyújt ehhez anyagi segítséget a rászoruló tanulók részére.

Ennek színterei:

- néptánc oktatás
- múzeumlátogatás
- tanulmányi kirándulás
- nyári táborozás
- egyéb szabadidős tevékenységek

Néptánc oktatás

A néptánc oktatás fejleszti a hagyományőrzést, a hazaszeretetet, a népismeretet, az állóképességet, és a mozgáskultúrát. Fontosnak tartjuk, hogy a hozzánk járó gyermekek mindegyike megismerkedjen a magyar néphagyomány alapjaival. A mindennapos testnevelés keretében heti egy órában tanítjuk alsó tagozaton.

Múzeum- és emlékhely látogatás

A nevelés fontos részét képezik az osztálykeretben szervezett nem kötelező jellegű múzeumlátogatások és helytörténeti kirándulások.

Ennek érdekében tanulóink az iskolánkban eltöltött idő alatt eljutnak az alábbi helyekre:

- Magyar Nemzeti Galéria, Hadtörténeti Múzeum, Aquincum, Szépművészeti Múzeum. Iparművészeti Múzeum,
- Fővárosi Állatkert, Csodák Palotája
- Terror Háza, 301-es parcella
- Parlament

Tanulmányi kirándulás

Az éves munkatervben meghatározott időpontban az osztályok tanulmányi kiránduláson vesznek részt. Ezen programok szoros összhangban vannak nevelési célkitűzéseinkkel. A tanítási időben szervezett tanulmányi kirándulás a tanulók számára kötelező foglalkozás, a tanuló távolmaradását igazolni kell.

Alsó tagozaton cél a szűkebb környezetünk megismerése, ezért egy napos kirándulást szervezünk. Felső tagozaton és a gimnáziumban célunk hazánk megismerése, egy- vagy többnapos osztálykirándulás keretében.

Táborozás

Táboraink testi és szellemi kikapcsolódást nyújtanak az egyre városiasabb módon élő gyermekeink számára. Az állandó zajban élő gyermekek megszokott környezetükből kiszakítva megpihennek. A magyar táj megismerése természetes módon kelti fel érdeklődésüket. A Szülőföld kézzel fogható

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

megismerése erősíti hazaszeretetüket, magyarságtudatukat. (A részvétel költségeit a tanulók befizetéseiből, a Hittel Békásmegyerért Alapítvány támogatásából, és a különböző pályázatokon elnyert összegekből fedezik a szervező pedagógusok.)

A táborok programját az iskola lelkiiségének megfelelően alakítjuk.

Egyéb szabadidős tevékenységek

Az osztályfőnökök rendszeresen szerveznek osztályprogramokat (kirándulás, korcsolyázás, mozi és színházlátogatás.).

A hon- és népismereti céljainkat elértnek tekintjük, ha tanulóink nagy része részt vesz a programokon, ezzel megismerve hazánkat.

Egészséges életmódra nevelés

Feladatunk az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Lehetőségeinkhez képest biztosítjuk a tanulóink életkorának megfelelő testmozgást.

A testnevelésben és sporttevékenységben az iskola célja a harmonikus fejlesztés és a test feletti uralom képességének kimunkálása, és nem az, hogy a versenysportra szocializálja a tanulókat. E célokat elsősorban a tanórai munka eredményeként kívánjuk elérni.

Rávezetjük tanulóinkat a testi-, lelki egészség megőrzésére rendszeres testedzéssel. Felvilágosítjuk őket az egészséges táplálkozásról, a káros szenvedélyek veszélyeiről (alkohol, drog, dohányzás, internet, TV, video), a felelősségteljes emberi életvitel kialakításáról, a betegségek és balesetek megelőzéséről és a tisztálkodás, testápolás szükségessége és egészséges módjáról.

Ennek érdekében - szükség esetén külső előadót hívva - olyan órát szervezünk, ahol a tanulók kérdéseket tehetnek fel a káros szenvedélyek veszélyei (alkohol, drog, dohányzás), illetve egészségügyi felvilágosítás témakörök.

Lelki táplálékot kapnak a hetenkénti közös imán, az osztály- és iskolai szentmiséken, az iskolában biztosított rendszeres gyónási lehetőséggel, az adventi és nagybőjti időszakban szervezett lelki napokkal.

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink testileg, lelkileg egészséges életmódot élnek.

3.2.2 Tanulási területek

Tanítási órák

A kultúra átadásának fontos színtere az iskola. Az oktatás révén megismertetjük a diákokat a szükséges ismeretekkel.

Egyházi intézményként megtanítjuk a gyerekeket a liturgiába való aktív bekapcsolódásra, hitük alapos tanulmányozására. Megismertetjük az egyház kultúrateremtő szerepét, a nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását. Mindezzel elsődleges célunk a gyerekek személyes Istenkapcsolatának kialakítása.

A hitoktatás a katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolatra ébredése. Mindig tekintettel kell lennünk a gyerekek életkorára, eddigi vallási tapasztalataira.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Kompetencia alapú oktatás

Az iskola biztosítja az eltérő fejlettségi szinten lévő tanulók számára az optimális képzési környezetet, a differenciálás lehetőségét, a lemaradó tanulók felzárkózását a helyi tanterv követelményszintjéhez.

Módszerei:

- változatos tanulásszervezési megoldások,
- tanulóközpontú differenciálás,
- játékos elemeket tartalmazó tanítási környezet,
- tevékeny tanulói magatartás kialakítása,
- személyre szabott tanulási stratégiák,
- fokozatosan növekvő tanulói terhelés, teljesítményelvárás,
- folyamatos visszajelzés, értékelés.

Tanulásszervezési formák

- frontális munka
- csoportmunka,
- differenciált csoportmunka,
- páros munka,
- egyéni foglalkoztatás,
- projektmódszer.

Szervezeti keretek:

- osztálykeret,
- osztályon belüli csoportbontás,

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban, a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

A magyar nyelv és irodalom művelése különösen fontos. Magyarságunk gyökerei nagyon mélyek, nyelvünk sok változáson ment keresztül, kultúránkat sok hatás érte. Ezek együttes hatásából fejlődött ki magyarságunk.

Feltárásuk, átadásuk iskolánk legfontosabb feladatai közé tartozik. Hítünket is csak magyarként tudjuk megélni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése.

Az idegen nyelvek, a földrajz, de a világtörténelem tanulása is lehetőséget teremt más népekkel, nyelvvel, kultúrával való találkozásra. Tanítványainknak meg kell tanulniuk a különböző értékek, és a mienktől eltérő kultúra helyes elfogadását, tiszteletét.

Hazánk történelmi múltja, földrajzi helyzete és Európai Unió politikája egyaránt szükségessé teszi az élő idegen nyelvek magas szintű tudását.

Legfontosabb célunknak azt tekintjük, hogy jól haladó diákjainkat a 12. évfolyam végére olyan tudásszintre juttassuk el, amelynek birtokában sikeres nyelvvizsgát tehetnek.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmóddal kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia feladata, hogy magyarázatot adjon a természetben, az ember és a természeti világ közt lezajló kölcsönhatásra.

A természettudományok feladata, hogy láttassák a keresztény hit szerinti világot, bemutassák a természet szépségét, az ember felelősségét, a tudósok emberi nagyságát, a technikai fejlődés eredményeit. Isten ránk bízta a teremtett világot, hogy műveljük, éljünk vele.

A természettudományok és a hit viszonyát összegezve megállapítjuk, hogy nincs közöttük összeférhetlenség. A tudomány és a hit más-más létsíkon mozog.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Tanulóink 5. osztálytól számítástechnikát tanulnak. A mai világban a tudományok és a technika fejlődése szükségessé teszi, hogy otthonosan mozogjanak a számítógépek világában. Ugyanakkor felhívjuk figyelmüket az elgépiesedés veszélyeire.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. Lefedik a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Alapvetően fontos a keresztény történelemszemlélet kialakítása.

Történelemtanításunk bemutatja az ember méltóságát és felelősségét. Hálát ébreszt az évszázadok gazdag örökségéért. Kialakítjuk a meggyőződést, hogy az emlékezés páratlan szerepet tölt be értékeink megismerésében, elmélyítésében. Hazánk történelme és kultúrája nem érthető meg a Kárpát-medence más népei történelmének, illetve a világtörténelem és kultúra ismerete nélkül.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben, hogy megismerje tágabb környezetét, képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására, valamint, hogy célkitűzései érdekében terveket készítsen és hajtson végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során szükség van.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezését., különösen az irodalom, a zene, a tánc, a dráma, a bábjáték és a vizuális művészeteket segítségével.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A képzőművészeti és zenei kultúra mindig meghatározó szerepet tölt be az egyház kultúrájában. Az emberi lélek szépségre törekvésének, önkifejezésének csodálatos eszközei. Az iskola feladata, hogy ezeket az értékeket a gyerekek szintjén megismertesse, átadja és beépítse saját helyi kultúrájába, liturgiájába. Ennek egyik elősegítője az osztályok, folyosók izléses díszítése is.

Egyéb foglalkozások

Az iskolában a tanulók számára az alábbi - az iskola által szervezett - tanórán kívüli állandó, eseti, illetve időszakos foglalkozások működnek:

- hitéleti programok,
- délutáni csoportfoglalkozások,
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, énekkar,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- környezeti nevelés, erdei iskola, kirándulások,
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás,
- művészeti csoportok,
- sportfoglalkozások,
- házi bajnokságok,
- kulturális és sportrendezvények,
- diáknapok,
- ünnepélyek, megemlékezések,
- hagyományápolás,
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet, iskolarádió,
- könyvtári foglalkozás,
- egyéb rendezvények.

Az egyéb foglalkozások során különös figyelmet fordítunk tanulóink személyiségének egészséges fejlődésére, tehetségük kibontakoztatására, az esélyegyenlőség megteremtésére. A sportfoglalkozások, kirándulások lehetőséget biztosítanak a test és a lélek harmóniájának kialakítására, megőrzésére. Az arra rászoruló tanulók részére a gyógytestnevelést szervezünk nemek és korosztályok szerinti bontásban.

A különböző (kerületi, egyházmegyei, fővárosi, országos) versenyeken elért sikerek jó hatással vannak tanulóink közérzetére, ez is elősegíti a közösségi érzés kialakulását. A rendszeres munkával kovácsolt sikereket, eredményeket, azok személyiségformáló hatásait pedagógiai munkánk során sokszorosan kiaknázzuk.

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően közösségi szolgálatot szervezünk a gimnáziumi tanulóknak. Ennek célterülete a Szent József Plébánia, illetve a plébánia Karitászcsoportjának munkájába való tevékeny bekapcsolódás, valamint az iskola környezetében működő civil szervezetek munkájának segítése. Ennek során a tanulók megtapasztalhatnak/megtanulhatnak olyan magatartásformákat, melyekkel a rászoruló emberek elé fordulhatnak, könnyebbé téve a mindennapjaikat.

3.3 Az iskolapszichológiai ellátás

Iskolánk nagy hangsúlyt fektet a diákok, szülők, pedagógusok testi-lelki-szellemi egészségének támogatására. Ennek érdekében biztosítjuk segítő szakemberek jelenlétét, hogy a szükséges beavatkozások megvalósulhassanak. Minden munkatárs kompetenciahatárai és a jogszabályok betartásával végzi munkáját.

Az iskolapszichológus rendszerszemléletben, a gyermek-szülő-pedagógus mezőben végzi tevékenységeit. Feladata elsősorban a prevenció területén van, munkájával közvetlen és közvetett módon segíti a gyermekek személyiségfejlődését, kognitív és érzelmi fejlődésének biztonságát a neveléslélektani és a szociálpszichológiai eszközrendszer kompetenciahatárain belül.

3.3.1 Az iskolapszichológus jogai és kötelességei az iskolában

Intézményünkben részmunkaidőben iskolapszichológus dolgozik. Tevékenységével az oktató- nevelőmunkát segíti.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy:

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

- önálló helyiséggel és a munkai igényeknek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen

- elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatait, ezen belül:

- konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal, szülővel
- pszichológiai tanácsadást nyújtson egyéni helyzetben
- gyermeknek/serdülőnek vagy gyermek-/serdülőcsoportnak tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban
- a gyermek fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, melyekkel a gyermek jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segíti elő

- tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában, azzal párhuzamosan, a pedagógussal egyeztetve, egyéni (nem csoportos) pszichológiai tanácsadás érdekében, a számára biztosított állandó helyiségben fogadjon gyermeket, melynek során a gyermek távolmaradása a tanítási órától engedélyezett és nem von maga után szankciókat.

3.3.2 Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége:

- figyelembe venni munkavégzése során, hogy szolgáltatásnyújtása alkalmával a gyermekek jogai és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek,
- tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalmon alapul,
- a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (SZEK) alapján kell szerveznie munkáját különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit,
- munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának (ISZP) útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra.

Iskolánkban az igényeknek megfelelően konzultációs alkalmak valósulnak meg a segítő szakemberek, a pedagógusok, a szülők, és a vezetőség körében. A ránk bízott gyermekek lelki egészségének megőrzése érdekében a kölcsönös együttműködés közös feladatunk.

3.4 Teljes körű egészségfejlesztés

3.4.1 A teljes körű egészségfejlesztés

A teljes körű egészségfejlesztés célja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek beépülnek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete,

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

- egészségi állapotunk ismerete,
- a mozgás fontossága.

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja,
- egészségnevelő pedagógus,
- iskolaorvos, védőnő,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné.

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beillesztjük az intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységek

Kiemelt feladatok

- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

A teljes körű egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának feladata.

A teljes körű egészségfejlesztés elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapos testedzés,
- környezetismeret, természetismeret, biológia, osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek,
- egyéb foglalkozások, táborok, kirándulások,
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Intézményünk közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha az intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

A tanulók fizikai állapotának mérésére a munkatervben meghatározott időintervallumban kerül sor.

Büfé üzemeltetésére intézményünkben nincs lehetőség.

3.4.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- életkornak megfelelő ismeretek közvetítése,
- első-segélynyújtás gyakorlati alkalmazása,
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórán: biológia, testnevelés, osztályfőnöki, technika órán,
- tanórán kívül: szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében,
- önálló ismeretszerzéssel: házi feladat, gyűjtőmunka.

Módszerei, eszközei:

- előadás,
- projekt,
- gyakorlat,
- kutatómunka,
- IKT eszközök használata.

3.5 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

A közösségfejlesztés célja:

A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei:

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák-önkormányzati munka),

- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Ha a diákok kötődnek közösségükhöz, közvetett módon is erősödik bennük a nevelés és oktatás hatása. Személyiségük fejlődéséhez elengedhetetlen a közösséghez tartozás, a közösség általi nevelés.

Jelképeink, ünnepeink, hagyományaink közösségformáló, -megtartó funkciójuk folytán a következő csoportok hatékonyabb működésében is fontos szerepet játszanak.

A közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A közösségek megszervezése, irányítása; tevékenységeinek koordinálása; egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása; az önismerés képességének fejlesztése.

3.5.1 Közösségek

A család

A család a legalapvetőbb közösség, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja a gyermek fejlődését, értékrendjét, másokhoz való viszonyát. Alapvető normákat alakít ki, amelyek az iskolába kerülve tovább fejlődnek. A személyiség kialakítása során kiemelt szerepet kap az iskola és az osztályközösség.

Az iskolai közösség

A tanulók együttélésének és együttműködésének legtágabb keretét az iskolai közösség jelenti. Megkülönböztetett feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökökre, a pedagógusokra.

Az iskola életében a közösség tevékenységrendszerének kulcsfontosságú szerepet tölt be. Az iskola begyakorlástatja a közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásformákat, biztosítja az alapvető nevelési elvek, a katolikus értékrend, az együttélés szabályainak elsajátítását.

Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokások, értékrend, a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok. Az osztályközösség szokásokkal, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol az életszemléletük folyamatosan alakul és fejlődik. Ebben nagy szerepe van a közösségnek, mivel az osztálytársak kölcsönösen hatnak egymásra. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályközösségben tölti, ezért nagyon meghatározó annak légköre és szellemisége.

Az osztályközösség feladata:

- a keresztény magatartás erősítése,
- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban,
- a másság elfogadása, a tolerancia,
- társaik segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában,
- mások gondjainak, nehézségeinek felismerése.

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek. Különösen fontos feladata van a problémák felismerésében és azok keresésében. Meghatározó a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család.

Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában a segítségére lehetnek.

A közösségfejlesztés színterei

A tanórai foglalkozásokon számtalan lehetőségünk nyílik a közösség fejlesztésére.

A tanulóközösségek, a közösségi élet kialakulása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése azonban nem valósítható meg kizárólagosan a tanórai foglalkozások keretében.

Szükséges olyan együttlétek kialakítása, amely mentes a tanórák kötöttségétől.

Ilyen közösségfejlesztésre alkalmas lehetőségek iskolánkban:

- hitéleti programok,
- délutáni csoportfoglalkozások,
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, énekkar,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- környezeti nevelés, erdei iskola, kirándulások,
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás,
- művészeti csoportok,
- sportfoglalkozások, házi bajnokságok, kulturális és sportrendezvények,
- diáknapok,
- ünnepélyek, megemlékezések, hagyományápolás,
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet, iskolarádió, iskolaújság,
- könyvtári foglalkozás,
- egyéb rendezvények.

Az diákönkormányzat, diákközösségek

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A diákönkormányzat és a diákközösségek részt vesznek az alábbiak megszervezésében, lebonyolításában:

- háziversenyek, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, tábori programok,
- házi bajnokságok, kulturális és sportprogramok,
- papírgyűjtés,
- iskolaújság,
- ünnepélyek, rendezvények, hitéleti programok
- javaslattétel a házirend módosítására.

Alkalmazottak közösségei

- alkalmazotti közösség,
- nevelőtestület,
- szakmai munkaközösségek,
- feladatorientált teamek.

Az állandó és az alkalmi közösségek építésének alapja elkötelezettségünk a keresztény életszemlélet iránt. A legnagyobb, leghatékonyabb közösségépítő erő egymás és a gyermekek szeretete és tisztelete.

Felnőtt közösségeink építése azért is különösen fontos, mert elsősorban példával nevelünk.

Színterei:

- lelki programok,
- tanári lelki gyakorlatok,
- kirándulások,
- szakmai összejövetelek,

- napi kapcsolat.

Szülői szervezetek:

- osztályszintű szülői munkaközösségek,
- iskolai szintű szülői közösségek.

A tanulók életkoruknál fogva segítségre, bátorításra szorulnak. A pedagógusok feladata segíteni, előmozdítani a tanulók közösségi életének megszervezését.

Az iskola a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő- oktató munkáját.

A szülő kötelessége, hogy elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását. A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége, hogy a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembe vételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.

A szülői közösség fejlesztésének színterei:

- a szülői értekezletek,
- a fogadóórák,
- a szülői választmányi ülések,
- az osztálymisék,
- az iskolai rendezvények.

3.5.2 A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai

- Honlap
- az intézmény vezetője és informatika tanára és az ezzel a feladattal megbízott pedagógus(ok) üzemelteti(k), de a tartalmára az intézmény valamennyi közösségnek joga van ötletet adni
- elsődleges célja, az intézmény bemutatása, valamint aktuális információk átadása az intézmény eseményeivel, programjaival kapcsolatban

3.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
 - hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

3.6.1 A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása

Sajátos nevelési igényű tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az intézményben a sajátos nevelési igényű tanuló integrációjának feltétele az osztály összetétele és a pedagógusok vállalása. A sajátos nevelésű tanulók felvétele minden esetben a fenntartó hozzájárulásával történhet, felvétel elbírálása egyénre szabott, függ a fogyatékoság súlyosságától. A felvételhez szükséges, hogy a

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

szakszolgálati szakértői vélemény alapján az iskolában oktatható legyen és a szülő vállalja a gyermek szakemberrel történő fejlesztését, illetve eleget tesz ezirányú kötelezettségeinek.

3.6.2 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő - különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A tanulási zavarok elsődleges tünetek, melyeknek következményei a kudarcok. Másodlagosan alakulhatnak ki a viselkedési zavarok.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Mind a tanulási-, mind a viselkedési zavarok feltárásához diagnosztizáló eljárások szükségesek.

Megismerési eljárások

- családi háttér megismerése (családlátogatás),
- pedagógiai szakvélemény,
- szülői jellemzés,
- a pedagógus megfigyelései.

3.6.3 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- amennyiben lehetőség van rá - egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- egyéni és kiscsoportos korrepetálás, felzárkóztató órák – tanórán kívüli tevékenység keretében,
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval, szakszolgálattal és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal,
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése, a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése, ok-okozati összefüggések feltárása,
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése,
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

3.6.4 A tehetség és a képesség kibontakozását segítő tényezők

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A tehetséges tanulók speciális képességeinek kibontakoztatásához biztosítjuk kreativitásuk fejlesztését szolgáló szervezeti formákat.

Fontos, hogy minél előbb felismerjük az átlagosnál tehetségesebb gyerekeinket, speciális fejlesztésüket minél hamarabb kezdjük el.

A fejlesztés lehetőségei tanórán, a tanórán kívüli és az önálló munkában:

- kiscsoportos és egyéni foglalkozások,
- differenciálás, csoportbontás,
- kooperatív és projektmódszer,
- versenyek,
- iskolai könyvtár és az iskola egyéb lehetőségeinek, eszközeinek önálló, csoportos használata,
- IKT eszközök használatának támogatása,
- motiválás, személyes beszélgetés, ösztönzés, jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása.

Tehetséges gyermekeink közül a legjobbaknak bizonyítási lehetőséget adunk az egyházi, kerületi, fővárosi és országos tanulmányi- és sport versenyeken történő indulással, valamint javasoljuk részvételüket a fővárosi tehetséggondozó szakkörökön.

A tehetségnevelés folyamata

A tehetséges tanulók

- felismerése,
- kiválasztása,
- fejlesztése,
- versenyeken megmérettetése.

Ennek érdekében

- szabályozzuk
- a tehetséggondozás módját,
- az iskolai és iskolán kívüli tehetséggondozás lehetőségeit,
 - kialakítjuk a tehetséggondozás tartalmát, feltételeit:
- az iskola megteremti a szervezeti formákat (szakkörök, fakultációk, blokkok),
- a fenntartó biztosítja a feltételeket (óraszám, pénzügyi háttér).

A tehetséggondozás személyi feltételei

A tehetségnevelési programok megvalósíthatóságához elengedhetetlenül szükséges az elkötelezett és a témában jól képzett pedagógusok megléte, akik személyiségükben alkalmasak és képesek a tehetséges tanítványaikkal való foglalkozások vezetésére, önálló programok megvalósítására.

Tevékenységi formák

Iskolánkban a tehetséggondozás a következő szervezeti formák segítik:

- tanítási órák,
- hitéleti programok,
- délutáni csoportfoglalkozások,
- tehetségfejlesztő foglalkozások, szakkörök, énekkar,
- helyi, kerületi és országos versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás,
- művészeti csoportok,

- sportfoglalkozások, házi bajnokságok,
- kulturális és sportrendezvények,
- ünnepek, megemlékezések,
- iskolarádió, iskolaújság,
- könyvtári foglalkozás,
- egyéb rendezvények.

Ezen tevékenységi formák során szerzett ismeretek tanulóink tehetséggondozása mellett elősegítik a továbbtanulásra, érettségire és a felsőfokú tanulmányokra való felkészülésüket is.

A foglalkozásokat úgy tervezzük, hogy a tanuló maximális terhelhetőségét ne haladja meg az általa választott órák száma.

3.6.5 A szociális hátrányok segítségét jelentő tevékenység

Hátrányos helyzetűek segítése

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyerekek kerülnek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi nevelés hiányát pótolni. Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyenként is odafigyelő osztályfőnök segítése. Fontosnak tartjuk megismertetni tanulóinkkal a szenvedélybetegségek megelőzését szolgáló programokat, hiszen a hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett gyermekek e tekintetben potenciális célcsoportot alkotnak. Prevenció céljából külső előadó segítségét kérjük.

Az osztályfőnök ajánlása alapján a rászoruló, illetve sokgyermekes családok támogatást kapnak a lakóhelyük szerinti önkormányzattól, a Hittel Békásmegyerért Alapítványtól:

- étkezési hozzájárulás,
- alkalmi segélyek (osztálykirándulás, tábor, erdei iskola, lelki gyakorlat),
- rendszeres nevelési segély.

Ennél sokkal nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi hátteret. A szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt.

Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a fokozott törődést a tanulóval. Ennek lehetőségei:

- korrepetálás, tehetséggondozás,
- gyakori egyéni beszélgetés, segítség a személyes problémák megoldásában,
- fokozott kapcsolattartás a családdal (családlátogatás, fogadóórák),
- a gyermekvédelmi felelős hatékony közreműködése,
- kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal.

A szociális juttatások elosztásának rendszere

Iskolai étkeztetés

Az iskola 70 férőhelyes ebédlővel, melegítő konyhával rendelkezik. Tanulóinknak térítés ellenében tízórait, ebédet, uzsonnát tudunk biztosítani.

Az étkezések befizethetők:

- tízórai, ebéd, uzsonna,
- csak ebéd igénybevétele.

Az étkeztetési díjakat az étkeztetést biztosító szolgáltató határozza meg. A kedvezményes étkeztetés lehetőségét a mindenkori jogszabályok határozzák meg.

A befizetések időpontjáról a tanulókat és szülőiket a tanév elején és a befizetést megelőző napokban tájékoztatjuk. A befizetési napokon reggel 8-10 és délután 14-17 óra között lehet befizetni a gazdasági irodában az étkezési díjat. Pótbefizetési lehetőséget a következő napon ugyanezekben az órákban biztosít.

Tankönyvek beszerzése

Iskolánk megrendeli a szakmai munkaközösségek által javasolt, az igazgató által jóváhagyott könyveket, és biztosítja a lehetőséget azok időben történő megvásárlására.

Az ingyenes tankönyvellátást felmenő rendszerben, fokozatosan biztosítja az állam 2013 szeptemberétől. Ennek módja, hogy az intézmény a szükséges tankönyveket az iskolai könyvtárból biztosítja a tanulók számára. Ezen tankönyveket a tanulóknak a tanév végén vissza kell adnia a könyvtárba. Az ingyenes tankönyvellátásban nem részesülő, rászoruló tanulók tartós tankönyvet kapnak, melyet a tanév végén vissza kell adniuk a könyvtáros tanárnak.

Ha a könyvtárból kapott tankönyv a könyv a szokásos használatot meghaladó mértéken túl sérül, a tankönyvet a tanuló elveszti, megrongálja, a tanuló szülője az okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik. Az okozott kár mértékét az igazgató állapítja meg.

Szünnidei programok, táborok támogatása

A rászoruló gyermekek a tábori, kirándulási, erdei iskolai költségekhez a pályázatokon, és az iskolával kapcsolatban lévő alapítványtól kapott összegekből méltányos támogatást biztosítunk.

Figyelemmel kísérjük azokat a pályázatokat, melyek segítségével tanulóinkat szociális támogatásban részesíthetjük.

A szociális támogatások elosztásáról az alapítvány kuratóriuma dönt az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős javaslata alapján. A döntés egy előre közösen felállított szempontrendszer alapján történik.

3.7 A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer erkölcsi veszélyétől.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a szociálisan és mentálisan rászorulók érdekében.

Az iskola igazgatójának feladatai

Az intézmény vezetője felelős az intézmény szakszerű, törvényes működéséért, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért. A nevelési és oktatási intézmény vezetőjének feladatkörébe tartozik a gyermek- és ifjúságvédelmi munka irányítása.

A nevelési-oktatási intézmények közreműködnek a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az iskola vezetője gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

A tanulókat és szülőiket a tanév kezdetekor írásban tájékoztatja a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladatai

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak munkáját:

- az osztályfőnököket tájékoztatja arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése alapján, a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,
- gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényezők megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot,
- a Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél, szükség esetén javaslatot tesz a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtására,
- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. Gyermekjóléti Szolgálat, stb.) címét, illetve telefonszámát,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról,
- nyilvántartást vezet az iskolában lévő veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű tanulókról.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében intézményünk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

3.8 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diákönkormányzat és egyéb diákközösségek munkájában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók kifejtessék véleményüket pl. a házirend elkészítésekor. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben.

Ennek érdekében az intézményben:

- 1-4 osztályban osztályfőnökök minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetik a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.
- 5-12. osztályban a diákközgyűlésen és a diákönkormányzaton keresztül biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét

A diákönkormányzat (DÖK)

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli tevékenységeinek segítésére, a pedagógusok és diákok közötti kommunikáció megteremtésére az iskolában diákönkormányzat működik, melynek szervezeti felépítését és működési rendjét és tevékenységét a DÖK Szervezeti és Működési Szabályzat fogalmazza. A DÖK működését tantestületi képviselő segíti.

3.9 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Pedagógus

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó, javító érettségi vizsgák lebonyolítása (végzettségüknek megfelelően),
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákközösségeket segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Osztályfőnök

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök feladatainak részletes listáját munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre többek között:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti az osztályközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai programja

- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokról, azokon való részvételre mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, alapítványi segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályban.
- Szükség szerint családot látogat.

3.10 A szülő, a tanuló, és pedagógus együttműködésének formái

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

Kapcsolattartás formái a tanulókkal

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen,
- az osztályfőnök az osztályfőnöki órákon

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, vagy írásban egyénileg, valamint választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, vagy a szülők közösségével.

További lehetőségek a tanulók tájékoztatására, kapcsolattartásra:

- személyes beszélgetés,
- honlap,
- hírlevél, faliújság,
- iskolai rendezvények, programok,
- kiállítások, kirándulások,
- ellenőrző, tájékoztató füzet.

Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülők közösségével.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői értekezlet,
- fogadó óra,
- nyílt tanítási nap,
- írásbeli tájékoztató,
- családlátogatás,
- faliújság,
- honlap,
- hírlevél,
- iskolai rendezvények, programok,
- bálók, kiállítások, kirándulások.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az éves munkaterv határozza meg.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a fenntartóval. A sajtóval történő kapcsolattartás az igazgatóhelyettes feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Formái:

- személyes találkozó,
- elektronikus kapcsolattartás,
- levél,
- megkeresés.

Folyamatos munkakapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- az intézmény fenntartójával,
- a telephely intézménnyel (óvoda),
- a plébánossal (Szent József Plébánia, Bp., Templom u. 19.),
- a társintézményekkel (kerületi, egyházmegyei, katolikus iskolákkal),
- a Polgármesteri Hivatallal
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a KAPI-vel (1071 Bp., Városligeti fasor 42.),
- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Családsegítő Központtal,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
- a Karitászcsoportokkal,
- az intézményt támogató Hittel Békásmegyerért Alapítvány kuratóriumával,
- az egyházközség képviselőtestületével,
- a gyermekorvosi rendelővel.

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézményvezető és az igazgatóhelyettesek a felelősek.

3.11 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- helyi szervezésű tanulmányi vizsgákra vonatkozik.

A gimnáziumban szervezett érettségi vizsgákat a 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet szabályozza.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

- helyi vizsgánál, aki az adott évfolyamba jár.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az intézmény vezetőjének feladata a vizsga törvényes előkészítése, a zavartalan lebonyolítás feltételeinek biztosítása.

3.11.1 Az értékelés rendje

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a pótló és javítóvizsgán, illetve a helyi tanulmányi vizsgán nyújtott teljesítménye alapján állapítjuk meg. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget (pl. előrehozott érettségi vizsga esetén)
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhet a fenti feltételek megléte esetén.

A vizsga időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

3.11.2 A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

meghatározott követelményrendszer szabályozza.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

3.11.3 Az előrehozott érettségi vizsgával kapcsolatos rendelkezések

Az előrehozott érettségi vizsga az egyes tantárgyakra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatárgyból, első alkalommal tett érettségi vizsga.

Előrehozott érettségi vizsgára közép- vagy emelt szinten a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakára lehet csak jelentkezni.

Előrehozott érettségi vizsgát - a jogszabályban meghatározott vizsgatárgyak valamelyikéből - a tanulói jogviszony keretében csak akkor tehet a tanuló, ha az adott vizsgatárgyból a tantervben meghatározott követelményeket a teljes tanulmányi időre vonatkozóan teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

A szükséges osztályzatokat az érettségi vizsgák kezdetéig kell megszereznie a tanulónak, az erre a céllal szervezett osztályozó vizsga keretében.

A sikeresen teljesített előrehozott érettségi vizsga után a tanuló az adott tantárgy óráit nem köteles látogatni. A tantárgy órái alatt az intézmény könyvtári olvasó termében köteles tartózkodni, ott önállóan - a helység használati rendjét betartva - készül a többi órájára. Abban az esetben, ha a tanuló nem kíván élni a kedvezmény lehetőségével, azt kérvényeznie kell és ebben az esetben köteles a foglalkozásokon részt venni és az órákra megfelelően készülni.

3.11.4 Helyi szervezésű tanulmányi vizsgák

„Kisérettségi” vizsga

Gimnáziumunkban 9-11. évfolyamokon a következő rend szerint „kisérettségi” tanulmányi vizsgát szervezünk:

évfolyam	vizsgatárgyak	vizsgatípus
9. évfolyam	hittan	szóbeli
	matematika	írásbeli
10. évfolyam	idegen nyelv	írásbeli és szóbeli
	informatika	írásbeli és szóbeli
11. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	írásbeli és szóbeli
	történelem	írásbeli és szóbeli

A vizsgák követelményei: a megelőző középiskolai évfolyamok és az adott tanév tananyagai a helyi tantervben meghatározott követelmények szerint.

A tanulmányi vizsgák írásbeli része az érettségihez hasonló típusú feladatokból összeállított, általában 45 perces egységekből álló feladatsorok, melyek mennyisége tantárgyanként változik. A szóbeli vizsgák 2-3 fős bizottság előtt történnek a középszintű érettségihez hasonló módon.

A szaktárgyi felmentések erre a vizsgára is érvényesek. Az írásbeli számonkérések alól felmentett tanulók az írásbeli helyett szóban vizsgáznak. A 10 évfolyamon teljes szaktárgyi felmentés esetén a természettudományos tantárgyak közül kell választani vizsgatárgyat.

A vizsga értékelése ötfokozatú skálán történik, az egyes fokozatok érdemjeggyel is kifejezésre kerülnek. Az írásbeli és a szóbeli vizsgarészek aránya az értékelésben megegyezik a középszintű vizsgák arányaival. A vizsgák eredményeinek jegyre váltása az alábbi táblázat szerint történik:

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

vizsga százalékos eredménye	a vizsga minősítése	éremjegy
0-24%:	nem felelt meg	1
25-39%:	gyengén megfelelt	2
40-59%:	megfelelt	3
60-79%:	jól megfelelt	4
80-100%:	kiválóan megfelelt	5

A vizsga érdemjegye négyszeres szorzóval kerül rögzítésre az elektronikus naplóba.

A vizsgák időpontját az éves munkaterv rögzíti.

Annak a tanulónak, aki ennek vizsgának a követelményeit saját hibájából nem teljesíti, a vizsgatárgyakból szerzendő év végi osztályzatait a "nem felelt meg" eredmény alapján számolják ki.

3.12 A felvétel és átvétel helyi szabályai

- Az intézménynek nincs körzethatára, így felvételi kötelezettsége sincs. A gyerekek felvételéről és átvételéről az intézményvezető dönt.

3.12.1 Az első osztályosok beiskolázása

- Az első osztályosok beiskolázását az intézményvezető a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár.
- A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és a gyermek gyakorolja vallását, rendelkezzen plébánosi/lelkipásztori ajánlással, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában. Szempont az is, hogy a gyermek iskolaérett legyen és részt vegyen az intézmény által szervezett iskolaelőkészítő foglalkozásokon. További szempontok *lehetnek*: testvér már az intézményünkbe jár; az óvodánkból érkezés
- A leendő első osztályosok januártól ismerkedési, iskolaelőkészítő foglalkozáson, ún. „Manótanodában” vesznek részt, mely szóbeli beszélgetésből és játékos feladatokból áll. Célja a kölcsönös megismerkedés, az iskolavárás megkönnyítése.
- A gyerekek felvételéről az intézményvezető dönt a kollegák javaslata alapján.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni: a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt; szükség esetén a szakértői bizottság véleményét, a gyermek személyazonosságát és lakcímét igazoló igazolványokat, a szülő személyi igazolványát.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

3.12.2 Továbbtanulás

- Iskolánk 12 évfolyammal működik, a nálunk 8. évfolyamos tanulmányaikat befejezők, ha megfelelnek a középiskola elvárásainak, gimnáziumunkban tanulhatnak tovább.
- Iskolánkból a tanuló átiratkozhat: 8 osztályos középiskolába 4. év végén, 6 osztályos középiskolába 6. év végén, 4 osztályos középiskolába 8. év végén.
- A szülőket minden tanítási évben szülői értekezleten tájékoztatjuk az adott év beiskolázási rendjéről.

3.12.3 Átvétel más intézményből

- A 2-12. évfolyamba történő átvételnél alapvető szempont, hogy a szülő és a gyermek gyakorolja

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

vallását, rendelkezzen plébánosi/lelkipásztori ajánlással, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

- Az átiratkozáskor be kell mutatni: a tanuló személyazonosságát és lakcímét igazoló igazolványokat, a plébánosi ajánlást, a szülő személyi igazolványát; az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt; az aktuális nevelési év tájékoztató füzetét, ellenőrzőjét; az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- A 2-12. évfolyamba jelentkező tanulónak az iskola pedagógiai programjában meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.
- A tanuló felvételéről a szülő kérésének, a tanuló tanulmányi eredményének (előző tanév vége és az adott tanév eredményei), illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek és ezzel kapcsolatos bejegyzések, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézményvezető dönt.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az intézményvezető dönt.

4 Az iskola helyi tanterve

4.1 A helyi tanterv óraszámjai

4.1.1 A választott kerettanterv megnevezése és típusa

Helyi tantervünket a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló rendelete alapján meghatározott kerettanterv alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámokban tanítjuk.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és a német nyelv tanulását választhatják.

A helyi tantervet a fent említett kormányrendelet nyomán felmenő rendszerben a 2020-2021. tanévtől módosítottuk és a módosítás alapján a 2023-2024. tanévtől kerül bevezetésre minden évfolyamon a módosított helyi tanterv.

A 2022-2023. tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben a gimnáziumi tagozat évfolyamain a következő változások lesznek a szabadon tervezhető órakeret terhére:

- bevezetésre kerül a tanulásmódszertan tantárgy valamennyi évfolyamon,
- kivezetésre kerül a 9-10. évfolyamokon a pénzügyi és gazdasági ismeretek c. tantárgy
- bevezetésre kerül a 11-12. évfolyamokon a közgazdasági és pénzügyi ismeretek c. tantárgy

A felsorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik. Az emelt óraszámú képzést intézményünkben nem szervezünk.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

Óraterv a 2023-2024. tanévtől kezdődően:

Tantárgyak évfolyam	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai																							
	1			2			3			4			5			6			7			8		
	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*	Kt*	Szt*	Ö*
magyar nyelv és irodalom	7	1	8	7	1	8	5	1	6	5	1	6	4		4	4	1	5	3	1	4	3	1	4
matematika	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4		4	4		4	3	1	4	3	1	4
történelem													2		2	2		2	2		2	2		2
állampolgári ismeretek																						1		1
hon- és népismeret																	1	1						
Hittan (erkölcstan helyett)**	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1	2
környezetismeret							1		1	1		1												
természettudomány													2		2	2		2						
kémia																			2		2	1		1
fizika																			2		2	1		1
biológia																			1		1	2		2
földrajz																			1		1	2		2
első élő idegen nyelv										2		2	3		3	3		3	3		3	3		3
énekezen	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1
vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
dráma és színház													1		1									
technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1			
digitális kultúra							1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
közösségi nevelés (oszt.főnöki)													1		1	1		1	1		1	1		1
kötelező óraszám	22		22	22		22	22		22	23		23	27		27	26		26	28		28	28		28
Szabadon tervezhető óraszám		2	2		2	2		2	2		2	2		1	1		2	2		2	2		2	2
Maximális órakeret	22	2	24	22	2	24	22	2	24	23	2	25	27	1	28	26	2	28	28	2	30	28	2	30
Hittan**		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1
Összesen	22	3	25	22	3	25	22	3	25	23	3	26	27	2	29	26	3	29	28	3	31	28	3	31

* Kt - kerettanterv szerint; Szt - szabadon tervezhető; Ö - összesen

** nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

Óratervezési változások 9–12. évfolyamon

2023-2024. tanévben

Tantárgyak évfolyam	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza											
	9			10			11			12		
	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**
magyar nyelv és irodalom	3			4			4	1		4	1	
matematika	3			3			3	1		3	2	
történelem	2			2			3	1		3	1	
állampolgári ismeretek										1		
Hittan**			2			2			2			2
természettudomány							2					
kémia	1			2								
fizika	2			3								
biológia	3			2								
földrajz	2			1								
első élő idegen nyelv	3	1		3	1		4	1		4	1	
második idegen nyelv	3			3			3			3		
éneke-zene	1			1								
vizuális kultúra	1			1			1					
dráma és színház												
dráma és tánc												
mozgóképkultúra és médiaismeret										1		
digitális kultúra	2			1			2					
informatika												
életvitel és gyakorlat												
testnevelés	5			5			5			5		
Pénzügyi és gazdasági ismeretek												
Közgazdasági és pénzügyi ismeretek												
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
Tanulásmódszertan		1			1							
Érettségi felkészítés (fakultáció)							2			4		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
szabadon tervezhető órakeret		2			2			4			5	
Maximális órakeret	34			34			34			34		
**hittanórák miatti túllépés			2			2			2			2
Összesen	32	2	2	32	2	2	30	4	2	39	5	2
	36			36			36			36		

* Kt - kerettanterv szerint; Szt - szabadon tervezhető;

** nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

2024-2025. tanévben

Tantárgyak évfolyam	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza											
	9			10			11			12		
	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**
magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
matematika	3			3			3	1		3	2	
történelem	2			2			3	1		3	1	
állampolgári ismeretek										1		
Hittan**			2			2			2			2
természettudomány							2					
kémia	1			2								
fizika	2			3								
biológia	3			2								
földrajz	2			1								
első élő idegen nyelv	3	1		3	1		4			4	1	
második idegen nyelv	3			3			3			3		
ének-zene	1			1								
vizuális kultúra	1			1			1					
dráma és színház												
dráma és tánc												
mozgóképkultúra és médiaismeret										1		
digitális kultúra	2			1			2					
informatika												
életvitel és gyakorlat												
testnevelés	5			5			5			5		
közgazdasági és pénzügyi ismeretek								1				
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
tanulásmódszertan		1			1			1				
érettségi felkészítés (fakultáció)							2			4		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
szabadon tervezhető órakeret		2			2			4			5	
Maximális órakeret	34			34			34			34		
**hittanórák miatti túllépés			2			2			2			2
Összesen	32	2	2	32	2	2	30	4	2	39	5	2
	36			36			36			36		

* Kt - kerettanterv szerint; Szt - szabadon tervezhető;

** nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

2025-2026. tanévtől kezdődően

Tantárgyak évfolyam	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza											
	9			10			11			12		
	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**	Kt*	Szt*	E**
magyar nyelv és irodalom	3			4			4			4	1	
matematika	3			3			3	1		3	1	
történelem	2			2			3	1		3	1	
állampolgári ismeretek										1		
Hittan**			2			2			2			2
természettudomány							2					
kémia	1			2								
fizika	2			3								
biológia	3			2								
földrajz	2			1								
első élő idegen nyelv	3	1		3	1		4			4		
második idegen nyelv	3			3			3			3		
éneke-zene	1			1								
vizuális kultúra	1			1			1					
dráma és színház												
dráma és tánc												
mozgóképkultúra és médiaismeret										1		
digitális kultúra	2			1			2					
informatika												
életvitel és gyakorlat												
testnevelés	5			5			5			5		
közgazdasági és pénzügyi ismeretek								1			1	
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1			1			1			1		
tanulásmódszertan		1			1			1			1	
Érettségi felkészítés (fakultáció)							2			4		
Kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
szabadon tervezhető órakeret		2			2			4			5	
Maximális órakeret	34			34			34			34		
**hittanórák miatti túllépés			2			2			2			2
Összesen	32	2	2	32	2	2	30	4	2	39	5	2
	36			36			36			36		

* Kt - kerettanterv szerint; Szt - szabadon tervezhető;

** nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a

Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról a 11-12. évfolyamon, amelyeket a közép- vagy emelt szintű érettségire történő felkészítésre szabadon választhatnak. A választható tantárgyak és óraszámuk az igényeknek megfelelően kerülnek kialakításra.

A kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó és elsajátítandó tananyagot a helyi tantervben, a tantárgyaknál tüntetjük fel.

4.2 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvkiválasztásban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe.

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segítenek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

A tankönyv és taneszköz kiválasztásánál a felsorolt tartalmi és formai jellemzők alapján történik a válogatás:

Tartalmi szempontból figyelembe vesszük, hogy milyen a könyv szerkezeti felépítése, tematikus bontása, a szóanyag, szókincs, nyelvi megformálás helyessége, szöveg- és ábraanyaga, feladatmegfogalmazása. Segíti-e a tanulót az önálló tanulásban, kellő lehetőséget ad-e a differenciált fejlesztésre. Segíti-e a pedagógus felkészülését, megfelelő számú feladatot tartalmaz-e.

Formailag milyen a tankönyv kivitele, füzése, használhatósága, tartóssága.

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során használatos tankönyveket, taneszközöket a szakmai munkaközösségek javaslata alapján az intézmény vezetője hagyja jóvá.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. testnevelés, technika, rajz).

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak indokolt esetben vezetünk be.
- a taneszközök áránál a szülők anyagi helyzetéhez, a lehetőségekhez igyekszünk közelíteni.

Intézményünkben elvárás, hogy tudjon minden nevelő egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, diaképet, magnetofon hanganyagot, írásvetítő-transzparenszeket, képmagnófelvételeket készíteni, digitális táblát, IKT eszközöket kezelni, és eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

4.3 A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében csökkentjük a tanulók között tapasztalható jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket.

Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk az egyéni tanulási módszereket és szokásokat.

A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével alapozzuk meg a koncentráció és a relaxáció képességét.

Megalapozzuk a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskola és a szülők részéről a teljesítmény-elvárások. Fokozatosan előtérbe kerül a motiválás és a tanulásszervezés.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását dramatizálás eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével fejlesztjük tovább a koncentráció és a relaxáció képességét.

Fejlesztjük a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

Fokozzuk a gyermekek motiváltságát jobb teljesítményük érdekében.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Megalapozzuk a tanulási területeknél meghatározott kulcskompetenciákat, fejlesztjük az együttműködési készséget.

Mélyítjük, gazdagítjuk a drámapedagógia eszköztárával az értelmi és érzelmi intelligenciát.

Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.

Fejlesztjük az önismeret kialakítását, az önértékelés képességét, az együttműködés fontosságának tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

Igyekszünk biztosítani az életkornak megfelelő szinten a diákok számára egyénre szabott tanulási lehetőségeket, és széles körben alkalmazni az aktív tanulás, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás módszereit és differenciált tanulásszervezési eljárásokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása. Igyekszünk biztosítani a diákok számára egyénre szabott tanulási lehetőségeket, és széles körben alkalmazni az aktív tanulás, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás módszereit és differenciált tanulásszervezési eljárásokat.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat. Fejlesztjük a kreativitást; ügyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.

A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával megalapozzuk az önálló tanulást és önművelést.

Gyakoroltatjuk a keresztény magatartásformák a személyiség arculatának helyes kialakítása érdekében.

A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat. Igyekszünk biztosítani a diákok számára egyénre szabott tanulási lehetőségeket, és széles körben alkalmazni az aktív tanulás és a differenciált tanulószervezési eljárásokat.

Fejlesztjük a kreativitást; ügyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.

Helyi szervezésű tanulmányi vizsgán keresztül felkészítjük a tanulókat az érettségi vizsga szituációjára.

A közösségi szolgálaton keresztül igyekszünk kialakítani a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

Háziversenyek szervezésével, előadók meghívásával igyekszünk olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát

A diákönkormányzatot olyan feladatok megszervezésével bízunk meg, melynek célja, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

A tanórákon a különböző médiumok felhasználásával-alkalmazásával megpróbálunk a tanulókat olyan tudatos felhasználókká nevelni, akik a médiumokat értelmező, kritikai beállítódással szemlélik és sokoldalúan hasznosítják.

4.4 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával biztosítjuk.

A heti öt órából egy órában néptáncot tanítunk az alsó tagozaton.

A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A gyógytestnevelés-órákat legkevesebb heti kettő, de legfeljebb heti öt tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvétel együttesen éri el a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb,

szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

4.5 A választható foglalkozások szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára a törvényben meghatározott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, stb. A választható foglalkozások meghirdetésekor közöljük azt is, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára a törvényben meghatározott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

4.6 A választható tantárgyak szabályai

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy csak a 11-12. évfolyamon van. Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról a 11-12. évfolyamon, amelyeket a tanulók a közép- vagy emelt szintű érettségire történő felkészítésre szabadon választhatnak. A választható tantárgyak és óraszámuk az igényeknek megfelelően kerülnek kialakításra. A tanulók olyan tantárgyat választhatnak vizsgatárgynak, amelynek helyi tantervi követelményeit a jogszabályokban leírt módon teljesítette.

Gimnáziumunk elsősorban középszintű érettségi vizsgára készít fel. Emelt szintű felkészítés magyar nyelv és irodalom, történelem és matematika tantárgyakból történik.

Iskolánk az alábbi tantárgyakból szervez középszintű érettségi vizsgát: magyar nyelv és irodalom; idegen nyelv: angol, német; matematika; hittan; történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika; kémia; biológia – egészségtan; földrajz; ének-zene; vizuális kultúra; informatika; testnevelés és sport

4.7 A középszintű érettségi témakörei

4.7.1 Magyar nyelv

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

4.7.2 Magyar irodalom

1. Szerzők, művek
2. Életművek

3. Portrék
4. Látásmódok
5. A kortárs irodalomból
6. Világirodalom
7. Színház- és drámatörténet
8. Az irodalom határterületei
9. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

4.7.3 Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
Halmazelmélet, Logika, Logikai műveletek Fogalmak, tételek, Bizonyítások a matematikában
Kombinatorika Gráfok
2. Számelmélet, algebra
Számfogalom; Számelmélet; Algebrai kifejezések, műveletek; Hatvány, gyök, logaritmus; Egyenletek, egyenlőtlenségek;
3. Függvények, az analízis elemei
Függvények függvények grafikonjai, függvénytranszformációk; Függvények jellemzése; Sorozatok
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria
Alapfogalmak, ponthalmazok; Geometriai transzformációk; Síkgeometriai alakzatok, Háromszögek; Négyszögek; Sokszögek; Kör; Térbeli alakzatok; Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás; Vektorok; Trigonometria; Koordináta-geometria
5. Valószínűségszámítás, statisztika
Leíró statisztika; Valószínűség-számítás

4.7.4 Idegen nyelv: Angol és német

- Személyes vonatkozások, család
- Ember és társadalom Környezetünk
- Az iskola munka világa
- Életmód
- Szabadidő, művelődés, szórakozás
- Utazás, turizmus
- Tudomány és technika

4.7.5 Történelem

1. Az ókor és kultúrája
2. A középkor
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
5. Magyarország függetlenségi harcai és újjászerveződése a Habsburg Birodalomban
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
9. Magyarország története az I. világháborútól a II. világháborús összeomlásig
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
11. A jelenkor
12. A mai magyar társadalom és életmód

4.7.6 Fizika

1. Mechanika: A dinamika törvényei Mozgások Munka és energia

2. Hőtan, termodinamika: Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly Hőtágulás Összefüggés a gázok állapotjelzői között a mozgási gázmodell Termikus és mechanikai kölcsönhatások
Halmazállapot változások a termodinamika II. főtétele
3. Elektromágnesség: Elektrosztatika Az egyenáram Magnetosztatika, egyenáram mágneses mezője Az elektromágneses indukció A váltakozó áram Elektromágneses hullámok A fény
4. Atomfizika, magfizika: Az anyag szerkezete Az atom szerkezete A kvantumfizika elemei Az atommagban lejátszódó jelenségek; Sugárvédelem
5. Gravitáció, csillagászat: Gravitáció; A csillagászat elemeiből
6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek: Személyiségek; Elméletek, felfedezések, találmányok;

4.7.7 Kémia

1. Általános kémia
Atomok és a belőlük származtatható ionok; Molekulák és összetett ionok; Halmazok; A kémiai reakciók; A kémiai reakciók jelölése; Termokémia; Reakciókinetika; Kémiai egyensúly; Reakciótípusok; Protonátmenettel járó reakciók; Elektronátmenettel járó reakciók; A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása; Tudománytörténet
2. Szervetlen kémia
Az elemek és vegyületek szerkezete (az atom-, a molekula- és a halmaz-szerkezet kapcsolata); Az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése; Az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai; Az elemek és vegyületek előfordulása; Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása; Az elemek és szervetlen vegyületek legfontosabb felhasználásai; Az elemek és vegyületek jelentősége; Tudománytörténet
3. Szerves kémia
A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk; A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai; A szerves vegyületek kémiai sajátosságai; A szerves vegyületek előfordulása; A szerves vegyületek jelentősége; A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása; Tudománytörténet
4. Kémiai számítások
Általános követelmények; Az anyagmennyiség; Az Avogadro-törvény; Oldatok, elegyek (százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság stb.); A képlettel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások; Termokémia; Kémiai egyensúly, pH-számítás; Elektrokémia

4.7.8 Biológia

1. Bevezetés a biológiába
A biológia tudománya; Fizikai, kémiai alapismeretek
2. Egyed alatti szerveződési szint
Szervetlen és szerves alkotóelemek: Elemek, ionok; Szervetlen molekulák; Lipidek; Szénhidrátok Fehérjék; Nukleinsavak, nukleotidok;
Az anyagcsere folyamatai: Felépítés és lebontás kapcsolata; Felépítő folyamatok; Lebontó folyamatok; Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
3. Az egyed szerveződési szintje
Nem sejtes rendszerek: Vírusok; Önálló sejtek; Baktériumok; Egysejtű eukarióták; Többsejtűség; Gombák, növények, állatok elkülönülése; Sejtfonalak; Teleptest és állszövet; Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
4. Az emberi szervezet
Homeosztázis; Kültakaró; A mozgás; A táplálkozás; A légzés; Az anyagszállítás; A kiválasztás; A szabályozás; Az idegrendszer általános jellemzése; Az emberi magatartás biológiai pszichológiai alapjai; Hormonrendszer, hormonális működések; Immunrendszer, immunitás; Szaporodás és egyedfejlődés
5. Egyed feletti szerveződési szintek

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Populáció; Életközösségek (élőhelytípusok); Bioszféra, globális folyamatok; Ökoszisztéma; Környezet- és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika; Mendeli genetika; Populációgenetika és evolúciós folyamatok; A bioszféra evolúciója

4.7.9 Földrajz

1. Térképi ismeretek
2. Kozmikus környezetünk
3. A geoszférák földrajza
A kőzetburok; A levegőburok; A vízburok; A talaj
4. A földrajzi övezetesség
5. Népeség- és településföldrajz
6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
A világ gazdaság; A gazdasági ágazatok
7. A világ gazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
8. Magyarország földrajza
9. Európa regionális földrajza
10. Az Európán kívüli földrészek földrajza
11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

4.7.10 Informatika

1. Információs társadalom: Kommunikáció; Információ és társadalom
2. Informatikai alapismeretek: hardver; Jelátalakítás és kódolás; A számítógép felépítése
3. Informatikai alapismeretek: szoftver; Az operációs rendszer és főbb feladatai
4. Szövegszerkesztés: A szövegszerkesztő használata; Szövegszerkesztési alapok; Szövegjavítási funkciók; Táblázatok, grafikák a szövegben
5. Táblázatkezelés: A táblázatkezelő használata; A táblázatok felépítése; Adatok a táblázatokban; Táblázatformázás; Táblázatok, szövegek, diagramok; Problénamegoldás táblázatkezelővel
6. Adatbázis-kezelés: Az adatbázis-kezelés alapfogalmai; Az adatbázis-kezelő program interaktív használata; Alapvető adatbázis-kezelési műveletek; Képernyő és nyomtatási formátumok
7. Információs hálózati szolgáltatások: Kommunikáció az Interneten; Weblap készítés
8. Prezentáció és grafika: Prezentáció (bemutató); Grafika
9. Könyvtárhasználat: Könyvtárak; Dokumentumok; Tájékoztató eszközök

4.7.11 Ének-zene:

1. Éneklés és zenetörténet
Népzene; Műzene; Középkor; Reneszánsz; Barokk; Bécsi klasszika; Romantika; Századforduló; XX. századi és kortárs zene
2. Zenefelismerés
Népzene; Műzene; Középkor; Reneszánsz; Barokk; Bécsi klasszika; Romantika; Századforduló; XX. századi és kortárs zene
3. Dallamátírás

4.7.12 Rajz és vizuális kultúra

1. Alkotás

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Vizuális nyelv; Technikák; Ábrázolás, látványértelmezés; Formaértelmezés; Térértelmezés; Színértelmezés; Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás; Kompozíció; Érzelmek; Folyamat, mozgás, idő; Kép- és szöveg; Vizuális információ; Tárgyak és környezet

2. Befogadás

A megjelenítés sajátosságai; Vizuális nyelv Térábrázolási módok; Vizuális minőségek; Látványértelmezés; Kontraszt, harmónia; Kontextus; Technikák; Vizuális kommunikáció; Vizuális információ; Tömegkommunikáció; Fotó, mozgókép; Tárgy- és környezetkultúra; Forma és funkció; Tervező folyamat; Népművészet; Kifejezés és képzőművészet; Művészeti ágak; Műfajok; Művészettörténeti korszakok, irányzatok; Stílusjegyek; Alkotások és alkotók; Műelemző módszerek; Mű és környezete

4.7.13 Hittan

1. Biblia

Ószövetség; Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek;
Újszövetség; Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek; Kortörténeti ismeretek

2. Egyháztörténet

Krisztus egyházának története
A saját felekezet története

3. Dogmatika

Az egyház tanítása

4. Az egyházi esztendő

Ünnep, ünnepi időszakok

5. A keresztyén/keresztyén erkölcsi élet - etika

A keresztyénység/keresztyénség erkölcsi tanítása

6. Világvallások

A nagy világvallások alapvető gondolatai

4.7.14 Testnevelés

1. Elméleti ismeretek

A magyar sportsikerek; A harmonikus testi fejlődés; Az egészséges életmód; Testi képességek; Gimnasztika; Atlétika; Torna; Ritmikus gimnasztika; Küzdősportok, önvédelem; Úszás; Testnevelés és sportjátékok; Természetben űzhető sportok

2. Gyakorlati ismeretek

Gimnasztika; Atlétika; Futások; Ugrások; Dobások; Torna; Talajtorna; Szekrényugrás; Felemáskorlát; Gerenda; Ritmikus gimnasztika; Gyűrű; Nyújtó; Korlát; Küzdősportok, önvédelem; Úszás; Testnevelés és sportjátékok; Kézilabda; Kosárlabda; Labdarúgás; Röplabda

4.8 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

4.8.1 A tanulók ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés, értékelés a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében. Ösztönzést ad, kifejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítanunk kell. Az értékelés a tanulókat egyénenként is segíti abban,

hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Az értékelés minden esetben a bizalomra épül.

Fontos szempont, hogy az egyes tantárgyak esetében az érdemjegyekkel történő értékeléskor a kizárólag a tanuló teljesítményét, előmenetelét értékeljük és ne a tanuló kötelezettségeinek teljesítésével kapcsolatos egyéb körülményeit.

4.8.2 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének általános jellemzői

Az értékelés a nevelő-oktató munka egyik legfontosabb, mindent meghatározó kérdése. Fontos, hogy jól tervezett, következetes, tartalmas, objektív legyen.

Az értékelés a pedagógiai munka mindennapi része. Alapelvünk, hogy:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatos legyen,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- legyen tárgyyszerű (melyek az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás).

Munkánk során az értékelés mindhárom típusát alkalmazzuk:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró),
- szummatív (összegző, minősítő),
- formatív (fejlesztő).

A tanulók fejlődésének nyomon követése, teljesítményük értékelése a következő információk alapján történik:

- a tanuló és a pedagógus napi kapcsolata,
- a napi tanulási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, az írásbeli feladatok javításával,
- összegző kép a gyerek munkájáról, fejlődéséről témazáró felmérésekből, dolgozatokból, szóbeli feleletekből, elkészített munkadarabokból, képzőművészeti alkotásokból, kiselőadásokból, a testi fejlődést nyomon követő teljesítménymérésekből,
- versenyeredmények,
- szülő-pedagógus párbeszéd,
- szociometriai felmérés a társas kapcsolatokról,
- kérdőívek és beszélgetések a tanulási szokásokról,
- önértékelő megbeszélések az osztályközösségben, csoportokban,
- az egy osztályban tanító pedagógusok megbeszélései.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik.

4.8.3 A féléves és az év végi érdemjegy, értékelés kialakításának általános szabályai

Alapvető elvárás, hogy valamennyi tanuló rendelkezzen az objektív értékelés kialakításához elegendő számú osztályzattal. Ennek mennyiségét az adott tantárgy heti óraszámja határozza meg.

a tantárgy heti óraszámja	elvárt minimális érdemjegyek száma
1	3-4
2	4-5
3 vagy több	5 <

Az érdemjegy kialakítása az adott időszak (félévkor az első félév, év végén a teljes tanév) során megszerzett osztályzatok figyelembe vételével kialakított (súlyozott) átlag alapján történik (4.8.11. pont). Ettől eltérni a tanév végén az alábbi esetekben lehet:

- ha a tanuló teljesítménye a tanév során látható és folyamatos javulást mutat és a folyamat pozitív megerősítése érdekében a pedagógus jobb jegyet szeretne adni. (Az adott tantárgyból a súlyozott átlaga nem lehet alacsonyabb x_{2-} -nél.)

- ha a tanuló tanulmányi átlaga az adott tantárgyból nem éri el az 1,7-et, az adott tantárgyból az értékelési időszak végén elégtelen osztályzatot kap.

Tantárgyi dicséret: A tanév végén az a tanuló, aki egy adott tantárgyból az egész év folyamán kiemelkedő teljesítményt nyújtott, tantárgyi dicséretben részesíthető. Ennek megítélése a szaktanárok feladata.

Nevelőtestületi dicséret: Az a tanuló, aki a tantárgyainak több, mint feléből az egész év folyamán kiemelkedő teljesítményt nyújtott, tantárgyi dicsérek helyett nevelőtestületi dicséretben részesíthető. Ennek megítélése az osztályozó konferencián a nevelőtestület feladata.

4.8.4 Szöveges értékelés az alsó tagozaton

Az első évfolyamon a tanítók szöveges értékelést alkalmaznak. A tanulók aktuális teljesítményét év közben szövegesen és százalékos formában értékeljük, munkájukra rövid, lényegre törő észrevételt írunk. Félévkor és év végén szöveges értékelést és minősítést készítünk. Az év végi minősítés: kiválóan, jól, megfelelően teljesített, vagy fejlesztésre szorul. A kiválóan teljesített: jeles, a jól teljesített: jó, a megfelelően teljesített: közepes, a fejlesztésre szorul: elégséges érdemjegyekkel azonos minősítés.

A második évfolyam első félévéig az első évfolyamhoz hasonlóan szövegesen értékeljük a diákok munkáját. A félévi bizonyítványt is szöveges értékeléssel adjuk. A második évfolyam második félévétől érdemjeggyel értékelünk.

Az alsó tagozaton a pedagógusok a korosztálynak megfelelő, egyéni értékelési módokat is alkalmaznak, amelyek motivációs erővel bírnak.

4.8.5 A magatartás értékelése:

Példás magatartású a tanuló, ha:

- iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató,
- felelősségérzettel van a közösség iránt, megtartja a házirendet, és arra törekszik, hogy mások is megtartsák azt,
- megnyilvánulásaiban kulturált hangnemet használ, társaival, és a felnőttekkel tisztelettudó,
- példája pozitívan hat, képességeit alkotó módon használja fel,
- közösségi munkában aktív, vállalt feladatait, megbízatásait felelősségtudattal látja el,
- segíti társait az iskolai élet különböző területein,
- nincs fegyelmi büntetése.

Jó magatartású a tanuló, ha:

- a házirendet betartja,
- tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget,
- tanulmányi és közösségi munkájában aktív, megbízható,
- magatartáskultúrája esetenként kifogásolható,
- igazolatlan hiányzása nincs.

Változó magatartású a tanuló, ha:

- a házirend ellen vét,
- társaival, nevelőivel szemben tanúsított magatartása kifogásolható,
- indulatait nem mindig képes fékezni, hangneme kifogásolható,
- az őt körülvevő környezet rendjének megtartására figyelmeztetni kell,
- képességeit nem hasznosítja, megbízatásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre végzi,
- előfordul, hogy az iskolába, vagy az órára késve érkezik, mulasztását nem tudja igazolni,
- osztályfőnöki vagy igazgatói büntetése van.

Rossz magatartású a tanuló, ha:

- a házirend ellen tudatosan, rendszeresen, súlyosan vét,
- társaival, nevelőivel szemben erősen kifogásolható a viselkedése,
- képességeit bomlasztó tevékenységre használja,
- felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal, a közösségi munkából kivonja magát,
- iskolán kívüli magatartásával az iskola rossz hírnevét kelti,
- iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesült.

4.8.6 A szorgalom értékelése

Példás szorgalmú a tanuló, ha:

- munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi,

- óra alatt kitartó, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó,
- a feladatok végzésében önálló, rendszeres,
- tehetségéhez mértén részt vesz a csoportmunkában és az önálló feladatvégzésben,
- munkája eredményes, társai munkáját is elősegíti,
- szorgalmával példát mutat,
- írásbeli munkáinak külalakjára az esztétikum, az igényesség jellemző,
- részt vesz tanulmányi, sport, stb. versenyeken.

Jó szorgalmú a tanuló, ha:

- a tanórákra való felkészülésben rendszeres, de nem alapos,
- óra alatt figyel, spontán aktivitással vesz részt,
- a csoportmunkában és az önálló feladatvégzésben tehetségéhez mértén igyekszik részt venni,
- írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.

Változó szorgalmú a tanuló, ha:

- óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat,
- a tanórákra való felkészülése rendszertelen,
- feladatait felszólításra, ellenőrzés mellett végzi el,
- érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktivitás,
- írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat,
- gyakran nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.

Hanyag szorgalmú a tanuló, ha:

- a szorgalom teljes hiánya jellemzi,
- feladatait nem végzi el, érdektelen, közönyös,
- a tanórai munkában passzív,
- valamely tantárgyból elégtelenre teljesít,
- képességeihez, körülményeihez mértén keveset tesz fejlődése érdekében,
- kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

4.8.7 Szóbeli számonkérések és értékelésük

Szóbeli felelet:

- A szóbeli felelet a számonkérés és értékelés klasszikus formája, amely leggyakrabban az egyes témákkal, téma részletekkel kapcsolatos. Előre nem kell bejelenteni, egy nap több tantárgyból is megtörténhet. A kapott érdemjegyet egyszeres értékkel számoljuk. Az értékelés az alábbi kritériumok alapján történik:

jeles (5): A tanuló a követelményeknek megfelel, ismeri, érti és tudja a tananyagot, alkotó módon alkalmazni képes az ismereteit. Önállóan, pontosan, szabatosan fogalmaz, a lényegre mutatóan definiál és az adott témáról összefüggően képes beszélni. Bátran mer kérdezni, ha valamit nem ért és bátran mer problémát felvetni.

jó (4): A jeles követelményeit csak kisebb segítséggel képes teljesíteni, feleletében apróbb bizonytalanságok előfordulhatnak.

közepes (3): A tanuló ismeretei felszínesek, hiányosak. Önállóan kevésbé tud dolgozni,

feladatát, előadását tanári segítséggel tudja teljesíteni.

elégséges (2): A tanuló csak a tantárgyi minimumot tudja. A fogalmakat megtanulja, de nem tudja alkalmazni. Képtelen összefüggő mondatokban felelni,

elégtelen (1): A tanuló a tantárgyi követelmények minimumát sem tudja teljesíteni.

Kis felelet:

A kis felelet a számonkérés és értékelés speciális formája, amely során az egyes témák olyan részleteit kérjük számon, amik kötelezően elsajátítandók mindenki számára, de nem a számonkérésük nem számít teljes értékű beszámolásnak. Ebben a számonkérési formában például magyar irodalomból vagy idegen nyelvből az egyes „memoriterek”, vagy a különböző tantárgyak fogalmainak kérhetjük számon. Ezt a számonkérési formát nem kell bejelenteni, egy nap több tantárgyból is megtörténhet. Az elektronikus naplóban tört jegyként (1/3 szorzóval) kerül beszámításra (Három kisfelelet jegy együttes átlaga adja a teljes értékű osztályzatot)

jeles (5): A tanuló önállóan, magabiztosan felel, pontosan tudja visszaadni a számon kért a tananyagot.

jó (4): A tanuló kisebb bizonytalansággal, de önállóan felel, kis segítséggel tudja pontosan visszaadni a számon kért a tananyagot.

közepes (3): A tanuló ismeretei felszínesek. Tisztában van a számon kért tananyag tartalmával, de azt csak tanári segítséggel tudja elmondani.

elégséges (2): A tanuló ismeretei hiányosak. A számon kért tananyagot csak részleteiben ismeri, azokat tanári segítséggel el tudja mondani.

elégtelen (1): A tanuló a tantárgyi követelmények minimumát sem tudja teljesíteni.

4.8.8 Írásbeli számonkérések és értékelésük

Kisdolgozat:

Olyan számonkérési forma, ahol pedagógus az egyes témák részleteit kéri számon. (pl. nyelvi szódolgozatok, A kisdolgozatot nem kell bejelenteni, rendszeresen is íratható, egy nap akár több tantárgyból is. Az elektronikus naplóban tört jegyként (1/3 szorzóval) kerül beszámításra (Három kisdolgozat jegy együttes átlaga adja a teljes értékű osztályzatot)

Írásbeli felelet (dolgozat):

- Felelet értékű dolgozatok, mely az egyes témákkal, téma részletekkel kapcsolatosak. A dolgozatot nem kell bejelenteni, egy nap több tantárgyból is íratható. A dolgozatért kapott érdemjegyet egyszeres értékkel számoljuk. Az értékelés a dolgozat összes pontszáma alapján százalékosan történik:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29 %:	Elégtelen (1)
30-49 %:	Elégséges (2)
50-69 %:	Közepes (3)
70-89 %:	Jó (4)
90-100 %:	Jeles (5)

Témazáró dolgozat:

- A helyi tantervben megfogalmazott követelményrendszerre épül, egy témakör elsajátításáról számoltatjuk be a tanulót. A dolgozat megíratása előtt egy héttel közöljük

a beszámoló pontos időpontját, melyet az elektronikus naplóban is rögzítünk. Napi két témazárónál többet lehetőség szerint nem iratunk. A témazáróért kapott érdemjegyet kétszeres értékkel számoljuk.

- A témazáró dolgozatok megírás minden tanuló számára kötelező. A tanuló az adott félévben az esetleges hiányzása miatt elmulasztott témazáró dolgozatait köteles pótolni a lehető legrövidebb időn belül, a szaktanárral egyeztetett időpontban az adott félévben. (Indokolt esetben a dolgozat megírása elhalasztható legkésőbb a tanév végi osztályozó konferencia előtti napig). Amennyiben a tanuló önhibájából elmulasztja az adott dolgozat pótlását, az adott témakör értékelése elégtelen érdemjeggyel kerül a naplóba rögzítésre.
- Az értékelés a dolgozat összes pontszáma alapján százalékosan történik:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29 %:	Elégtelen (1)
30-48 %:	Elégséges (2)
49-65 %:	Közepes (3)
66-84 %:	Jó (4)
85-100 %:	Jeles (5)

Év végi összefoglaló dolgozat:

- Megírása a pedagógus részéről nem kötelező. Amennyiben megíratásra kerül, az alábbi szabályok szerint járunk el. A helyi tantervben megfogalmazott követelményrendszerre épülő, annak áttekintő, lényeges elemeinek tudásáról számoltatjuk be vele a tanulót. A dolgozat megírása előtt két héttel közöljük a beszámoló pontos időpontját, melyet az elektronikus naplóban is rögzítünk. Napi egy összefoglaló dolgozatnál többet lehetőség szerint nem iratunk. Az értékelés százalékosan történik a témazáróhoz hasonlóan. A dolgozatért kapott érdemjegyet az elektronikus naplóban rögzítjük és háromszoros értékkel számoljuk.

4.8.9 Egyéb értékelési formák és értékelésük:

Órai munka értékelése: Történhet szóban vagy érdemjeggyel, amely a tanuló az órai munkába való bekapcsolódását, órai munkavégzés minőségét értékeli. Célja elsődlegesen a tanulók motiválása. Az órai munkára adott érdemjegyek (jeles vagy elégtelen) az elektronikus naplóban tört jegynek (0,2 szorzóval) számítanak: öt jegy számít egy teljes értékű jegynek

Házi feladat értékelése: Történhet szóban vagy érdemjeggyel, amely arra vonatkozik, hogy a tanulónak milyen mértékben és minőségben sikerült az órán hallottakat, tanultakat az egyéni munkája során alkalmazni. Az órai munkára adott érdemjegyek az elektronikus naplóban tört jegynek (0,2 szorzóval) számítanak: öt jegy számít egy teljes értékű jegynek

Projekt feladatok értékelése:

- jeles (5):** A tanuló az ismereteit alkotó módon, az életkorának és képességeinek megfelelő színvonalon alkalmazza. A projektjét önállóan, etikus módon készítette el, és azt a jeles szóbeli feleletnek megfelelő követelményekkel képes bemutatni.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

- jó (4):** A tanuló az ismereteit az életkorának és képességeinek megfelelő színvonalon alkalmazza. A projektjét kis segítséggel, az etikai normákat betartva készítette el, és azt a jó eredményű szóbeli feleletnek megfelelő követelményekkel képes bemutatni.
- közepes (3):** A tanuló ismeretei csak részben alkalmazza, a projektje nem önálló munka, de az etikai normákat igyekezett betartani. A munkáját bemutatni csak tanári segítséggel képes.
- elégséges (2):** A tanuló a feladatot alacsony színvonalon, minimum szinten végzi el, a projektje nem alkalmas a bemutatásra.
- elégtelen (1):** A tanuló a feladatot nem készítette el vagy munkájával megsértette a szerzői jogokat. (pl. nem jelölt forrásokat)

Gyűjtőmunka, kiselőadás:

- Ennek a feladatnak az előkészítése nagyon fontos. Meg kell adni a tanulónak a pontos elérhetőségeket, és a legfőbb szempontokat.

- jeles (5):** A tanuló a feladatot az életkorának és képességeinek megfelelő színvonalon, az útmutatásoknak megfelelő módon végzi el és azt a jeles szóbeli feleletnek megfelelő követelményekkel képes bemutatni.
- jó (4):** A tanuló a feladatot az életkorának és képességeinek megfelelő színvonalon készítette el és azt a jó eredményű szóbeli feleletnek megfelelő követelményekkel képes bemutatni.
- közepes (3):** A tanuló a feladatot lényegében elvégezte, a munkáját bemutatni csak tanári segítséggel képes bemutatni.
- elégséges (2):** A tanuló a feladatot alacsony színvonalon, hiányosan végezte el és a munkája nem alkalmas a bemutatásra.
- elégtelen (1):** A tanuló a feladatot nem készítette el .

4.8.10 Tanulmányok alatti vizsgák rendje

Helyi szervezésű tanulmányi vizsga („kisérettségi”)

Gimnáziumunkban 9-11. évfolyamokon a következő rend szerint tanulmányi vizsgát szervezünk:

évfolyam	vizsgatárgyak	vizsgatípus
9. évfolyam	hittan	szóbeli
	matematika	írásbeli
10. évfolyam	idegen nyelv	írásbeli és szóbeli
	informatika	írásbeli és szóbeli
11. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	írásbeli és szóbeli
	történelem	írásbeli és szóbeli

A vizsgával kapcsolatos általános szabályok

A vizsgák időpontját az éves munkaterv rögzíti.

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai programja

A vizsgák követelményei a megelőző középiskolai évfolyamok és az adott tanév tananyagai a helyi tantervben meghatározott követelmények szerint alakulnak.

A tanulmányi vizsgák írásbeli része az érettségihez hasonló típusú feladatokból összeállított, általában 45 perces egységekből álló feladatsorok, melyek mennyisége tantárgyanként változik. A szóbeli vizsgák 2-3 fős bizottság előtt történnek a középszintű érettségihez hasonló módon.

A szaktárgyi felmentések erre a vizsgára is érvényesek. Az írásbeli számonkérések alól felmentett tanulók az írásbeli helyett szóban vizsgáznak. A 10 évfolyamon teljes szaktárgyi felmentés esetén a természettudományos tantárgyak közül kell választani vizsgatárgyat.

Az írásbeli és a szóbeli vizsgarészek aránya az értékelésben megegyezik a középszintű vizsgák arányaival. A vizsga végső eredménye egyetlen érdemjegyben kerülnek kifejezésre kerülnek, amit négyszeres szorzóval rögzítünk az elektronikus naplóban. A vizsgák eredményeinek jegyre váltása az alábbi táblázat szerint történik:

– vizsga százalékos eredménye	– érdemjegy
– 0-24%:	– 1
– 24-39%:	– 2
– 40-59%:	– 3
– 60-79%:	– 4
– 80-100%:	– 5

Annak a tanulónak, aki ennek vizsgának a követelményeit saját hibájából nem teljesíti, a vizsgatárgyakból szerzendő év végi osztályzatait az elégtelen eredmény alapján számolják ki.

Az egyes tantárgyakkal kapcsolatos speciális szabályok

Magyar nyelv és irodalom: a vizsga végső érdemjegye a nyelvtan és az irodalom tantárgy között „megosztva”, kétszeres szorzóval kerül beírásra az elektronikus naplóba

Informatika: Az intézmény lehetőséget biztosít a tanulók számára, hogy az informatika vizsgát egy ECDL Base bizonyítvány megszerzésével kiválthassák. Az iskola felkészíti a tanulókat az ECDL vizsgára, illetőleg megszervezi azt számukra és elkíséri őket **első** vizsgára. Annak a tanulónak, aki az ECDL Base vizsga valamennyi modulját az iskolai munkatervben meghatározott időpontig sikeresen teljesíti, annak az informatikai tanulmányi vizsga érdemjegye jeles lesz és az intézmény a vizsga díját kifizeti.

4.8.11 Az elektronikus naplóban alkalmazott érdemjegyek értékeinek és osztályzatainak összefoglaló táblázata:

A táblázat az egyes érdemjegyek súlyozási értékét mutatják a tanulmányi átlagba történő beszámításhoz.

Számonkérés típusa	értéke (szorzó)	osztályzatok
Szóbeli felelet	1	1-5

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai programja

Szóbeli számonkérések	Kis szóbeli felet	0,33'	1-5
Írásbeli számonkérések	Kisdolgozat	0,33'	1-5
	Írásbeli felelet (dolgozat)	1	1-5
	Témazáró nagydolgozat	2	1-5
	Összefoglaló nagydolgozat (év végén)	3	1-5
Egyéb számonkérések	Órai munka - törtjegy	0,2	1 vagy 5
	Házi feladat - törtjegy	0,2	1-5
	Projektfeladat	1	1-5
Helyi szervezésű vizsgák	Egyéni gyűjtőmunka, kiselőadás	1	1-5
	Kisérettségi	4	1-5
	Kisérettségi - magyar	2	1-5

4.9 A jutalmazás és a fegyelmezés formái

A tanulói jutalmazás, dicséret és a tanulók fegyelmezetlenségeinek kezelésének rendjét részletesen a Házirend tartalmazza.

Jutalmazás

Az a tanuló, aki példamutató magatartást tanúsít, képességeihez mérten folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, az osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, iskolai, illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön vesz részt, bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, jutalomban részesül.

A tanuló kiemelkedő teljesítményét tanév végén bejegyezzük a bizonyítványba. Az iskolai szinten elismert, kiemelkedő teljesítményt pedig igazgatói vagy nevelőtestületi dicséret mellett oklevéllel és tárgyjutalommal ismerjük el.

A dicséret történhet írásban és szóban.

Jutalmazási formák magatartásból, szorgalomból:

- Dicséret:
- napközis nevelői
- tanári
- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- tantestületi.

Szent József díj: A díj intézményünk bronz emléklakettje, amely az SZMK közreműködésével jött létre és a tantestület adományozhatja oda. Évente csak egy díj adható ki, de a kiadása nem kötelező. A díjat annak a végzős tanulóknak ítélheti oda a tantestület, aki az intézményben eltöltött iskolaévei alatt az alábbi kritériumoknak megfelel:

- folyamatosan példamutató magatartást tanúsított,
- képességeihez mérten folyamatosan kimagasló tanulmányi eredményt ért el,
- az osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végezett,
- iskolai, illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön részt vett,
- tevékenységével hozzájárult az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Fegyelmező intézkedések

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

Az a tanuló, aki megszegi a házirendet, először figyelmeztetésben, ismételt, ill. súlyos megszegés esetén – ha szükséges, fegyelmi eljárás alapján (ld. SZMSZ, Házirend)- súlyosabb büntetésben részesül.

Súlyos megszegésnek minősül, ha a tanuló az intézmény hírnevét csorbítja, a másik ember testi épségét, egészségét veszélyezteti vagy károsítja. Súlyos fegyelmi vétségnek minősül a lopás, a pénzügyi visszaélés, a rongálás minősített esetei, valamint az intézmény vallás erkölcsi nevelésével ellentétes cselekedetek (pl. a vallás és az azokkal kapcsolatos cselekmények kigúnyolása, megbotránkoztató viselkedés stb.)

Fegyelmi formák magatartásból, szorgalomból:

- szaktanári
- figyelmeztetés szóban
- figyelmeztetés írásban
- intés
- megrovás
 - osztályfőnöki
- figyelmeztetés szóban
- figyelmeztetés írásban
- intés
- megrovás
 - igazgatói
- figyelmeztetés szóban
- figyelmeztetés írásban
- intés
- megrovás
 - tantestületi
- figyelmeztetés írásban
- megrovás
- szigorú megrovás
 - áthelyezés másik iskolába

A fegyelmi fokozatok – a megítélt cselekedet függvényében – átléphetők, ennek megítélése a fegyelmi fokozatot kirovó személy felelőssége.

A fegyelmezés akkor működik, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása és a tanuló helyes irányba terelése. Azt kell elérni, hogy az általunk értéknek tartott mintákat ő is értékesnek, beépítésre érdemesnek tartsa, hogy ne mi fegyelmezzük kívülről, hanem ő igényelje a belső fegyelmezettséget.

4.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a tanulásmódszertant, szükség szerint az informatikát, testnevelést. Kivételes esetekben más tantárgyak bontására is sor kerülhet – a fenntartó engedélyével.

Csoportbontásra alapvetően abban az esetben kerülhet sor, ha a tanulócsoporthat létszáma vagy a tanulók képességeink eltérése akkora az adott tantárgyból, hogy az jelentősen megváltoztatja az oktatás eredményességét, színvonalát.

- **Idegen nyelv:** A 3. osztályban szakköri formában, a 4. osztálytól normál tanórai keretek között ismerkednek a tanulók az általuk választott idegen nyelv egyikével. A 9-12. évfolyamon az idegen nyelveket haladó és kezdő csoportban tanítjuk. A *haladó csoportban* a csoportban a tananyag elsajátítása magasabb szinten történik és az önálló tanulás kerül előtérbe. A csoport célja az előrehozott, majd emelt szintű érettségire illetve a nyelvvizsgára való felkészítés. A csoportba azok a tanulók kerülhetnek, akik korábban az adott nyelvet tanulták és a 9. évfolyam elején megírt nyelvi szintfelmérőn megfelelő eredménnyel teljesítettek. A csoportba a későbbiekben átkerülhetnek azok a tanulók is, akik a tanulmányaik során a kezdő csoportban kimagasló szinten teljesítettek. A *kezdő csoportban* a tanulók tudásának megalapozása, megszilárdítása, a minimum követelmények elsajátítása és a kommunikációs készségek fejlesztése a cél. Az ismeretközlés üteme és

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Pedagógiai programja

mélysége, a módszerek megválasztása a csoport igényeihez és képességeihez igazodik

- **Tanulásmódszertan:** A tantárgy feladata azoknak a tanulási módszereknek és annak a szemléletmódnak a megtanítása, amelyek bármely tantárgy eredményes tanulásához felhasználhatók, és tanulónk további tanulmányainak sikeres teljesítéséhez is biztos alapot adnak. Cél a tanulási képességek megerősítése, az egészséges személyiség kibontakoztatása, megerősítése. A tantárgyat a tanulók képességeinek és igényeinek figyelembevételével - **művészet- és drámapedagógiai módszerek** segítségével - külön csoportban tartjuk.
- **Testnevelés:** A 9-12. évfolyamon a testnevelés nemek szerinti bontásban, az alsóbb (9.-10.), valamint a felsőbb (11.-12.) évfolyamok összevonásával történik.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

- tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél – és feladatrendszerével,
- biztosított legyen a személyi, tárgyi és eszközrendszer a képzés teljes idejére.

A tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében meghatározó tényező a gyermekek érdeke, valamint az alaptevékenység hatékonysága.

4.11 Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok, a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programok, a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a NETFIT rendszer alkalmazásával. A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütmezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütmezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

4.12 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

4.12.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében fejlesztjük – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

4.12.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és egyéb foglalkozásnak feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A tantárgyi koncentráció kiaknázása (matematika, magyar, testnevelés, rajz, technika) segíti az ismeretek megszilárdulását,
- A környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, kémia tantárgyak, valamint az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek,
- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
- szelektív hulladékgyűjtés kialakítása az intézményben
- a szárazelemgyűjtés megszervezése az iskolában,
- látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, a Mezőgazdasági Múzeumban
 - a hon- és népiismereti nevelésnél felsorolt programok megvalósítása,
 - a teljes körű egészségnevelési programban meghatározottak megvalósítása.

4.13 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáit igyekszünk kezelni,

Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai programja

törekszünk a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével,
- a rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
- tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
- tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
 - mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,
 - a tanulók jogainak fokozott védelme,
 - az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás),
 - törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához,
 - rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel,
 - a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

5 Záró rendelkezések

Jelen pedagógiai program az intézmény fenntartójának, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyének a jóváhagyásával lép hatályba, és a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be.

Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.

Az intézmény pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető. Egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- az iskola fenntartójánál
- az intézmény vezetőjénél és az igazgatóhelyetteseknél
- az iskola irattárában
- az iskola tanári szobájában

Az pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

6 Legitimációs záradék

A Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium szülői közössége (SZMK) és tanulói közössége (Diákönkormányzat) az intézmény Pedagógiai Programját megismerte.

Az intézmény nevelőtestülete a teljes Pedagógiai Programot megismerte, megvitatta és azt a módosításokkal együtt a 2023. november 20-án tartott nevelőtestületi értekezleten elfogadta.

Budapest, 2023. november 20.

